

Derek és Ruth Prince

Isten, a házasságszerző

A fordítás az alábbi kiadás alapján készült:

DEREK PRINCE with RUTH PRINCE

God is a matchmaker

Chosen Books 1986

Fleming H. Revell Company

Old Tappan New Jersey

Copyright © Derek Prince,

Derek Prince Ministries, P.O. Box 300

Fort Lauderdale, Florida FL 33302, U.S.A.

Hungarian edition copyright © 1992

Derek Prince jogutódja

Minden jog fenntartva

ISBN 963 04 2037 6

Fordította: Fellegvári Irén

**(A magyar fordítás a bibliaidézeteket a Károli Gáspár főszerkesztésű Bibliából vette át, melyet pontosabb fordításokkal helyettesítettünk)*

Szerkesztette és az eredetivel egybevetette: Ruff Zsuzsa

© Hungarian translation: Fellegvári Irén & Ruff Zsuzsa

Tipográfia és műszaki szerkesztés: Jeszenszki Lajos

AMANA KIADÓ

Felelős kiadó: Németh György

Budapest, 1992

Tartalomjegyzék

Bevezetés	2.
Az élet iskolája	
1. A menyasszony és a vőlegény hangja	3.
2. Lydia	7.
3. Ruth	11.
A házassághoz vezető isteni ösvény	
4. A bejárat	17.
5. Négy ajánlatos magatartásforma	20.
6. Nyolc követendő irányelv	24.
7. A férfi felkészülése a házasságra	29.
8. A nő felkészülése a házasságra	34.
9. A szülők és a pásztor szerepe	43.
Különleges helyzetek	
10. Válás és újrահázasodás	47.
11. A cölibátus helye	53.
Ruth története	
12. Találkozzon velem a King Davidben	57.

A SZERZŐRŐL

Derek Prince Indiában született, brit szülők gyermekeként. Tanulmányait két olyan egyetemen - az Eton College-ban és a Cambridge-i Egyetemen végezte, amelyek a leghíresebbek közé tartoznak Nagy-Britanniában. 1940-49-ig az ókort és modern filozófia professzora volt Cambridge-ben, a Kings College-ban. Héberül és arámul is tanult (a Cambridge-i Egyetemen és Jeruzsálemben, a Héber Egyetemen), s beszél több modern nyelven is.

A II. világháború első éveiben, a Brit Királyt Hadsereg egészségügyi alakulatánál teljesített katonai szolgálata idején találkozott Jézus Krisztussal, ami gyökeresen megváltoztatta az életét.

A világháború befejeztével ott maradt, ahova a Brit Hadsereg helyezte: Jeruzsálemben. Első feleségével, Lydiával kötött házassága révén apja lett a Lydia jeruzsálemi otthonában nevelkedő nyolc örökbefogadott lánynak. Az egész család a helyszínen élte át 1948-ban az önálló Izrael újjászületését. Oktatóként dolgozott Kenyában, amikor örökbefogadták 9. gyermeküket, egy afrikai leánycecsemőt.

Lydia 1975-ben meghalt. Derek Prince 1978-ban vette el jelenlegi feleségét, Ruth-ot.

Derek Prince minden felekezetiességtől és szektásságtól mentes megközelítése sokféle fajt, illetve vallási háttérből származó ember számára tette vonzóvá tanításait; nemzetközileg is mint korunk egyik legkiemelkedőbb Biblia-magyarázóját tartják számon. Naponta sugárzott rádióadásainak címe: A MAI NAP DEREK PRINCE-SZEL. Ez a műsor eljut a fél világra ideértve a három kínai nyelvjárásban (mandarin, amoy és kantoni), valamint a spanyol és az orosz nyelven sugárzott műsorokat is. Eddig több mint 30 könyvet írt, s ezeket már legalább húsz nyelvre lefordították.

A Derek Prince szolgálatai közé tartozó GLOBAL OUTREACH (Kéznyújtás a világnak) akció keretén belül hosszú évek óta sok könyvét és magnókazettára felvett tanítását küldik szét ingyen a harmadik világ többszáz helyi keresztény vezetőjének és a volt „szocialista” országokban szolgálóknak.

Már elmúlt hetven éves, de még mindig utazik a nagyvilágban, hogy hirdesse Isten kijelentett igazságát, imádkozzon a betegekért és a megtört szívűekért és megossza prófétikus látását a világ eseményeiről a Biblia fényében.

Derek Prince szolgatának nemzetközi központja a floridai Fort Lauderdale-ben található, de vannak helyi irodái az Egyesült Királyságban. Kanadában. Ausztráliában. Új-Zélandban és Dél-Afrikában is.

Bevezetés

Úgy tudom legjobban bemutatni ezt a könyvet, ha elmondom, mit ne várj tőle.

Tehát: ez nem elmélet vagy teológia, nem foglalkozik absztrakt igazságokkal. Ellenkezőleg: közvetlenül és határozottan a gyakorlati életben, az én saját életemben gyökerezik.

Leglényegesebb belső felfedezéseim is az itt felvázolt általános utat követve jöttek létre az elmúlt negyven-egynéhány év során. Ezek a felfedezések sohasem úgy keletkeztek, hogy absztrakciókon töprengve törtem a fejem az íróasztalom mögött, hanem konkrét helyzetekben villanásszerűen világosodtak meg előttem a dolgok. Csak később, amikor ezeken a dolgokon a Biblia fényében kezdtem el gondolkodni, ismertem fel azokat a szellemi alapelveket, amelyekre Isten így tanított.

A könyv második és harmadik fejezetében elmondom, Isten hogyan vezetett el a Lydiával, majd Ruthal való házasságra. Az út, amelyen Isten mindkét esetben vezetett, pontosan megfelelt annak az alapvető modellnek, amelyet a Biblia vázol fel a házasság előtt állók számára.

Elsőre valójában nem érttem meg, amit Isten tett. Amikor ugyanazt az utat kellett végigjárnom második házasságomban is, akkor kezdtem észrevenni, hogy Isten mindkét esetben egy olyan modell szerint vezet, amelyet az emberi lét hajnalán alkotott meg, és ez a modell élni fog az emberi történelem végezetéig. Ennek a könyvnek központi témája tehát a házasságkötéshez vezető út isteni modellje.

Meg kell említenem, hogy a könyv nem foglalkozik azzal, hogyan viselkedjünk házas emberként, vagy hogyan neveljük gyermekeinket. Ezekben a témákban számos nagyszerű munka jelent már meg. A cél inkább az, hogy elmagyarázzam azokat a lépéseket, amelyek a sikeres házassághoz vezetnek.

Az a férfi és az a nő, akik először házasságot kötnek a gyülekezetben, és csak azután kezdik el keresni Isten akaratát, Jézus leírása szerint olyan emberek, akik házukat homokra építették. Ezeknél a házasságoknál nagyon

gyakori, hogy az együttélés során elkerülhetetlenül bekövetkező próbákat, nyomásokat nem képesek tolerálni.

Az életben felvetődő legfontosabb kérdések közül néhányra segít választ találni ez a könyv. Hogyan tudhatom meg, Isten akarata-e az, hogy megházasodjam? És ha ez Isten akarata, akkor hogy találhatom meg azt a társat, akit Ő szánt nekem?

A 8. fejezetben Ruth javasol néhány dolgot a házasságra készülődő nőknek. És Ő mondja el az utolsó fejezetben azt is, ahogy Isten elvezette arra, hogy a feleségem legyen.

A 9. fejezet szülőknek ajánl megszívlelendő dolgokat. Ezek a javaslatok segítségül szolgálnak, hogy átvezessék gyermekeiket az életnek ezen a nehéz és veszélyes időszakán, amikor a társválasztás érzelmi és szellemi problémáival küzdenek.

Ugyanez a fejezet építőleg hathat a pásztorokra, tanárookra, fiatalokkal foglalkozókra valamint Isten összes szolgájára, akiket Isten beteljesült és gyümölcsöző életbe akar bevezetni.

A 10-es és 11-es fejezetek azt az erősen igényelt segítséget próbálják megadni, amelyre ma különös, egyedi vagy kritikus, problémás helyzetben lévő milliók várnak. Azok, akik át kellett, hogy éljék a válás nehéz agóniáját vagy azok, akik úgy határoztak, hogy házasság nélkül kívánják élni életüket.

Van még egy embercsoport, amely örülni fog ennek a könyvnek. Azok, akik élvezik a romantikus, de minden ízében igaz történeteket. Ruth és én reméljük, hogy történetünk izgatott várakozással tölt majd el benneteket, és ez az izgalom nem is hagy alább, amíg el nem olvassátok Ruth fejezetét, a „Találkozzon velem a King Davidben”-t!

Derek Prince

Jeruzsálem

AZ ÉLET ISKOLÁJA

1

A menyasszony és a vőlegény hangja

„Aztán asszonnyá építé az Úr Isten a bordát, melyet Ádámól kivett és odavezeté Ádámhoz.”

(1. Mózes 2,22, Káldi György 1930)

Isten az ember történetében először, mint házasságközvetítő jelenik meg. Micsoda mély és izgalmas kijelentés! Milyen mélyenszántó, izgalmas és meglepő ez! Nem úgy szerepel ebben a jelenetben az Úr, mintha Ő maga vezetné Évát Ádámhoz? Éppen úgy, ahogy a menyasszony apja vezeti a menyasszonyt a gyülekezet széksorai között. Hogyan tudná elménk felfogni, milyen hatalmas öröm töltötte el a Teremtő szívét, amikor a férfi és a nő házasságban egyesült?

Számtalan hasonlóval együtt ez a beszámoló is azt jelzi, hogy a Biblia nem csupán emberi szerzők műve. A teremtés jeleneteit általában Mózesnek tulajdonítják. Az azonban nyilvánvaló, hogy az emberiség történetét Mózes nem merte volna ennyire intim képpel - először az Isten és ember közötti, majd férfi és nő közötti meghitt kapcsolattal - kezdeni.

A portré, amelyet Mózes itt Istenről fest, teljesen más, mint ami bennünk a templomok és katedrálisok vallásos művészete alapján kialakult. Elképzelhetetlen, hogy az egyházművészetben, akárcsak egy eldugott szegletben is fellelhető lenne hasonló ábrázolás.

Nemcsak az ember történetének kezdetén olvasunk házasságról. Az ember történetének csúcspontja is egy házasság. János a következő jelenetet tárja elénk a Jelenések könyvében:

*Majd úgy hallottam, mintha nagy tömeg szólna, mintha sok víz zúgna, mintha erős mennydörgések hangja szólna. „Hallelujah! Mert királyságra lépett az Úr, a mi Istenünk, a mindeneken uralkodó. Örüljünk, ujjongjunk, adjunk dicsőséget neki. Mert eljött a Bárány menyegzője, s asszonya felkészítette magát. Megadták neki, hogy fénylő, tiszta gyolcsba burkolózzék.” A gyolcs a szentek igazságos viselkedése.
„Írd meg: Boldogok, akik a Bárány menyegzői lakomájára hivatalosak!” – mondta nekem. Azután így szólt hozzám: „Ezek az Isten igaz beszédei.”*

(Jelenések 19,6-9, Csia Lajos)

A látvány; amelyet János itt röviden leír, majd engedi, hogy fantáziánk tovább játsszon a látottakon, egyike azon jeleneteknek, amelyekben győzelem, dicséret, istentisztelet, ünnepség, pompa és majdnem fékezhetetlen öröm nyilvánul meg. Ez a Legesodálatosabb, a Mindenható Isten, az Univerzum Teremtője saját fiának házasságkötési ünnepsége. A menny és a föld az univerzumban eddig sosem hallott dicséret, imádás szimfóniájában egyesül.

Jellemző a Biblia mértékletes stílusára, hogy meg sem próbálja leírnia vőlegény és a menyasszony érzéseit, az emberi nyelv szókinccse úgysem lenne elegendő ehhez. Ez is egyike azoknak a szent csodáknak, amelyek titkát csak az Úr és azok a hívők ismerik meg, akik magukat szorgalmas előkészületekkel felkészítik erre az eseményre.

A világ teremtésétől a Jelenések könyvéig, a Paradicsomban lezajlott első eseménytől a menyasszony utolsó tettéig, az ember történetének központi témája a házasság. És ennek Isten nem marad csupán távoli szemlélője. Ő kezdeményezi, majd benne jut el a beteljesülésig. Kezdetétől a végéig Isten teljes mértékben személyesen vesz részt benne.

Amikor Jézus a földre jött, hogy Istent megismertesse az emberekkel, házassághoz való viszonya tökéletesen összhangban volt az Atyáéval. Ahogy az Atya is az ember történetét házassággal kezdte, Jézus Kánában, egy menyegzőn mutatkozott be először nyilvánosan. Amikor az ünnepség tetőpontján kifogyott a bor, Mária Jézustól kért segítséget. Az Ő válasza az volt, hogy 150 hordó vizet azonnal borrá változtatott.

Nem is akármilyen borra! Miután a násznagy megkóstolta, félrehívta az újdonsült férjet, és azt mondta neki:

„és így szólt hozzá: Minden ember a jó bort teszi fel először, és ha már részegek, a silányabbat, te ellenben a jó bort mostanra tartogattad.”

(1. János 2,10, Csia Lajos)

Mi készítette Jézust arra, hogy első csodáját ebben a környezetben hajtsa végre? Milyen lényeges igazságot mutatott itt meg? Kézenfekvő a válasz: azt bizonyította általa, hogy Számára a házasságkötés sikere rendkívül nagy jelentőségű. A bor elfogyatkozása lejáratta volna a vőlegényt és a menyasszonyt, az esküvő rossz hangulattal fejeződött volna be. Azért, hogy megmentse a helyzetet, Jézus a földön először bemutatta csodatévő erejét.

Arra is ügyelt, hogy a vendégek ne vegyék észre, mi történt. Nem akarta Magát előtérbe helyezni. Érzékeltette, hogy, az esküvőn csak az ifjú pár állhat a figyelem középpontjában. Így, habár a csodát Jézus hajtotta végre, az újdonsült férj kapta az elismerést.

Később, amikor Jézus nyilvánosan tanított, következetesen megerősítette az Atya által a teremtéskor létrehozott házassági modell létjogosultságát, és visszautasította azt a fajta házasságot, amely az Ő idejében volt általános. Amikor a farizeusok megkérdezték, hogy mi a véleménye a válásról, azt válaszolta:

„Ezt felelte nekik: Nem olvastátok-e, hogy a Teremtő kezdettől fogva férfivá és nővé alkotta őket és ezt mondta nekik: Ebből az okból a férfi elhagyja atyját és anyját, és feleségéhez ragaszkodik, úgyhogy a kettő egy hússá lesz? Így hát többé nem két, hanem egy hús ők. Amit hát az Isten egy igába fogott, ember azt szét ne válassza.”

(Máté 19,4-6, Csia Lajos)

A zsidó Szentírásban Mózes első könyve a könyv első szava után kapta címét: „Kezdetben”. Amikor Jézus válaszolt a farizeusoknak, határozottan a „Kezdetben”-re hívta fel figyelmüket. Főleg azt a jelenetet tartotta fontosnak, amikor Isten összekapcsolta Évát és Ádámot. Megerősítette, hogy még mindig az a házasságkép érvényes, amelyet Atyja akkor alkotott. Ez a házasság egyetlen mértéke; ez az egyetlen, amelyet az isteni kegyelem megszentel.

A farizeusok azonban tovább vitatkoztak. Azt mondták, Mózes megengedte, hogy a férj elváljon feleségétől, ha az paráználkodott. Jézus így válaszolt:

„Mert Mózes – felelte nekik keményszívűségetekre tekintett, amikor megengedte nektek, hogy elbocsássátok feleségeiteket. Kezdetől fogva azonban nem volt ez így.”

(Máté 19,8, Csia Lajos)

Jézus tehát felhívta figyelmüket arra a modellre, amelyet Isten a kezdet kezdetén teremtett meg. Nem az Atya akarata szerint való ettől eltérni. Ő csak engedményeket tett a makacs, újjá nem született embereknek.

Jézus és a farizeusok beszélgetése számunkra, keresztények számára ma is fontos üzenet. A házasság szent mértéke, amelyet Isten a teremtéskor alkotott meg, érvényes ránk is. Ennek a mércének az alacsonyabbra állítása csupán engedmény a nem újjászületett szívű, makacs embereknek.

Azok a keresztények, akik újjászülettek Isten Szellemében, új teremtmények. Nincsenek alávetve többé régi, holt természetüknek. Vagyis a mai keresztények számára a házasság szent „sztenderdjét” Isten teremtette, és Jézus, küldetése alatt megerősítette.

A Teremtés könyve maga tudomásunkra hoz a házassággal kapcsolatban négy elengedhetetlenül fontos alapigazságot. Ezek az igazságok ma is érvényesek.

Először, hogy a házasság gondolata teljesen Istentől származik. Ádámnak nem volt benne része. Nem tőle származott az elképzelés, még csak nem is kérte ezt a fajta gondoskodást. Nem Ádám, hanem az Isten döntött úgy, hogy a férfinak szüksége van feleségre. Ádám nem volt tisztában azzal, mi okoz hiányt neki, mik a valós szükségletei.

Továbbá Isten volt az is, aki Évát Ádamból kiformalta, mert tudta, Ádám milyen társat igényel.

Majd Isten mutatta be Évát, így Ádámnak nem kellett keresnie őt.

Végül pedig Isten határozta meg azt is, milyen legyen kapcsolatuk természete. Kapcsolatuk végcélja a tökéletes egység lett:

„Azért hagyja el a férfi az ő atyját és anyját és ragaszkodik feleségéhez, hogy legyenek egy testté (hússá).”

(1. Mózes 2,24, Dr. Bernstein Béla)

Mivel Isten házasságról alkotott eredeti elképzelése ma is érvényes, ez a négy alapelv tehát vonatkozik ránk is. Mit jelent ez a mindennapi életben?

Azt, hogy a keresztények nem azért kötnek házasságot, mert egyikük vagy másikuk jónak látja, hanem mert Isten úgy dönt.

Azt is, hogy a keresztény férfi bízik abban, hogy Isten kiválasztja és számára megfelelővé formálja társát. A másik fél, a keresztény nő, bízik viszont abban, hogy Isten felkészíti őt a számára kijelölt férfinak.

Az Isten akaratának megfelelően élő keresztény férfi pedig tapasztalni fogja majd, hogy Isten elvezeti azt a társat, akit előkészített neki. Ugyanekkor a keresztény nő engedni fogja, hogy Isten elvezesse őt ahhoz a férjhez, aki számára Isten őt előkészítette.

Jelenti azt is, hogy a házasság végcélja ma is az, ami Ádám és Éva idején volt - a tökéletes egység. Csak akik eleget tesznek az első három követelménynek, várhatják el, hogy ez a végcél megvalósuljon.

Bizonyára sokan gondolják most azt, hogy ezek az elvárások régimódiak vagy túlzottan elméletiek. Azonban Isten valutája nem értékelődik le, az általa felállított örök értékek nem pusztulnak, nem változnak. Azok felé, akik őszintén követik Jézust, az elvárások ma is változatlanul ugyanazok, mint Jézus idejében. De - Istennek legyen hála - a jutalmak is változatlanok maradtak!

Ezek az elvek számomra nem csupán elvont, élettelen doktrínák. Mindkét házasságomban hajszálpontosan működtek. A következő két fejezetben erről számolok be. Mindkét esetben Isten határozta el, hogy meg kell nősnöm. Nekem eszembe sem jutott. Mindkét esetben Isten választott és formált feleséget számomra, és Ő hozta elélem őket. És ami a legfontosabb az egészben, mindkét feleségemmel olyan harmonikusan éltünk és élünk, amit kevesen mondhatnak el magukról.

Ez az egység nem annak a következménye, hogy valamilyen jól kidolgozott teológiai elvet követtem. Sőt! Sokkal inkább minden a Szent Szellem személyes vezetésével ment végbe. Sok esetben még azzal sem voltam tisztában, hogy a Szent Szellem vezet. Fokozatosan, ahogy életemen a Biblia ismeretében gondolkodtam, kezdtem csak mindezt látni. Isten mindét házasságomban azok szerint a törvényszerűségek szerint vitte végbe a dolgokat, amelyet az idők kezdetén lefektetett. Szeretném megosztani ezeket az elveket az ismeretét, mivel tudom, hogy működnek. Nem tudok hívő társaimnak nagyobb boldogságot kívánni, mint amelyet ezeknek az

elveknek a gyakorlati megvalósulása hoz az ember életébe.

Már az előbb felvázolt rövid áttekintés alapján is látható, hogy a Bibliában leírt házasság enyhén szólva is különbözik a világi házasságoktól, de a gyülekezetek jelentős részében manapság meglévő normáktól is nagyon eltér. Az, hogy egy adott kultúra vagy civilizáció hogyan viszonyul a házasság kérdéséhez, morális és szellemi állapotának nagyon pontos szintmérője. Egy kultúra hanyatlása a házasságok hanyatlásában is megmutatkozik. Ennek épp az ellenkezője érvényesül egy civilizáció, társadalom megújulásakor: bibliai értékekkel rendelkező házasságok kezdenek létrejönni.

A Szentírás számos részében találunk utalást arra, hogyan hat a hanyatlás vagy megújulás periódusa a házasságra. Isten figyelmezteti Júda népét arra a sivárságra, amely Nabukodonozor fenyegető inváziója után vár rájuk:

„És eltüntetem tőlük a vígság hangját és öröm hangját, a vőlegény hangját és menyasszony hangját, a malomnak hangját és mécsesnek világ(osság)át. És ez egész ország rommá és pusztulássá lesz...”

(Jeremiás 25,10-11, IMIT)

János apostol hasonló képet fest a végidők antikrisztusi rendszerének pusztításáról, melyet a „Nagy Babilon” névvel illet:

„Citerásoknak, zenészeknek, fuvolásoknak, kürtösöknek hangját többé nem hallják benned, műremekeknek semmiféle készítőjét benned többé meg nem lelik, malomzörgést nem hallanak többé benned, mécsnek fénye nem fénylik többé benned, vőlegénynek és menyasszonynak a szavát nem hallják többé benned. Mert kalmáraid voltak a föld nagyjai, varázslásod tévelyítette el mind a nemzeteket,”

(Jelenések 18,22-23, Csia Lajos)

Mindkét leírásnak van egy nyilvánvaló közös vonása. Hanyatló, pusztuló korban az ifjú pár szava elnémul. Az a kultúra, amelynek középpontjában nem az esküvő öröme van, vagy már ítélet alatt van, vagy jó úton halad afelé.

De az ellenkezője is igaz. Egy kultúra felvirágzását jelzi az, ha a házasságot ismét örömforrásként tekintik, az esküvőt pedig jó alkalomnak, ahol mindenki kimulathatja magát.

A Jeremiás 33,10-11-ben Isten Júdának és Izraelnek felvirágzást ígér az utolsó időben:

„Így szól az Örökkévaló (Jahve): Még hallatszik e helyen, (amelyről azt mondjátok: rommá lett, ember nélkül és állat nélkül), Jehuda városaiban és Jeruzsálem utcáin, amelyek pusztasággá lettek, ember nélkül, lakó nélkül és állat nélkül: vígság hangja és öröm hangja, vőlegény hangja és menyasszony hangja, azoknak hangja, akik mondják: Magasztaljátok az Örökkévalót (Jahvét), a Seregek Urát, mert jóságos az Örökkévaló (Jahve), mert örökké tart a kegyelme! – akik hálaáldozatot hoznak az Örökkévaló (Jahve) házába; mert vissza fogom hozni az ország foglyait, mint annak előtte, mondja az Örökkévaló (Jahve).”

(Jeremiás 33,10-11, IMIT)

Még egyszer: egy kultúra hanyatlása vagy újjászületése tükröződik a menyasszony és a vőlegény viselkedésében. A Biblia értékmérője szerint nem teljes az újjászületés, ha nem kíséri azt a „vőlegény és a menyasszony szava”.

Számos dolog igyekszik aláásni a bibliai házasság megvalósulását. A világi humanizmus például úgy állítja be a házasságot, mint egyfajta társadalmi szerződést. A házas felek szabadon határozzák meg a feltételeket és a körülményeket, amelyeket tetszés szerint változtatnak vagy szüntetnek meg. Azok az emberek, akik ilyen alapon kötnek házasságot, sosem jutnak el a fizikai és szellemi beteljesülésnek arra a fokára, amelyet a Biblia az öt követőknek ígér.

Ugyanakkor az Isten kegyelme nélkül való, üres vallás épp oly ártalmas hatásokat tud produkálni. A Biblia szerint a szerelem és a szenvedély a házasság szerves része. Élő és gyönyörű leírása ennek az Énekek Éneke. Az a házasság, amelyben nincs szerelem, nincs szenvedély, sajnálatra méltóan hiányos. A szerelem szenvedély nélkül csalódással végződik. Szerelem nélkül pedig nem egyéb, mint elködösített bujaság.

Az évszázadok során az Egyház gyakran nem a teljes bibliai képet mutatta meg a házasságról. A bibliai minta magában foglalja az emberi személyiség minden területét – a szellemi, az érzelmi és a fizikai szintet egyaránt. A szexualitást azonban nem igazán illendő szükségszerűségnek tekintették, mentegetőzésre szoruló teremtési rendellenességnek tartották. Egy biztos: ez nem a Teremtő saját véleménye. Ő a férfit és a nőt nemiséggel ellátott egyéneknek alkotta, és gondos vizsgálódás után kijelentette; minden „igen jó” – beleértve a nemiséget is.

Manapság Isten Szent Szelleme meglátogatja az egész földet, megújítva az Egyházat. Ezt a mostani megújulást is, mint minden ezt megelőző isteni megújulást is kell, hogy jelezze a vőlegénynek és a menyasszonynak szava. A teljes és tökéletes megújulásnak az Egyházban együtt kell járnia a házasság bibliai képének újjáéledésével. És most nemcsak az esküvőre és az együttélésre gondolok. A bibliai elv alkalmazása akkor kezdődjön, amikor minden házasság kezdődik; az első lépésnél, amely az esküvőhöz vezet.

Ezt az elvet alkalmazni lehet az emberi tevékenység minden területére: az előkészület folyamata alapvető a végső siker szempontjából. Ha egy pár házat szeretne, hosszú hónapokon keresztül kell építkeznie, mielőtt megkapná a kulcsot és beléphetne otthonába. Meg kell találniuk a telket, az építésszt, és építési vállalkozót kell fogadniuk. Számos terv megvizsgálása során dönteniük kell a stílus és a megvalósítás kapcsán felmerülő tömérdek kérdésben. Ha azonban nem kísérik figyelemmel a dolgok menetét, és egy idő után így veszik kézbe a kulcsot; kudarca vannak ítélve. Miután megkezdik ebben a házban az életüket, félelmetes csalódások érik majd őket.

Ha ez igaz a téglából, kőből vagy fából épült házra, mennyivel inkább igaz az emberekből felépülő otthonokra? Hiszen az emberek oly bonyolultak és oly sok lehetőséget rejtnek magukban.

Nem, egy sikeres házasságnak nem az esküvő a kezdete. Alapozása sokkal korábban kezdődik, már az alatt a periódus alatt, amelyben az egyén jelleme kialakul, és folytatódik mindaddig, amíg az Isten által egymásnak rendelt két ember - a férfi és a nő - egymáshoz alakul.

Ha a házasságot megkötő két személy nem készült fel vagy nem illenek össze, kapcsolatuk kudarca van ítélve. Életük a legjobb esetben is kudarcok sorozata, rosszabb esetben teljes csalódás.

De ha egy keresztény férfi és nő engedi, hogy a Szent Szellem alakítsa és vezesse őket a bibliai úton egészen az esküvőig, boldogan várhal a házasesetre. Beteljesülés és együttes öröm lesz osztályrészük.

2

Lydia

Az ember történetének kezdetén Isten megállapította:

„Nem jó, hogy az ember egyedül van, alkotok számára segítőt, neki megfelelőt.”

(1. Mózes 2,18, Dr. Bernstein Béla)

Egyedül egy férfi sem teljes, társra van szüksége. Az Úr Ádámnak feleségről gondoskodott, és felállította a házasság intézményét. Két ember között a legszorosabb és legmeghittebb kapcsolat a házasság. Ez a kapcsolat valójában olyan szoros, hogy a két test benne egy testté válik.

Pál az Efézusiakhoz írt levelének 5. részében a házasságot „titok”-nak nevezte. Az Énekek Énekében Salamon „berekesztett kert”-hez hasonlítja. Nincs olyan elméleti tudomány, legyen az pszichológia vagy teológia, amely fel tudná tární ezt a titkot, vagy ki tudná nyitni ezt a berekesztett kertet. Ennek a kulcsa Istennél van, és Ő azoknak adja, akik követik a hit és engedelmesség útját.

Egy házassulatlan személy magyarázatokat élvezhet, elolvashatja a témába vágó könyveket, házaspárok közé mehet, házasságon kívüli szexuális életet élhet. Mindezek ellenére kívülálló marad - nem válik beavatottá. Van olyan része a házasságnak, amelyet nem lehet elmagyarázni, csak gyakorolni.

Ezért szeretném most elmondani Lydiával való házasságom történetét. Isten természetfeletti módon vezetett ahhoz a társhoz, akit személyesen nekem szánt. Eközben tárta fel előttem a titkot, és adta kezembe a kulcsokat. Azt mondják, hogy a legjobb iskola a gyakorlati élet - de a legköltségesebb is!

Sokéves tanulás után, 1940-ben Cambridge-ben a filozófia professzora lettem. Ekkor azonban kegyetlenül kiszakítottam az akadémiai környezetből, és beletaszítottam a II. világháború vad forgatagába. Besoroztak az angol hadseregbe, mint kórházi gondozót. Magammal vittem a Bibliámat. Tanulmányozni akartam olyan módszerrel, ahogy eddig a többi irodalmi művet elemeztem. Teljesen figyelmen kívül hagytam, hogy ez a mű szent ihletésre született.

Körülbelül kilenc hónappal később a laktanya egyik szobájában Jézus Krisztus közvetlenül és személyesen kinyilatkoztatta magát nekem. A következő héten ugyanabban a szobában megtapasztaltam a Szent Szellemmel

való természetfeletti betöltekezést. Mielőtt a helyzetet elemezhettem volna, azon kaptam magam, hogy a számon valamilyen idegen nyelv szótagjai áramlanak ki. Keleti nyelvnek tűnt, kínainak vagy japánnak.

Habár fogalmam sem volt, mit mondhatok, biztos voltam abban, hogy közvetlenül Istenhez beszélek. Bensőmben megszabadultam a félelmektől és a feszültségektől. Még arról is megfedkeztem, hogy egyáltalán létezem. Egyúttal arra is ráébredtem, hogy átléptem egy tökéletesen új világ küszöbét.

Következő éjjel, amikor szalmazsákomon feküdtem, megint elkezdtem beszélni ezt a furcsán hangzó, idegen nyelvet. Meglepett, mennyire költői a ritmusa. Miután abbamaradt a hangok áramlása, volt egy kis szünet, és megint angolul kezdtem beszélni. De nem tőlem függött, milyen szavakat mondok ki. Az volt az érdekes, hogy az ismeretlen nyelv szavainak ritmusában beszéltem. Úgy tűnt, önmagamhoz szólok, de a szavak nem a saját szavaim voltak.

Gyönyörű, költői stílusban az Úr felvázolta előttem, hogy a Jövőben mit tartogat számomra. Ez a kép olyan jeleneteket és elképzeléseket tartalmazott, amelyekre álomban sem gondoltam volna. Nem tudtam mindent megjegyezni. Ami azonban kitörülhetetlenül belém vésődött, egy bizonyos részlet volt: „Születik egy kis patak. A kis patak folyóvá szélesedik; a folyó folyammá nő; a folyam tengerré válik; és a tengerből hatalmas óceán lesz...” Tudat alatt teljesen biztos voltam abban, hogy Istennek ezek a szavai az én életcélokat jelölik.

A következő napokban, miközben ezeken a jeleneteken gondolkodtam és töprengtem a saját jövőmön, egy név rajzolódott ki az elmémben. Palesztináé, azé a földé, amelynek területét nemrégiben osztották fel Izraelre és Jordániára. Nem volt világos, milyen célja van életemmel Istennek, de folyamatosan az volt a benyomásom, hogy az valahogy kapcsolódni fog Palesztina földjéhez vagy népéhez.

Néhány héttel később egységünket a Közel-Keletre küldték. Azonnal arra gondoltam, hogy végállomásunk Palesztina lesz. Ehelyett azonban a következő három évet Egyiptom, Líbia és Szudán sivatagjaiban töltöttem. Természetes és szellemi szinten egyaránt sivárság vett körül. A Biblia volt az egyetlen, amely kiapadhatatlan erőforrást biztosított számomra. Az engem körülvevő sivárság ellenére úgy éreztem, hogy Isten elkezdte megvalósítani az életemre szánt tervét. És ez a terv valamiképp Palesztinához kapcsolódott.

Szudánban talákoztam egy keresztény katonával, aki megfordult Palesztinában. Miközben kicseréltük élményeinket, azt mondta: „Ha valóban szellemi áldást akarsz kapni, meg kell látogatnod Jeruzsálemtől északra egy kis gyermekotthont. Egy dán nő vezeti. A Közel-Kelet minden részéről érkeznek ide katonák, hogy meglátogassák ezt a helyet, mert itt Isten csodálatos jelenlétét tapasztalhatják.”

Furcsának tartottam, hogy katonák egy gyermekotthonba mennek áldásért, de azért elraktároztam az információt. Palesztina említése felkavart bennem valamit. Közben belefáradtam a sivatagba, sóvárogva vágyakoztam más tájra.”

Azután meglehetősen váratlanul egy nap arról értesültem, hogy áthelyeznek Palesztinába. Egy hónappal később egy kis orvosi készletraktárban találtam magam Kiriat Motzkinban, Haifától kissé északra. Nagyon kevés dolgom volt, így bőségesen jutott időm imádkozni.

Ahogy tehettem, meglátogattam a gyermekotthont. Nagyon gyorsan megértettem, miért jönnek ide katonák mindenhol. A levegő sajátos „láthatatlan jelenléttel” volt átitatva. Ez a légkör frissítő harmat volt a sivatagi háború feszültségébe és egyhangúságába belefáradt embereknek. Éreztem, ahogy szellememről lemosódik a kopár sivatagban töltött három év minden pora.

Lydia Christensen nagyon kedvesen fogadott. Tipikus skandináv ember volt; szőke és kék szemű. Megittunk egy kávé, és közben elmesélte, hogyan jött Dániából tizenhat évvel ezelőtt Jeruzsálembe. Elmondta, hogy itteni élete egy alagsori lakásban kezdődött azzal, hogy magához fogadott egy haldokló zsidó csecsemőt. Egy ilyen szerény, alázatos kezdet után egy nagy család fejlődött ki, amelyet különféle népekhez tartozó gyermekek alkottak¹.

„Sosem szaladgáltam gyerekek után – mesélte Lydia – csak befogadtam azokat, akikről tudtam, hogy az Úr küldte őket.” Válaszképp én is elmondtam neki, hogyan jelentette ki magát az Úr nekem egy laktanyaszobában, és hogy töltött be Szent Szellemmel. Azután meséltem az ezt követő három sivatagi évről, ahol egyetlen erőforrásom és útmutatóm a Biblia volt.

„Nem világos előttem teljesen, mit hoz a holnap, de azt érzem, Isten olyan jövőt szán nekem, amelyben szerepe van Palesztinának.”

Lydia azt javasolta, hogy imádkozzunk ezért. Én is erre vágytam, így azonnal beleegyeztem. Nagy meglepetésemre Lydia odahívott néhány kislányt, hogy ők is velünk imádkozzanak. Négyen vagy öten tódultak a szobába, és elfoglalták helyüket. Lydia mondott néhány szót arabul - feltehetőleg elmondta, hogy miért fogunk

¹ Lydia megírta ezt a „Találkozás Jeruzsálemben” című könyvében. Appointment in Jerusalem (1975) Chosen/ Zondervan kiadó.

imádkozni -, azután mindegyik kislány letérdelt széke elé. Példájukat mi is követtük.

Ahogy elkezdünk imádkozni, éreztem, hogy Istennel találkozom. Egyszer csak azt hallottam, hogy az egyik kislány mellettem tiszta, dallamos hangon énekelni kezd. Először úgy gondoltam, arabul énekel, de rájöttem, hogy mégsem. Egy idő után a többiek is csatlakoztak hozzá, más-más nyelven énekelve. Szellemem emelkedni kezdett, hogy ennek a természetfölötti istentiszteletnek a hatására Istennel egy magasabb szintű közösségre lépjen. Habár nem értettem az ima nyelvét, tudtam, hogy általa egész jövőm biztonságosan Isten kezébe tétetett.

Azt követően, hogy visszatértem az orvosi raktárba, észrevettem, hogy gondolataim sokszor kalandoznak vissza a Ramallahban lévő kis otthonhoz. Tudatom mélyén még mindig hallottam, ahogy a gyerekek tiszta hangja szárnyal az istentiszteletkor. Elhatároztam, hogy rendszeresen imádkozom Lydiáért. Azalatt a néhány óra alatt, amelyet az otthonban töltöttem, azért azt észrevettem, milyen sokféle terhet kell egyedül, csupán egy arab szolgáló segítségével hordoznia. És egyáltalán: honnan veszi a szükséges pénzt, amiből ezeket a gyerekeket eteti és ruházza? Említette, hogy nem misszionárius szervezet küldte őt ide.

Egyik nap egyedül voltam az orvosi rakományt tartalmazó hosszú bálisorok között. Egyszer csak sürgető vágyat éreztem, hogy imádkozzam érte. Egy ideig angolul imádkoztam, azután a Szentlélek vette át az irányítást, és megint világosan, határozottan jelentette ki magát egy ismeretlen nyelv segítségével. Egy rövid szünet után az angol értelmezése következett a nyelveken elmondott imának, hasonlóan ahhoz az első éjszakához. Az Úr maga beszélt hozzám, számat eszközül használva: „Közös hámba kötlek benneteket, azonos iga alatt...” - mondta.

Ezután még más is következett, de engem az előző szavak ragadtak meg. Hogyan érthetem ezt? Mivel Lydiáért imádkoztam, a szavaknak órá kellett vonatkozniuk. Össze fog az Úr kapcsolni bennünket? Ha így van, akkor mi módon és mi célból?

Néhány hónappal később a hadsereg megint áthelyezett, ezúttal egy valódi kórházba, az Augusta Victoria Otthonba, amely az Olajfák hegyén található. Jeruzsálemtől keletre. Innen csak egy rövid távot kellett utaznom busszal, hogy Ramallahba jussak. Gyakoriakká váltak látogatásaim a gyermekotthonban. Baráti közösségem mélyült Lydiával és a gyerekekkel is.

A hadseregből való leszerelésemről már kevesebb, mint egy év választott el. Egyre jobban erősödött bennem a meggyőződés, hogy Istennek az a szándéka, hogy Palesztinában szereljek le, és itt kezdjem el az Ő szolgálatát. De milyen szolgálatot kezdjek és kivel?

Volt két teljes-evangéliumi gyülekezet Jeruzsálemben. Mindkettő vezetőjével baráti viszonyba kerültem. Talán fel kellene ajánlanom valamelyiküknek a szolgálatomat? Azután ott volt természetesen a gyermekotthon Ramallahban. Velük voltam a legszorosabb közösségben. De milyen részt vállalhatok én egy gyermekotthonban?

És különben is; miből tartom fenn magam? Mielőtt találkoztam volna az Úrral, nem voltam valami szorgos templomjáró. Lelkész sem voltam természetesen. A keresztények Angliában egyáltalán nem ismernek. Milyen apórból támogatnának pont engem?

Volt egy keresztény barátom, Geoffrey, aki Jeruzsálemben dolgozott az egészségügyi egységénél. Megkértem, hogy imával támogasson. Tudtam, hogy Geoffrey fogékony az Úr szavára. Másrészt ismerte a teljes-evangéliumi gyülekezeteket és a gyermekotthont is. „Tudni szeretném, az Úr szerint melyiknek szánjam magam” - mondtam neki.

Geoffrey szorososan együttműködött a gyülekezetekkel, ezért úgy gondolta, nekem is ez lenne a leghelyesebb. De azért imádkozott velem. Miután imádkozott mindkét teljes-evangéliumi gyülekezetért, Lydiáért és a gyerekekért kezdett közbenjárni. „Uram - mondta - Te azt mutatod, hogy ez a kis otthon hasonló egy kis patakhoz. A kis patak folyóvá szélesedik; a folyó folyammá nő; a folyam tengerré válik...”

Semmi többet nem hallottam abból, amit Geoffrey a következőkben imádkozott. Izgatottság és némi félelemmel vegyes tisztelet vett erőt rajtam. Geoffrey szóról-szóra ismételte mindazt, amit az Úr azon az éjszakán mondott nekem Angliában, a laktanyaszobában. A különbség csak annyi volt, hogy Geoffrey ezeket a szavakat Lydiára és a gyerekekre alkalmazta. Mivel soha, senkinek sem mondtam el, mi hangzott el akkor, csak Isten adhatta Geoffrey szájába ezeket a szavakat.

„Köszönöm - szóltam, amikor befejezte imáját - Azt hiszem, tudom, hogy az Úr szerint mit kell tennem.” De nem mondtam el neki, miből jöttem rá!

Hát volt min morfondíroznom. Még Angliában Isten a jövőmről olyan patakként beszélt, amely folyamatosan növekszik. Azután Kiriát Motzkinban, amikor a raktárban Lydiáért imádkoztam, az Úr azt mondta: Közös hámba kötlek benneteket, azonos iga alatt. Most pedig Lydiára és a gyerekekre vonatkoztatva Isten Geoffrey-nak ugyanazt a képet mutatta meg a növekvő patakról, amit annak idején nekem.

Eszembe jutott az a két kifejezés, amelyet Isten Kiriát Motzkinban használt: „közös hám, közös iga”. A hám két állatra vonatkozik, amelyek szorosan együttműködnek. De mit jelent az iga? Hirtelen rájöttem, hogy a Biblia ezt a leírást akkor használja, amikor két embert házassággal kapcsol össze. Lehet, hogy ez a szándéka?

Elkezdtem boncolgatni a különbségeket és a nehézségeket. Lydia az enyémtől teljesen eltérő kulturális háttérből jött. Erős egyéniség volt, született vezető. A hatalmas nehézségek dacára olyan munkát végzett, amely számára elismerést szerzett keresztény körökben. Saját csatáját vívta. Hajlandó lenne-e feladni ezt a helyzetet, hogy átadja az otthon vezetését egy olyan férfinak, aki sokkal fiatalabb nála és sokkal kevesebb gyakorlattal rendelkezik mint ő? Egyáltalán: érdemes-e feladnia ezt a helyzetet?

Azután itt volt a korkülönbség is. Én a harmincas éveim kezdetén voltam. Lydia, ez a meghökkentően életteli, nagyon aktív nő - középkorú volt. Ha két ennyire eltérő korú ember köt házasságot, elkerülhetetlenül bizonyos nyomások nehezedenek rájuk.

Megvizsgáltam saját hátteremet is. Egyetlen gyerek voltam. Teljesen intellektuális képzést kaptam: Habár tudtam filozófiai elméleteket gyártani az emberekről, de vajmi kevés fogalmam volt arról, hogyan kell valódi hús-vér lényekkel foglalkozni. Alkalmas vagyok-e egyáltalán arra, hogy egy lányos családban betöltssem az apa szerepét? Ezeknek a kislányoknak faji és kulturális gyökerei teljesen eltértek az enyémetől. Egyáltalán: becsületes dolog lenne-e ezeket a lányokat ilyen apának kitenni?

Mindezek a negatív oldalt jelentették. A pozitív oldalt egyetlen rövid mondatban lehetett összefoglalni: Ez volt Isten akarata. Világosan, természetfeletti módon hozta tervét tudomásomra. Először csak nekem mondta, majd keresztény testvérem által megismételte. Világosan és természetfeletti módon erősítette meg testvérem által is ugyanazt. Nem imaválasz volt ez, sőt még nem is az én kívánságom. Az egész kijelentés csak és kizárólag Isten akaratából származott. Ha visszautasítom Istennek ennyire egyértelműen kinyilatkoztatott akaratát, hogyan számíthatok a jövőben áldására?

Izgatottság és félelem között örlődtem. Izgatott voltam, mivel Istennek teljesen világosan kijelölt terve volt számomra, de félttem attól, hogy az előttem álló feladat túlságosan nehéz lesz. Végül is abban maradtam, előre nem érdemes okoskodnom. Isten nem erre kért, hanem arra, hogy hittel tegyek eleget annak a tervének, amelyet megmutatott nekem, és hagyjam rá azoknak a dolgoknak a megvalósítását, amelyekre én képtelennek érzem magam.

Végül elhatározásra jutottam. Amennyire egyáltalán képes voltam, magamévá tettem Istennek számomra készített tervét. Azt nem láttam világosan, mi vár rám, de bíztam Istenben, hogy a megfelelő időben és módon mindent megvilágosít majd előttem.

Ettől kezdve Lydiával való kapcsolatom kezdett komolyabbá válni. Bár már eddig is szoros volt és mindkettőnket gazdagított, de mostantól fogva egy másfajta melegség, intimitás jelentkezett, mely minden egyes látogatásom során foltozódott. A gyerekekkel való kapcsolatom is megváltozott. Előttem eddig nem ismert, sajátos szülői érzések kezdtek elhatalmasodni rajtam. Végül is be kellett ismernem magam előtt: szerelmes voltam. Szerelmes voltam Lydiába, és mély szeretetet éreztem a nyolc gyerek iránt.

Néhány hónap múlva már teljesen természetes volt, hogy megkérjem a kezét, és számára is teljesen természetes volt, hogy beleegyezzen. 1946-ban, egy hónappal leszerelése előtt összeházasodtunk.

Az év vége felé Ramallahból Jeruzsálembe költöztünk. Itt a gyorsan zajló események, Izrael állam születésének vajdó fájdalmai zajlottak. Életünk állandó veszélyben volt. Négyyszer kellett elmenekülnünk otthonunkból - kétszer éjszaka -, háború és éhség dúlt körülöttünk mindenhol. De Isten mindvégig gondoskodott rólunk, és megvédett minket. Mindezeket teljesen ámulatba ejtő módon vitte végbe. Azok az események, amelyeket együtt éltünk át, szorosabban kötöttek minket össze, mint a hagyományos családokat a vérségi kapcsolat. Ez a szoros kapcsolat a mai napig tart.

Jeruzsálemből Londonba költöztünk. Itt nyolc évig voltam egy gyülekezet pásztora. A nagyobb kislányok felnőttek és elköltöztek. Egy kivételével mindegyik férjhez ment. A két legfiatalabb kislánnyal ekkor Kenyába költöztünk, ahol az Afrikai Pedagógiai Főiskola igazgatójaként dolgoztam. Kenyában tartózkodásunk idején a velünk maradt két lány is elhagyott bennünket. Először állásba kerültek, majd férjhez mentek. Itt történt az is, hogy adoptáltuk Jesikát, egy hat hónapos afrikai csecsemőt. Ő volt kilencedik gyermekünk.

1962-ben hárman. Lydia, Jesika és én Észak-Amerikába költöztünk; először Kanadába, majd az Egyesült Államokba. Letelepeltünk. Az Úr ajtót nyitott szolgálatunk előtt az ország minden részén, majd eljutottunk más nemzetekhez is.

Időközben a család létszáma folyamatosan növekedett. Szétszóródtunk a világ minden tájára. Van, aki Angliában vagy Kanadában, az Egyesült Államokban vagy épp Ausztráliában telepedett le. Lydia néha megjegyezte, hogy a nap sosem nyugszik le családunk felett. Az a kicsi patak, amely Ramallahban eredt, folyóvá növekedett és

körfolyta a földet.

Ezek alatt az évek alatt Lydiának és nekem fő erőforrásunk, amely sosem hagyott cserben, egységünk volt. Személyes imaéletünkben folyamatosan betöltöttük a Máté 18,19-ben található ígéret feltételeit:

„Ismét mondom nektek, hogyha közületek ketten a földön bármi dolog felől is megegyeznek, és azt kéri, mennybéli Atyám meg fogja nekik adni.”

(Máté 18,19, Csia Lajos)

Nem várhatunk imáinkra választ, csak akkor, ha ez a kiindulópontunk. Lelkeszi munkánkban, amikor hosszú órákon keresztül imádkoztunk a betegekkel és lesújtottakkal, kettőnk egysége olyan győzelmekeket hozott, amilyenekre egyedül még csak gondolni sem mertünk volna. Egyik lelkészársam egyszer megjegyezte: „Ti ketten úgy dolgoztok együtt, mintha egy személy lennétek.”

1975-ben, majdnem harminc év házasság után Isten hazahívta Lydiát. Az Urat szolgálta több mint ötven éven keresztül tartó fáradtságos, önzetlen szolgálatban. Az őt megillető elismerés a Példabeszédek 31,28-29-ben található:

„Kiállnak fiaik, s boldognak hirdetik, a férje is fölkel, és így dicséri: sok asszony megmutatta, milyen derék, de te felülmúlod őket, mind valamennyit!”

(Példabeszédek 31,28-29, Katolikus 2006)

Minél tovább gondolkodom a Lydiával való házasságomon, annál inkább csodálom Isten tökéletes bölcsességét. Abban az időben, amikor összeházasodtunk, fogalmam sem volt, milyen élet vár rám. Nem volt tehát kiindulási alapom a feleség-választáshoz. Nem voltak birtokomban azok az alapvető információk, amelyeknek minden intelligens választás alapjául kell szolgálniuk. Visszatekintve mindarra a munkára, megpróbáltatásra, csatára, amelyek az alatt a harminc év alatt lezajlottak, meg vagyok győződve arról, hogy Lydia volt a világon az egyetlen nő, aki mindezek között a körülmények között segítőársam tudott lenni.

Milyen csodálatos, hogy Isten ismerte az éppen megfelelő feleséget, akire nekem lesz majd szükségem! Milyen nagyszerű, hogy évek hosszú sora alatt előkészítette őt számomra! Elküldte oda, ahová engem is elvezetett azután, megmutatta nekem, hogy ő az a segítőtárs, akít számomra kiválasztott. Minden egyes alkalommal, amikor végigfut agyamon ez, meghajtom fejemet, és elimádkozom, amit Pál mondott:

„Óh milyen mélységesen gazdag Istennek bölcsessége és tudománya. Milyen kifürkészhetetlenek ítéletei és kinyomozhatatlanok útjai.”

(Róma 11,33.)

3

Ruth

Lydia halála után olyan mértékű magány szakadt rám, amelyet elképzelni sem tudtam addig. Majdnem mindenki szembesül idővel a gyással, ennek ellenére még az elkötelezett keresztények között is csak nagyon kevesen vannak, akik valóban felkészültek rá. A gyász ideje alatt újfajta igény keletkezett bennem Krisztus Teste után.

Az idők folyamán szoros kapcsolatom fejlődött ki négy, országosan ismert bibliaoktatóval: Don Bashammel, Ern Baxterrel, Bob Mumforddal és Charles Simpsonnal. Ugy határoztunk, hogy együtt imádkozunk, közösen teszünk javaslatokat, és egy közösséget alkotunk. Így egymás számára támogatást és erőt adhatunk.

Az a vigasz, amelyet testvéreimtől az egyedüllét óráiban kaptam, segített, hogy bánatom végül örömmé és győzelemmé változzon. Eljött a nap, amikor Dáviddal együtt tudtam mondani:

„Gyászomat örömmé fordítottad, leoldoztad gyászruhámat, és örömbé öltöztettél.”

(Zsoltárok 30,12, Magyar Bibliatársulat 1995)

1977-ben mind az öten tagjai voltunk egy nemzetközi, karizmatikus vezetőkkel álló csoportnak, amelyben katolikusok és protestánsok is részt vettek. Ez a csoport a Szentföldre zarándokolt. Jeruzsálemben abban a kiváltságban volt részünk, hogy részt vehettünk a belga Suenens bíboros ünnepségén, amelyet a papságban

eltöltött munkásságának ötvenedik évfordulója alkalmából rendeztek. Amikor a csoport nagy része már eltávozott Izraelből, én úgy határoztam, hogy maradok még egy hétig. Az Úr keresésének akartam szentelni ezt a hetet. Itt van-e az ideje annak, hogy Jeruzsálembe visszatérjek? Tudtam, hogy szolgálatom még nem teljesedett ki.

Felhasználtam az alkalmat arra is, hogy meglátogassam annak a szervezetnek az irodáját, amely lefordította és terjesztette könyveimet Izraelben és Izraelen kívül. Időközben eszembe jutott egy levél, amelyet szintén tőlük kaptam. A levél végén kézírással a következő állt: „Szeretnék köszönetet mondani szolgálatáért. Éveken keresztül sokat jelentett számomra. Ruth Baker.”

Úgy éreztem, itt az ideje, hogy megköszönjem ezeket a jóleső szavakat, de az irodában elmondták, hogy Ruth Baker súlyos hátsérülésben szenved két hónapja. Nem tud dolgozni, otthon tartózkodik.

Az évek során Isten különleges hitajándékot adott nekem azok felé az emberek felé, akiknek problémájuk van a hátukkal. Legtöbbször azok közül, akikért imádkoztam, meggyógyultak. Néhányan azonnal, volt, aki csak fokozatosan. Nem azért maradtam Jeruzsálemben, hogy betegeket látogassak, de meglehetősen barátságatlan dolognak tűnt volna előttem, ha még fel sem ajánlom szolgálatomat.

„Gondolja, hogy a hölgy szeretné, ha imádkoznák érte?” érdeklődtem a hivatalban. A személyzet egyhangú és lelkes igennel válaszolt. Megadták Ruth lakáscímét, és egy Dávid nevű fiatalember rendelkezésemre bocsátotta az autóját. Ő szállított körbe Jeruzsálemben, és most együtt indultunk a kapott cím felkutatására. Miután negyven percen keresztül autóztunk összevissza a város nem igazán kifogástalanul megjelölt utcáin, azt mondtam Dávidnak: „Ez nem lehet az Úr akarata. Forduljunk meg, és menjünk haza.”

Abban a pillanatban, amikor Dávid kezdett megfordulni az autóval, még egyszer ellenőriztem a túloldalon lévő házszámot. Pont ezt a helyet kerestük!

A hölgy a nappali díványán feküdt. Láttam az arcán a fájdalom feszült kifejezését, amely annyira jellemző a hátsérüléssel kínlódó emberekre. Miután tanácsoltam neki néhány dolgot, amivel csökkentheti fájdalmát, a kezemet a fejére tettem, és elkezdtem imádkozni. Váratlanul az Úr próféciaát adott. Ez tartalmazott biztatást és útmutatást is. Abból a fényből, amely az arcán szétáradt, meg tudtam állapítani, hogy a prófécia belső szükségeire utalt. Még néhány percig beszélgettünk ezután, majd azzal az érzéssel távoztam, hogy megtettem a kötelességemet.

A hét hátralevő részében keveset mentem ki a házból. Egész idő alatt Istenre koncentráltam; mi a terve a jövőmet illetően? De nem jött válasz. Eljött izraeli tartózkodásom utolsó napja, de még nem hallottam Isten szavát. Úgy terveztem, másnap kora reggel indulok a Ben Gurion repülőtérrel.

Éjjel 11 körül lefeküdtem, de nem tudtam elaludni. Hirtelen úgy éreztem, hogy eltűntek az akadályok, és közvetlen kapcsolatban állok Istennel. Nem gondoltam többet az alvásra. Az éjszaka hátralevő részében Isten beszélt hozzám. Az idő legnagyobb részében szellememben beszélt, csendes tekintéllyel. Az ilyenfajta tekintélynek csak Ő lehet a forrása.

Emlékeztetett arra, hogy eddig milyen úton haladtam. Események és körülmények jelentek meg a képzeletem előtt, amelyekbe az én érdekemben beavatkozott. Ilyenkor megvédett és vezetett. Emlékeztetett arra is, hogy milyen ígéreteket adott az évek folyamán. Voltak, amelyeket már betöltött, és maradtak olyanok, amelyeket még nem teljesített be. Biztosított arról, ha továbbra is követem Őt, minden ígérete megvalósul.

Azután a kora reggeli órákban egy meglehetősen különös, de igen eleven kép jelent meg szemeim előtt. Azt láttam, hogy egy domboldal emelkedik meredeken előttem. A Sion hegy Jeruzsálem öreg városrészének délnyugati részénél lévő egyik oldalára emlékeztetett. Egy zezzugos ösvény kígyózott felfelé a domb aljától.

Ösztönösen megéreztem, hogy ez az út az én visszautamat jelzi Jeruzsálemben. Az egész út emelkedni fog. Sok éles fordulat lesz benne, először az egyik, majd a másik irányban is, de ha nem lankadok, kitartok, elvezet Jeruzsálemnek arra a pontjára, amelyet Isten jelölt ki számomra.

A kép legmeglepőbb része egy női figura volt, aki a földön ült, pont ott, ahol az ösvény elindult felfelé. Szőke nő volt, európai arccal, de keleti stílusú ruhát viselt. A ruha színét nehéz volt meghatározni, leginkább zöldnek nevezhetném. Amitől azonban különösen megütköztem, az fájdalmat tükröző, különös testtartása volt. Hirtelen felismertem benne Ruth Bakert.

Miért hozta Isten ezt a nőt elé? Mielőtt egyáltalán megfogalmaztam volna a kérdést, már tudtam a választ. Nem is kellett gondolkodnom rajta. Még Istennek sem kellett elárulnia, egyszerre csak ott volt a fejemben, és kétség sem fért hozzá. *Isten szándéka az, hogy vegyem el őt feleségül.*

Épp ilyen bizonyossággal tudtam azt is, miért ül ez a nő pont ott, ahol az ösvény elindul felfelé. Nem lehetett őt megkerülve eljutni az ösvényre. A vele kötendő házasság lenne az első lépés azon az úton, amely visszavezet

Izraelbe. Isten nem hagyott választási lehetőséget.

Az érzelmek és indulatok egész sora árasztott el, meglepetés, félelem, izgatottság. Egy pillanatig még az is megkísértett, hogy megharagudjam Istenre. Hogy állíthat ilyen helyzet elé? Hogyan kérheti egyáltalán tőlem, hogy elvegyek egy olyan nőt, akivel csak egyszer találkoztam? Egy olyan nőt, akiről egyáltalán nem tudok semmit? Vártam egy ideig, hátha van Istennek erről valami mondanivalója, talán némi magyarázata.

Láttam, hogy nagyon elővigyázatosan kell cselekednem. Meglehetősen ismert voltam keresztény körökben. Ha ostobaságot csinállok, főleg a házasság területén, gyalázatot hozok Istenre, és botránkyó leszek emberei számára. Elhatároztam, hogy nem szólok senkinek arról, ami történt. Egyszerűen imában Isten elé viszem a dolgot, és további útmutatást kérek Tőle.

Amikor visszatértem az Államokba, komolyan és folyamatosan imádkoztam egy hónapig. Nem változott semmi. A látomás nem homályosodott el elmémbe. Ha egyáltalán történt valami, akkor annyi, hogy még élesebbé vált. Egy hónap után éreztem, Isten nem hagyott más választási lehetőséget. Szándéka az volt, hogy elvegyem Ruth Bakert.

Végül így szóltam magamhoz: „A hit cselekedetek nélkül halott. Ha tényleg hiszem, hogy Isten megmutatta akaratát, jobb, ha teszek is valamit.” Így leültem, és írtam egy rövid levelet Ruth Bakernek Jeruzsálembe. Azt javasoltam neki, ha egyszer mégis visszajönne az Államokba, érdekes lenne meglátogatnia Kansas Cityben egy keresztény gyülekezetet. Az itteni emberek nagyon szeretik Izraelt, és hozzám is szoros, személyes kapcsolat fűzi őket.

Majdhogynem postafordultával megkaptam a választ. Ruth épp akkor akarta egyik lányával elhagyni Izraelt, hogy az Egyesült Államokba jöjjön. Hálás volt a figyelmességemért, és valóban szerette volna meglátogatni a Kansas Cityben levő gyülekezetet. Néhány dátumot adott, ami beleillene programjába, és egy telefonszámot, amelyen Marylandben elérhető.

Azonnal telefonáltam és megbeszéltem vele, mikor jön Kansas Citybe. Rövidesen Dél-Afrikában kellett szolgálnom, de úgy rendeztem a dolgot, hogy Kansas Cityben legyek Ruth ittlétének első két napján. Közvetlenül ezután mentem Dél-Afrikába.

A Kansas Cityben működő gyülekezet vezetője David volt, az a fiatal ember, aki körbevitte Jeruzsálemben. Tágas otthonában ő szállásolta el Ruthot, lányát és engem. Második nap Ruth arra kért, beszéljünk meg valamit Jeruzsálemmel kapcsolatban.

Amikor bejött, meg kellett dicsérnem különös ruháját, amelyet viselt. „Arab stílusú. - mondta - Az Óvárosban vásároltam.”

Mivel hátsérülése még mindig fájdalmat okozott neki, ha széken ült, belegeyeztem abba, hogy a padlón helyezkedjen el. Hátát a falnak támasztotta, lábait oldalra helyezte behajlítva.

Önkéntelenül az a nő jutott eszembe, akit azon az éjszakán láttam a domboldalra vezető ösvény aljában ülni. De nemcsak a nő volt ugyanaz; ugyanazt a szokatlan stílusú és színű ruhát is viselte, és ugyanabban a feszült pozitúrában ült, amely a fájdalom néma bizonyítéka. Még a részletek is megegyeztek!

Képtelen voltam kinyitni a számat. Félelemmel vegyes tisztelettel meredtem rá. Azután a természetfeletti hatalom meleg áramlata terjedt szét rajtam. Kifejezhetetlen szerelmet éreztem eziránt a lényében még mindig ismeretlen nő iránt. Néhány pillanatig némán ültünk, majd erőt vettem, és uralkodni kezdtem magamon, így képes voltam megkérdezni, mi az a probléma, amelyben a tanácsomat akarja kérni. Beszélgetésünk további részében agyam párhuzamosan működött két szinten.

Az egyik tanácsot adtam Ruth problémájára, a másik szinten azzal voltam elfoglalva, ami bennem zajlott.

Mielőtt másnap elutaztam volna Dél-Afrikába, megkérdeztem Ruthot, mit tervez a közeljövőben. Jeruzsálemben akart lenni a zsidó újjévre, a Yom Kippurra (Engesztelés napja). Ez a nap ebben az évben szeptember végére esett. Mintegy véletlenül úgy rendeztem el Dél-Afrikából való visszautamat, hogy Jeruzsálemben majd megállok. Bensőmben éreztem, hogy ott kellennem a Yom Kippuron.

Egész idő alatt, amíg Dél-Afrikában voltam, azon gondolkodtam, mi legyen a következő lépésem Ruthal kapcsolatban. Két dolog volt biztos: Isten azt akarta, hogy vegyem feleségül, én pedig szerelmes voltam belé. A következő lépés tehát az én dolgom. Arra az elhatározásra jutottam, hogy küldök Ruthnak egy táviratot, amelyben megkérem, hogy reggelizzen velem a King David hotelben, a Yom Kippur előtti napon.

Dél-afrikai szolgálatom utolsó hétvégén Pretoria egyik gyülekezetében voltam, ahol bőkezű fizetséget kaptam dél-afrikai pénzben. Az érvényben levő valutaszabályok szerint nem vihettem ki az országból, dollárra átváltani pedig időigényes akció lett volna. Eszembe jutott, hogy Dél-Afrika híres gyémántjáról. A pillanat sugallatára elhatároztam, hogy veszek egyet.

Elmentem egy ékszerboltba, amely a gyülekezet egyik tagjának tulajdonában volt. Egy egész gyémántgyűjteményt mutatott, és mindegyikről elmondta, miért különleges. Végül kiválasztottam egyet, amely sokkal ragyogóbban csillogott, mint a többi. A tulajdonos jól becsomagolta egy papírba, és azt ajánlotta, hogy a zsebemben szállítsam hazáig. Meglehetősen gondatlan szállítási módnak tűnt, de követtem a tanácsot.

Épp el akartam hagyni az üzletet, amikor megláttam egy gyönyörű, aranyba foglalt macskaszem brosst. Megszámoltam maradék pénzemet, épp futotta a brossra. Megvettem, és ajándécsomagot csináltattam belőle.

Két nappal később 8:45-kor elfoglaltam helyemet Jeruzsálemben a King David hotel előcsarnokában. Olyan helyet választottam, amely szemben volt a bejáratú lengőajtóval. Egyetlen kérdés járt az agyamban: eljön-e Ruth a találkozóra?

Pontosan kilenc órakor belépett a lengőajtón. Felálltam, hogy köszöntsem őt. Az étterembe vezettem, ahol választékos reggeli volt előkészítve.

Meglepetésemre teljesen kötetlenül beszélgettünk. Meséltem a Dél-Afrikában tartott összejövetelekről, azután elővettem a zseemből a macskaszem brosst a díszcsomagolásban. „Hoztam önnek szuvenírt Dél-Afrikából.” - mondtam.

Ruth kinyitotta a dobozt: „Ez gyönyörű! - kiáltotta - Igazán nem is tudom, hogy köszönjem meg.” Szemei ragyogtak, és enyhén elpirult. Arra emlékeztetett az egész jelenet, amikor Ábrahám szolgájával Izsák ékszer küldött Rebekának - és azután minden úgy alakult, ahogy szeretete volna.

Reggeli után elmentünk a King George avenue-n található fő zsinagógába, hogy megvegyük a Yom Kippurkor rendezett istentiszteletre a jegyeket. Amikor visszamentünk a szállodába, azt javasoltam, töltsük a reggel hátralévő részét az úszómedence melletti nyugágyakon. Megkértem, beszéljen magáról; milyen úton-módon került Jeruzsálembe. Ahogy számítottam, a fájdalmas események egész sora vonult végig élettörténetén, amely Isten kegyelmében és irgalmában tetőződött be. Isten vonta őt magához, és felszólította, hogy szolgálja Őt Izraelben.

Különösen egy kérdésre kerestem nagyon a választ: hogy végződött a házassága? Ha válassal, ahogy sejtettem, mi volt a válás alapja? Szolgálatom korábbi szakaszában gondosan tanulmányoztam a Bibliát a válással és újrահázasodással kapcsolatban, mivel tanítanom kellett erről.

Arra a következtetésre jutottam, hogy az a személy, aki házastársa bizonyított hűtlensége miatt válik el, a Biblia szerint egyértelműen rendelkezik az újrահázasodás jogával. Ennek a személynek nem kell kisebbségnek vagy megbélyegzettnek éreznie magát. Most, mikor hallgattam Ruth történetét, megnyugodtam, hogy esete ebbe a kategóriába tartozik.

Természetesnek tűnt, hogy beszélgetésünket a késői ebédnél is folytassuk. Észre kellett vennem, hogy Ruth ereje kifogyóban van. Nem volt képes többet beszélni, rajtam volt a sor.

Egy pillanatnyi habozás után a tőlem telhető leghétköznapibb módon elmeséltem látomásomat a domboldalra vezető ösvényről, és hogy ő ült a domb alján.

„Ezért hívtam meg, találkozzon velem Kansas Cityben folytattam - Ma pedig azért akartam találkozni önnel, mert meggyőződése, hogy Isten akarata az, hogy házasodjunk össze, és szolgáljuk együtt Őt. De nem kell döntenie az én kijelentésem alapján. Istentől magától kell a választ hallania.”

Csendesen és egyszerűen Ruth azt válaszolta, hogy Isten már neki is kijelentette ugyanezt a dolgot. „Miután találkoztunk Kansas Cityben, azt mondtam az Úrnak, hogy igent mondok, ha megkér, hogy házasodjunk össze.”

Ebben a pillanatban mindketten tudtuk, hogy elköteleztük magunkat egymásnak.

Miután a zsinagógában aznap este befejeződött a ceremónia, elmeséltem Ruthnak, milyen kapcsolat fűz másik négy tanítóhoz. „Megállapodtunk, hogy nem hozunk fontos személyes döntéseket anélkül, hogy nem beszéljünk meg előzetesen egymással. Ezért egyelőre nem tehetek további lépéseket házasságunk érdekében addig, amíg nem beszéltem meg ezt testvéreimmel. Mindamellet hiszem, hogy ez Isten akarata, és Ő véghez is viszi azt.”

Az ezt követő böjti napon még több időt töltöttünk együtt. Istenre váraoztunk, miközben újra elköteleztük magunkat az Ő szolgálatára. Minél közelebb kerültünk az Úrhoz, annál közelebb kerültünk egymáshoz is.

Másnap kora reggel elhagytam Jeruzsálemet. A repülőgépen volt időm végiggondolni a történeteket. Milyen csodálatos, gondoltam, hogy az Úr úgy rendezte, hogy kapcsolatunkat a zsidók legszentebb napján kezdhettük el, és imával és böjttel pecsételhettük meg.

Röviddel azután, hogy visszatértem az Egyesült Államokba, elmeséltem az életemben bekövetkezett változásokat Charles Simpsonnak. Több mint egy hónap telt bele, míg mind a négy társammal tudtam találkozni. Eltöltöttünk egy fél napot azzal, hogy Ruthal kötendő házasságom várható hatását vizsgáltuk. Miközben

elmeséltem a történetet, ahogy Isten vezetett, fel tudtam becsülni, hogy mennyi abban a szubjektív és mennyi a természetfeletti elem. Számomra minden annyira reális és élő volt, mások számára azonban könnyen tűnhetett erőltetettnek vagy egyszerűen a képzeletem szüleményének.

Egyéb probléma is felmerült. Azzal, hogy Ruth házassága felbomlott, nem vétkezve ugyan, mégis vétkezett. Keresztény körökben a válás szó negatív reakciót vált ki. Nem veszik figyelembe a Biblia árnyaltabb hozzáállását. Ha én, a prominens bibliaoktató, elveszek egy elvált nőt, ezzel sok ember érzékenységét bántom meg.

Ezen felül Ruth félig-meddig mozgásképtelen volt. Elkerülhetetlenül több problémát, mint áldást jelentene szolgálatomban. A magam részéről meg voltam győződve arról, hogy gyógyulása már folyamatban van, de be kellett ismernem, hogy ennek nem volt még látható bizonyítéka.

Testvéreim természetesen inkább az én érdekeimet nézték, mint Ruthét. Aggódtak, hogy egy nem megfelelő házasság kompromittálhatja egész szolgálatomat, és meghiúsíthatja Isten tervét hátralevő életemben. Hosszú megbeszélés után úgy döntöttek, hogy egyelőre nem járulnak hozzá a Ruthal kötendő házasságomhoz. Kérésemre adtak erről egy levelet is, amelyet mindannyian aláírtak, és amelyben röviden, de jóindulattal megindokolták álláspontjukat.

Életem egyik legnehezebb döntése elé kerültem. Kapcsolatom tanártársaimmal nem volt hivatalos szerződéssel megerősítve. Nem volt felekezeti összetartozás jellege sem. Mindannyian szabadon bonthattuk fel, ha úgy láttuk jónak. Válasszam ezt?

Mérlegeltem, és úgy éreztem, nem aggaszt, hogy testvéreim mit mondanának. De vajon Isten mit szólna ehhez? Nincs fontosabb számomra az életben, mint Isten kegyelme. Felidéztem, mit mond Dávid a 15. zsoltárban:

„Megvetéssel néz az alávalókra, de tiszteli azokat, akik az Urat félik. Esküjét nem vonja vissza, ha kárt vall is.”

(Zsoltárok 15,4, Magyar Bibliatársulat 1995)

Egy olyan elkötelezettség, amelyből az ember visszatáncol, ha valamiért kényelmetlenné válik, egyáltalán nem elkötelezettség. Amikor gyászoltam, hálásan fogadtam mindazt a támogatást, amit testvéreim nyújtottak számomra. A vizsgáztatást el tudtam fogadni, amikor arra volt szükségem, a tanácsukat viszont visszautasítom, ha az a kívánságom ellen való?

Semmi nem változott Ruthal kapcsolatos érzéseimben. Még mindig meg voltam győződve arról, hogy ő Isten becses ajándéka számomra. Kérheti Isten azt, hogy hagyjam el? Visszaemlékeztem, Isten miként adta Izsákot Ábrahámnak, és hogy később arra kérte, adja vissza, áldozza fel őt a Mórija hegyén. Csak miután Ábrahám bebizonyította, hogy hajlandó meghozni az áldozatot, adta Isten teljes áldását az áldozatot hozó Ábrahámmra és az áldozatra, Izsákra.

Írtam erről a témáról egy könyvet.² Ha én magam nem vagyok hajlandó követni ezt a tanítást; bort iszom és vizet prédikálok. Meggyőződésem kizorított minden más cselekvési lehetőséget. Meg kell hajolnom testvéreim döntése előtt, és közölnöm kell Ruthal a választ.

Szívemre mázsás súly nehezedett, miközben tárcsáztam, hogy elmondjam neki a történeteket. Egyedül az szolgált némi vigasszal, hogy két hét múlva Jeruzsálembe készültem, hogy ott néhány keresztény vezetővel megbeszéljek egy tervezett utat. Megígértem Ruthnak, hogy személyesen mindent részletesen elmondok.

Két héttel később megint a King David hotelben reggeliztünk. Külső szemlélő számára teljesen nyugodtaknak tűnhettünk. Elmondtam, hogy mi történt, és átadtam testvéreim levelét. „Úgy érzem, az a legokosabb, ha minden kapcsolatot megszakítunk egymással, kivéve, hogy egymásért imádkozunk.”

Ruth biztosított, hogy megérti döntésemet, és egyetért azzal. Szavak nélkül is tudtuk, érzéseink egymás iránt nem változtak. Befejeztük a reggelit. Ruthot besegítettem egy taxiba, és néztem utána, amíg el nem tűnt a forgalomban.

Az ezt követő napokban kietlen téli ridegség telepedett lelkemre. Az élet teljesen üressé vált. Minden elfoglaltságom lélekölő rabszolgamunkának tűnt. Legjobb barátaimat idegeneknek éreztem.

Azután elmémben néhány szó formálódott és vésődött be: „Ami ősszel elhal, feléled tavasszal.” Nem értettem teljesen ezt, de a remény új szikrája gyulladt szívemben.

Az év vége felé Ausztráliában szolgáltam. A Csendes óceán felett a repülőgépen pillantásom a térdemen kinyíló Biblia egyik versére tévedt.

² *The Grace of Yielding* - Derek Prince Ministries, Fort Lauderdale, Florida, 1977

„A föld határáról kiáltok hozzád, mert eleped a szívem. Vezess arra a sziklára fel, amely túlságosan magas nekem!”

(Zsoltárok 61,3, Katolikus 2006)

Nagyon megfogott, mivel Izraeltól a Föld legtávolabbi lakott területe Ausztrália volt.

A világ vége - tűnődtem. - És pont oda tartok. Még egyszer elolvastam ezeket a szavakat. „A föld határáról kiáltok hozzád...” Lehet, hogy Isten ezért küldött Ausztráliába? Lehet, hogy utazásom célja nem elsősorban az, hogy másoknak szolgáljak, hanem hogy magam keressem imával az Urat saját magam érdekében?

Az ezt követő héten Ausztráliában az ima egy új dimenziójába léptem. Mindent megtettem, amit a szolgálat megkívánt, de időm fennmaradó részét imádkozásra fordítottam. A tetőpontot Adelaide-ben értem el, ahol csak esténként kellett szolgálnom. Minden nap bezárkóztam a lakosztályom egyik végén lévő kis légkondicionált vendégszobába, és egészen átadtam magam az imádkozásnak. Időm nagy részét Isten előtt arcra borulva töltöttem.

Az volt az érzésem, hogy erőlködve haladok egy hosszú, sötét alagútban. Az a hely, ahol megnyugszom, ahol beteljesülés vár, messze távol volt elkészítve számomra. Nem juthattam azonban másként oda, csak az alagúton keresztül. Előrehaladásom azzal volt mérhető, ahány órát imával töltöttem. Végül a hét utolsó napán rendkívüli megkönnyebbülés hatalmasodott el rajtam. Úgy éreztem, kijöttem az alagút végén a világhosszra.

Ettől a pillanattól kezdve pontosan tudtam, hogy biztos a jövőm Ruthal. Nem volt több küzdelem, nem volt több nyugtalanság. A szellemvilágban a dolog elrendeződött. Nyugodtan kivárhatom most már, hogy a természetes világban is létrejőjön az áttörés.

A következő hónapokban úgy éreztem, egy élő sakktáblát figyelek, amelyen mesteri kéz mozgatja a figurákat, egyiket a másik után. Ruthra hagyom, hogy elmesélje mindazt a könyv végén, ami vele történt ezalatt az idő alatt. A velem történekről elég, ha annyit említek még, hogy Isten épp oly hatásosan működött tanártársaim szívében, mint az enyémben, sőt Ruthot is teljesen meggyógyította, ahogy reméltük.

1978 áprilisában Ruth és én bejelentettük eljegyzésünket, és októberben már házasok voltunk. Charles Simpson vezette a ceremóniát és a többi tanár-testvéremmel együtt az Úr kegyelmére bízott bennünket. Nagyon erősen éreztük Isten kegyelmét magunkon.

Oldalamon Ruthal szolgálatom új szakaszba lépett. 63 évesen természetes lenne, hogy energiám fokozatosan csökken, és egyre ritkábban hívnak valahová szolgálni. Ennek épp ellenkezője történt. Szolgálatom területe előre nem látott mértékben kiszélesedett. Néhány éven belül rádió, könyveken, kazettákon és személyes találkozásokon keresztül elértem a föld legnagyobb részét. Az volt a legizgalmasabb, hogy rádióprogramom olyan milliókhoz is eljutott, akik még sosem hallották Isten Igéjét más formában.

Ruth kiapadhatatlan szerelme és teljes elkötelezettsége erőt és önbizalmat adott, hogy eleget tegyek azoknak az új kihívásoknak, amelyeket Isten folyamatosan elém helyezett. Sikerünk alapja napi közbenjáró imánkban rejlik. Ilyenkor tökéletesen megegyezünk – elértük a szellemben való megegyezés tökéletes harmóniáját –, és ez legyőzhetetlenné teszi az imát.

Miközben Ruth és én vállvetve dolgoztunk, Isten új utat nyitott gyógyító szolgálatomnak. Mostanában egy vagy több órán át hirdetem az Igét, majd négy - öt órán keresztül szolgálunk betegek felé, mialatt Isten természetfeletti bizonyítékokkal támasztja alá az általam prédikált igék igazságát. Mielőtt egy-egy ilyen alkalom befejeződne, időszakonként rátesszük kezünket más házaspárokra, hogy átadjuk ugyanazt a természetfeletti kenetet nekik, amelyet Isten nekünk adott.

Szolgálatomnak ez a kiterjedése hosszú és fáradságos utazásokkal jár együtt, melyek egyre több országba juttatnak bennünket. Ki vagyunk téve annak a feszültségnek, amelyet a klíma, ételek, kultúra folyamatos változása idéz elő. Ruth ezekben a helyzetekben nálam gyorsabban jön rá, mire van szükségem, és azt is kitalálja változatlan és meglepő találékonysággal, hogyan elégítse ki ezt.

Egyéb területeken, például szervezés, írás területén Isten Ruthot hatalmas gyakorlattal látta el, és ez olyan szükségleteket elégít ki, amelyekről én azt sem gondoltam, hogy egyáltalán felmerülhetnek. Újra és újra ámulatba ejt, hogy mennyire tökéletesen egészítik ki képességei az enyémeiket, pontosan úgy, ahogy a kesztyű ráillik a kézre. Első házasságomban Isten a számomra megfelelő segítőről gondoskodott. A két házasságom között eltöltött évek alatt változtak szükségleteim, Isten viszont épp olyan hibátlanul elégítette ki őket második házasságomban, mint az elsőben.

Isten mindkét esetben a saját, az emberiség hajnalán megalkotott modellje szerint vitte végbe a dolgokat Lydiával és Ruthal egyaránt. Ő előre látta, pontosan milyen feleségre lesz szükségem, és kiformálta nekem. Ő vezette arra az útra, amelyre aztán engem is elvezetett, Ő mutatta be nekem, mint segítő, akit Ő választott ki

nekem.

Mindkét esetben Isten tervének megvalósulása két személy olyan egységét eredményezte, amelyet a házasság Isten által kijelölt végső céljának nevezünk.

AZ házassághoz vezető Isteni ösvény

4

A bejárat

Az első fejezetben röviden körvonalaztam azokat a bibliai elveket, amelyek a házasságkötéshez vezetnek. A következő két fejezetben megmutatom, hogy Lydiával majd Ruthal kötött házasságomban milyen meglepő pontossággal jelentek meg ezek a bibliai elvek. Mivel ezeknek az elveknek a megértése alapvető a továbbiak megértéséhez, ezért mielőtt tovább haladnánk, összefoglaljuk őket.

1. Isten maga hozta létre a házasság intézményét az emberiség történetének kezdetén. Ennek eltervezésében az ember nem vett részt. Lényegét isteni kinyilatkoztatás nélkül az ember nem képes megérteni, még kevésbé tudja a gyakorlatban megvalósítani.
2. A döntés, hogy a férfi házasodjon meg, Istentől és nem az embertől származott.
3. Isten tudta, hogy milyen segítőtársra van az embernek szüksége, míg a férfi nem volt tisztában ezzel.
4. Isten formálta a nőt a férfi számára.
5. Isten mutatta be őt, a férfinak nem kellett felkutatására indulnia.
6. Isten rendelte el együttélésük természetét. A végcél az egység volt.
7. Jézus megerősítette Isten eredeti tervét a házasságot illetően. Ezt tanítványainak el kell fogadniuk. Mindez ma is érvényes.

Az Isten által megállapított követelmények magasak, de nem elérhetetlenek. A világ minden táján élnek olyan különböző fajhoz tartozó, különböző háttérrel rendelkező keresztények, akik bizonyítani tudják, hogy Isten terve működik. Ezek az elvek megvalósulhatnak minden keresztény életében, ha meg akar felelni a felállított követelményeknek.

Nos hát, mik is ezek a követelmények? Egy közülük kivételesen fontos. Ez képezi a bejáratot annak az életnek a küszöbe előtt, amelyet Isten készített az Ő népe számára. Mindenki, aki Isten tervét szeretné követni saját életében, át kell hogy haladjon ezen a bejáraton. Ez a követelmény elsősorban Istennek a házasságot illető tervével kapcsolatos, de befolyással van a keresztény élet minden más területére is.

A Róma 12,1-ben Pál világosan kifejti ennek a bejáratnak a mibenlétét:

„Esengek hozzátok, testvéreim, hogy testeteket az isteni irgalmasságon keresztül állítsátok oda élő, szent, Istennek kedves áldozatul, ez legyen a ti istentiszteleti szolgálatotok, mely az igének megfelel.”

(Róma 12,1, Csia Lajos)

A rómaiaknak írt előző tizenegy fejezetben Pál elmondta, hogy Jézus Krisztus áldozati halálán keresztül Isten határtalan kegyelme, tökéletes gondoskodása kiterjedt az egész emberi fajra, zsidóra és nem zsidóra egyaránt. Erre nekünk úgy kell válaszolnunk, ahogy Isten mindannyiunktól elvárja: testünket élő áldozat gyanánt Istennek kell felajánlanunk.

Ennek az áldozatnak a meghozatalára Isten azért kér, hogy tervét meg tudja valósítani. De miért hangsúlyozza

Pál, hogy ennek élő áldozatnak kell lennie? Azért, hogy megmutassa, ez az áldozat eltér az Ószövetségben szokásos áldozatoktól. Az ószövetségi áldozatot először megölték, majd a halott testet az oltárra helyezték. Az Újszövetségben Isten elvárja minden hívőtől, hogy élő, aktív, az Úr szolgálatára elkötelezett testét teljesen az Ő oltárára áldozza. Az áldozat teljességében nincs különbség. Mind az Ó-, mind az Újszövetségben Isten teljes, vissza nem vont odaszánást vár el.

Ha testedet ilyen módon ajánlod fel Istennek, ez azt is jelenti, hogy az nem saját tulajdonod többé; nem te irányítod ezek után. Nem te döntesz ezután, hova menj, mit egyél, mit viselj, vagy mi legyen a szolgálatod. Ezek után mindenről Isten dönt. Ővé a végső és teljes ellenőrzési jog, mivel Ő teremtett téged, Ő még nálad is jobban, igazán tudja, mire vagy alkalmas.

Az önátadás első következménye az, hogy a tested megszentelődik. A Máté 23,19-ben Jézus emlékezteti a farizeusokat, hogy az oltár teszi szentté az áldozatot, és nem fordítva. Ez alkalmazható ránk is: amikor te helyezed testedet az oltárra, az megszentelődik, szentté válik, elválasztódik Isten szolgálatára.

Testünknek ez a fajta felajánlása különösen fontos azok számára, akik a házasságkötést fontolgatják. A házasság ugyanis olyan egység, amelyben két test egygé válik. Isten kezdetben kinyilatkoztatta: „Lesznek egy testté.” Milyen felbecsülhetetlen kiváltság, ha két ilyen szentté vált test egyesülhet!

Szomorú, hogy számos fiatalember visszaél ezzel, és megszentelteleníti testét kábítószerrel, tiltott vagy természetellenes szexuális kapcsolatokkal vagy számos egyéb romboló dologgal. Van-e egyáltalán az ilyen embernek lehetősége arra, hogy a házasság egységébe megszentelt testtel lépjen be, amely miatt nem kell szégyenkeznie? Igen. Jézus kereszten elszenvedett halála felállított egy oltárt, és ezen Isten megszentelődést ajánl ezeknek az embereknek is. Jézus oltáron kiontott vére „...megtisztít miket minden bűntől”. (1. János 1,7.)

Pál figyelmezteti a keresztényeket a korinthusiakhoz írt levelében, hogy a mennyben nincs helye az ilyen személyeknek: (Nem örökölhetik Isten országát)

„Vagy nem tudjátok, hogy igazságtalanok Isten királyságát nem fogják örökölni? Ne tévelyegjétek! Sem paráznák, sem bálványimádók, sem puhányok, sem férfitfertőzők, sem tolvajok, sem kapzsiak, sem iszákosok, sem szitkozódók, sem ragadozók Isten királyságát örökölni nem fogják. Ezek voltak néhányan, de lemosakodtatok, de megszentelődtetek, de megigazultatok a Krisztus Úrnak neve és Istenünknek Szelleme által.”

(1. Korintus 6,9-10, Csia Lajos)

Később Pál ugyanazoknak az embereknek írva azt mondja:

„Mert Isten buzgóságával buzgólkodom értetek. Mert egy férfival jegyeztelek el titeket, hogy majd szent, tiszta szűzként állítsalak benneteket a Krisztus mellé.”

(2. Korintus 11,2, Csia Lajos)

Milyen elképesztő átalakulást ábrázol itt Pál - a romlás mélységéből a szeplőtlen tisztességbe és szentségbe! Ilyen hatalmas erejű Jézus vére azok számára, akik testüket az Ő oltárára helyezik.

A Róma 12,2-ben folytatódik a leírás. Megtudjuk, mi a második eredménye annak, ha testünket Isten oltárára helyezzük:

„és nehogy hozzáidomuljatok ehhez a világekorszakhoz, hanem gondolkozás(mód)otok megújulásával alakuljatok át úgy, hogy megvizsgáljátok, mi az Isten akarata, mi az, ami jó, kedves és tökéletes.”

(Róma 12,2, Vida Sándor)

Válaszként odaszánásodra Isten megteszi azt érted, amit te a saját akaratodból nem lennél képes kivitelezni: megújítja az elmédet, megváltoztatja gondolkodásodat, tehát céljaidat, értékrendszeredet, viszonyulásodat. Minden összhangba kerül Istennel.

Ez a belső változás megmutatkozik a környezetedhez fűződő viszonyodban is. Ezután nem akarsz mindenáron a környezetedben lévő nem megújult emberekhez hasonlítani. Megváltozol. Viselkedésedben kezd megjelenni Isten természete és jelleme. Elméd megújulása során Isten feltár előtted számos csodálatos dolgot, amelyet magadtól sosem ismertél volna meg. A Róma 8,7-ben Pál a régi, nem megújult elme gondolatát „test (eredetiben: hús!) gondolatának (észjárásának)” nevezi, amely „ellenségeskedés Isten ellen, Isten törvényének ugyanis nem veti magát alá, minthogy nem is képes rá.” Isten nem jelenti ki titkait, nem nyitja meg kincsesládát olyan elme előtt, amely ellenséges Vele. Te viszont elkezded felfedezni, mit tervezett Isten számodra.

Isten terve folyamatosan tárul fel újjászületett elméd előtt. Erre a tervre Pál három szót használ: jó, kedves, tökéletes. Első felfedezésed az lesz, hogy Isten rád vonatkozó terve mindig jó. Isten sosem tervez gyermekei

számára rossz vagy ártalmas dolgokat. Ennek a felfedezésnek a során valószínűleg vissza kell majd utasítanod a Sátán hazugságait. Ő kitarthatóan azt fogja sugallni, hogy Istennek történt felajánkozásod eredményeként minden jót fel kell majd áldoznod. Gonosz célzásokat fog a gondolataidba becsempészni: „Fel kell adnod minden élvezetes dolgot... Nem lehetsz, csak egy rabszolga... Egy ilyen életben nincs helye az örömmel... Minden barátodat el fogod veszíteni... Személyiséged nem fog kiteljesedni...” és így tovább.

Azonban ennek pontosan az ellenkezője igaz. Isten terve nem csak jó, hanem kedves is. Ha teljesen átadjuk magunkat Istennek, átmegyünk azon a bejáraton, amely egy kihívásokkal és örömmel teli életbe vezet. Olyan életbe, amelyet egyébként nem tudnánk megélni. Az évek során számos olyan kereszténnyel találkoztam, akik megtették ezt a felajánlást. Nem találkoztam azonban eggyel sem, aki utólag megbánta volna ezt. Ugyanakkor ismerem olyan keresztényeket, akik felajánlhatták volna magukat, de nem tették. Majdnem kivétel nélkül beteljesületlenül, kiábrándultan élnek. Ahogy egyre jobban behatolsz Isten rád vonatkozó tervébe, áthaladsz a jón és a kellemesen, és közeledni kezdesz a tökéletes felé. Isten terve a maga teljességében tökéletes. Teljes, nem hiányzik belőle egyáltalán semmi. Lefedi életed minden területét, választ ad minden gondodra, kielégíti minden vágyakozásodat.

Ha Istennek rád vonatkozó tervében benne foglaltatik a házasság is, akkor bízhat az abban, hogy annak minden részlete pontosan ki lesz dolgozva. Találkozni fogsz egy olyan személlyel, aki tökéletesen illik hozzád, hogy átélhessétek mindazt, amit Isten eredendően át akart adni nekünk a házasságban. És ezt olyan fokon fogod átélni, amiről a világ még csak álmodni sem mer.

Lehet azonban, hogy te még nem ajánlottad fel magad teljesen Istennek, még nem szántad oda a tested élő áldozatként. Talán azért, mert eddig nem is tudtad, hogy Ő ezt várja tőled. Ebben a pillanatban azonban döntés előtt állsz; megteszed... vagy sem. Vágyat érezhetsz arra, hogy végére járd mindannak a hazugságözönnek, amit az ellenségtől hallasz, és ami félelmet kelt benned. Gondolataidon keresztül biztosan megkezdte már aknamunkáját az ördög.

Hadd nyugtassalak meg: negyven-egynéhány évvel ezelőtt ugyanebben a helyzetben voltam én is. Ugyanezeket a belső feszültségeket éltem át: vágyat, hogy végükre járjak az ördög hazugságainak és félelmet, hogy mibe kerülhet még nekem ez az egész. Agyam telis-tele volt kétségekkel: Mit mondanak majd barátaim és a családom? Mi történik egyetemi pályafutásommal? Végül meghoztam a döntést. Elköteleztem tejes életemet Istennek.

Azóta még egyszer sem sajnáltam, hogy így döntöttem. Még csak meg sem kísértett a gondolat, hogy visszavonjam. Elhatározásom megnyitott egy olyan életet előttem, amely gazdagabb, teljesebb, sokkal izgalmasabb, mint amit valaha is álmodni mertem volna. Ehhez tartozik az is, hogy társamat mindkét sikeres házasságomban Isten készítette el számomra. Egy dolgot tehát teljes bizonyossággal állíthatok: Isten terve működik!

Nem tudlak áteröltetni ezen a bejáraton! Még Isten sem teheti ezt meg! De azt meg tudom mutatni, hogyan lépj át rajta. Csak egy dolog szükséges ehhez: a döntés, amelyet azután egyszerű ima követ. Ha készen állsz, hogy meghozd ezt a döntést, itt olvashatsz egy olyan imát is, amit elimádkozhatsz:

Úr Jézus Krisztus, köszönöm Neked, hogy a kereszten feláldoztad Magadat, hogy engem bűneimtől megvált, hogy ezáltal én bűnbocsánatot és örök életet nyerhessek. Én most átadom magam Neked; testemet élő áldozatul oltárodra helyezem. Mostantól teljesen Hozzád tartozom. Tégy engem azzá, akinek Te engem Látni akarsz. Vezess oda, ahová mennem kell, valósíts meg tervedet az életemben.

Most pecsételd meg döntésedet azzal, hogy hálát adsz Istennek. Köszönd meg, hogy meghallgatott és elfogadott téged. Köszönd meg, hogy ezentúl egész életed hozzá tartozik. Az Ő felelőssége, hogy mit kezd veled. Meg fogja mutatni, milyen életet szán neked, és amit neked szán, be is fogja tölteni.

Mindazok számára, akik megtették az Úr felé ezt a komolyan gondolt elkötelezést - vagy most, a könyv olvasása alatt, vagy már azt megelőzően - garantálom: ha elolvassák ezt a könyvet, és követik azokat a tanácsokat, amelyeket a házasságra vonatkozóan ajánlok, fel fogják fedezni Isten ezzel kapcsolatos célját saját életükben is.

Ez a terv megvalósul, de ne felejtse el: mostantól nem te döntesz! Keresd, mi Isten döntése, és cselekedj aszerint. Még egy dologról érdemes megemlékezni: Isten a leges-legjobbát adja azoknak, akik Őrá hagyják a választást.

Négy ajánlatos magatartásforma

Most, hogy a Szent Szellem által elméd elkezdett megújulni, haladjunk tovább. A következő két terület, amelyet Isten elvárásaival összhangba kell hoznod, magatartásod és a tetteid. Ez a fejezet a magatartásra összpontosít, a következő pedig a tettekre.

Alapvető, hogy megfelelő legyen a sorrend: első a magatartás, utána a cselekedetek. Minden ember esetében a hozzáállás megelőzi és meghatározza a cselekedeteket. Ha háttérbe szorítjuk a magatartást és felmagasztaljuk a cselekedetet, voltaképpen a kocsi mögé fogjuk be a lovakat.

Ezt hangsúlyozza Jézus a hegyi beszédben is. Mózes törvényeinek fókuszában főképp a cselekedetek álltak, például a gyilkosság, a házasságtörés. Jézus a belső hozzáállást hangsúlyozta: a szívben lévő dühöt, gyűlöletet vagy a testi vágyat. Helyes cselekedetek csak helyes hozzáállásból származhatnak. Rossz magatartás nem produkálhat jó tetteket.

Hiszek abban, hogy négy speciális területen kell kifejlődnie benned bizonyos magatartásformáknak ahhoz, hogy végre tudd hajtani Istennek a házassággal kapcsolatos tervét. Először nézzük ezt a négy különböző területet:

1. a házassághoz való viszonyod;
2. az önmagadhoz való viszonyod;
3. a másokhoz való viszonyod;
4. végül pedig egy sajátos dolog: a szüleidhez való viszonyod.

Ezek közül három a másokkal való kapcsolatra vonatkozik, és ez lesz - természetesen - legnagyobb hatással az Isten által kiválasztott jövődöbeliddel való viszonyodra is.

Kezdjük először azzal, hogyan állj a házassághoz. Ezzel kapcsolatban két alapvető követelmény létezik: a nagyrabecsülés és az alázatosság.

Felkészültél rá, hogy a házassághoz azzal a nagyrabecsüléssel közeledj, amelyet az megérdemel? Tudod-e úgy látni, mint valami szent csodát, amely az örökkévalóságban formálódó Isten elméjében, és amely az ember számára mérhetetlen jótéteményekkel és áldásokkal jár?

Minden keresztény, aki a házasságot fontolgatja, újra és újra el kell hogy olvassa Pál Efézusbeliekhez írt leveléből az 5. rész 25-32. verseket:

„Férjek, szeressétek feleségeteket, miként a Krisztus is szerette az ekléziát és odaadta magát érte, hogy azt megtisztítsa az igében levő vízfürdővel, hogy megdicsőülve állítsa maga mellé az ekléziát, hogy azon ne legyen szennyfolt, ránc, vagy valami efféle, hanem, hogy szent legyen és kifogástalan. Így a férjek is tartoznak szeretni a feleségüket, akárcsak a saját testüket. Aki a feleségét szereti, magát szereti. Hiszen még senki sohasem gyűlölte a saját húsát, ellenkezőleg, feltáplálja, melengeti azt, mint a Krisztus is az ekléziát, hisz az ő testének tagjai vagyunk. Ennek felel az meg, hogy az ember elhagyja atyját és anyját és a feleségéhez ragaszkodik, úgymint a kettő egy hússá lesz. Nagy ez a titok. Én azonban a Krisztusról és az ekléziáról beszélek.”

(Efézus 5,25-32, Csia Lajos)

Látod, mit mond itt Pál? Az emberek házassága földi megfelelője annak a kapcsolatnak, amely Krisztus és Egyháza között van. A házasság egysége előképe annak a közösségnek, amelyet Krisztus és az Ő népe alkot majd. Ebben a kapcsolatban Isten, a teremtő, és az ember, a teremtmény intim, tökéletes, örök egységben lesz. Csak Isten természetfeletti kegyelme tehet eggyé egy férfit és egy nőt olyan módon, hogy az egy ilyen nagy és szent dolog előképe lehessen.

Ha kellő tisztelettel elmélkedünk ezen a csodán, elkerülhetetlen, hogy el ne jussunk a felismerésre: Uram, teljesen meg csak meg sem értem mindazt, amit a házasságban számomra elkészítettél! Még kevésbé valószínű, hogy saját erőmből meg tudjam valósítani. Uram, kezemet aláztatlanul a kezébe helyezem. Kérlek, taníts és vezess engem!

Ha ilyen lesz a magatartásod, megnyugodhatsz: „(Isten) az aláztatásokat igazságosan vezeti, és az Ő útjára tanítja

meg az aláztosakat” - biztosít erről a 25. Zsoltár 9. verse. Az Ő általa kijelölt úton és az általa legjobbnak tartott időben Isten kezébe helyezi a kulcsot.

Talán most az jut eszedbe: Ez túl magas és túl nehéz nekem. Sem méltó, sem képes nem vagyok erre.

Ez a reakció nem feltétlenül rossz. Hiszen megszámlálhatatlanul sok boldogtalan házasságot kötöttek úgy, hogy nem vették kellőképpen fontolóra a szükséges dolgokat, és sajnos, ez nem csak hitetlenekre igaz. Sok keresztény ugyanígy cselekszik.

Ennél a pontnál szembetalálkozunk a második kritériummal; azzal, hogyan viszonyulunk saját magunkhoz.

A megfelelő önértékelés az egyik legfontosabb feltétele annak, hogy sikeres életet élhess, és nem kevésbé fontos ez a házasság szempontjából sem. A megfelelő önértékelés is egyike azoknak a megfizethetetlen előnyöknek, amelyeket Krisztusba vetett hited által nyerhatsz el. De lehet, hogy még nem érted el.

Számos személyes probléma juthat eszedbe: Boldogtalan gyermekkorom volt, szüleim elváltak, sose volt szerencsém semmiben, és nem érzem jól magam másokkal, főleg ha azok a másik nemhez tartoznak. Tényleg nem tudom, mit tartogathat az élet számomra. És így tovább.

Lehetséges, hogy mindez igaz, de ha keresztény vagy, akkor már nem fontos. Hallgass arra, amit Pál mond:

„Így hát, ha valaki a Krisztusban van, új teremtés, a régiek elmúltak, ime új állt elő.”

(2. Korinthus 5,17, Csia Lajos)

Az újjászületés során új teremtéssé váltál. Isten nem úgy tekint rád, mintha még a régi volnál, akin egynéhány dolgot már kicserélt, megjavított. Ő a bensőből kiindulva teljesen megújított téged. Ami Istent illeti, Ő a múltbeli bűneidet, hibáidat nem egyszerűen megbocsátotta, hanem a róluk szóló feljegyzést teljesen meg is semmisítette. Újra kezdtél mindent; tőled függ, hogy ezt a lehetőséget hittel elfogadod-e, és ennek megfelelően cselekszel-e.

Természetes szinten az ember önfogadása, önértékelése abból a szeretetből, gondoskodásból és fegyelmezésből származik, amelyben szülei részesítették. A megfelelő háttér biztonságot és identitást nyújt neki. Tudja, ki ő, és honnan jött. A II. világháború óta a helyzet ezen a téren erősen megváltozott. Az apák kötelességmulasztókká, elpuhultakká váltak, az anyák sem tudnak eleget tenni feladatuknak, miközben sikertelenül azon fáradoznak, hogy egy személyben betöltsék az apa és az anya szerepét is. Ennek eredményeként megjelent egy olyan generáció, akinek nem voltak szülei, aki úgy vált felnőtté, hogy magában hordozza az alkalmatlanság tudatát és a bizonytalanság bénító érzését.

Ez az egyik fő oka annak, hogy oly sok házasság és szoros kapcsolat megszakad. Bizonytalan emberekkel nehéz együtt élni, mert nem tudnak nyugalmat találni egyetlen kapcsolatban sem. Állandóan szükségük van arra, hogy valamivel megtámogassák önértékelésüket, de hosszú távon erre egyetlen dolog sem alkalmas. Az ilyen emberek nem tudják, hogyan fogadják el a szeretetet, így adni sem tudnak. A második nagy parancsolat arra kötelez bennünket, hogy úgy szeressük felebarátainkat is, ahogyan saját magunkat. De ha nem tanultuk meg szeretni magunkat, nem lesz sok az sem, amit felebarátainknak adhatunk.

Eme, a világban erősen uralkodó körülmény ellen gondoskodott Isten orvosságról a Krisztusba vetett hit által. Mennyei Atyánkká lett, örökbe fogadott minket, mi az Ő gyermekeivé váltunk. Elfogadottakká és szeretetteké tett minket Jézusban. Nem vagyunk többé elhagyott, árva gyermekek. Nem vagyunk idegenek, kívülállók. A világegyetem legjobb családjához tartozunk, Isten családjához. És ha Isten el tudott minket fogadni, mi is elfogadhatjuk magunkat. Ha ezt mégsem tesszük meg, az egyszerűen hitelenség.

Mindez attól a pillanattól emelkedik jogerőre, amikor újjászületünk. Ekkor válunk Isten családjának tagjaivá. Ezután szükség van arra, hogy a gyakorlatban is, életünk minél több területén kifejlesszük az ennek megfelelő viselkedést. Ahhoz, hogy ezt képesek legyünk megvalósítani, hosszú órákon keresztül kell Isten Igéjének tükrében szemlélnünk. Ebben látjuk meg lassacskán és részleteiben, mit is jelent Isten gyermekének lenni. Miközben elmerülünk ebben az isteni tükrökben, Isten Szelleme munkálkodik bennünk. Hasonlóvá alakít minket ahhoz a képhez, amelyet nézünk.

Ezt a folyamatot Pál apostol írja le a 2. Korinthus 3,18-ban:

„Mi pedig mindannyian, míg felfedett arccal visszatükrözzük az Úr dicsőségét, dicsőségről dicsőségre átváltozunk úgy, ahogy az Úr Szelleme hat.”

(2. Korinthus 3,18, Csia Lajos)

Ha már egyszer létrehozta Istennel, mint Atyáddal való kapcsolatodra alapozva a megfelelő viszonyt önmagaddal, akkor eljutottál a harmadik kérdéshez: milyen legyen kapcsolatod a többi emberrel?

Az emberiség történetének kezdetén az embert Isten ellen való lázadása és az azt követő bukás bezárta „én”-jének szűk börtönébe. Ettől az időtől fogva az énközpontúság az egyik legnyilvánvalóbb hatása a Sátán befolyásának az ember életében. Gonosz szellem által megkötözött személyek felé való szolgálatom során azt vettem észre, hogy az ilyen emberek majdnem minden esetben nagyon erősen énközpontúak. Örömeiket lelik abban, hogy órákon át diskuráljanak terveikről, vagy aprólékos részletességgel foglalkozzanak minden egyes problémájukkal. Nem veszik észre, hogy minél többet beszélnek önmagukról, a saját maguk körül kialakult börtön rácsai annál áthatolhatatlanabbakká válnak.

Krisztusban való szabadulásunk nagyon komoly következménye, hogy kijövünk az ének ebből a börtönéből. Krisztussal való azonosulásunk képessé tesz minket arra, hogy olyan kapcsolatokat hozzunk létre, amelyeket Ő hozott létre. Egyszerű hétköznapi módon Pál magyarázza el, mindez hogyan működik:

*„és hogy senki se tartsa szemét azon, ami az övé, hanem mindenki a másokét is szeme előtt tartsa.
Az az észjárás (törekvés) legyen bennetek, mely a Krisztus Jézusban is volt,”*

(Filippi 2,4-6, Csia Lajos)

Két fő oka van a megszakadt vagy boldogtalan házasságoknak: a figyelem és az érzékenység hiánya az egyik vagy mindkét félnél. Ez egyúttal a kommunikáció megszakadásához is elvezet.

Ezek a problémák különböző viselkedésformákban nyilvánulhatnak meg az egyes szereplők vérmérsékletétől függően. Az egyik legnyilvánvalóbb megjelenése ennek a szexuális hűtlenség; viták és veszekedések során mindkét fél elkezd saját útján járni, és elkezdenek kiépíteni egy, a másiktól szeparált, független életet. Mindezek a megnyilvánulások oda vezetnek, hogy meghíusul az a végső cél, amelyet Isten a házasságban eltervezett: az egység.

Istennek a megváltásban megnyilvánuló kegyelme két ellenszert is ad erre; ezek a méltánylás és a hála. A méltánylás belső folyamat, a hála külső kifejeződés. Ezek úgy működnek, mint a gépolaj. Képesek két embert folyamatosan harmóniában tartani egymással.

Épp ezért gyakorold mindkettőt! Közelíts minden helyzetet és minden kapcsolatot pozitív hozzáállással, végy észre bármit, ami jó, legyen az fontos vagy jelentéktelen dolog. Ha megtalálod a jót, fejezd ki elismerésedet. Ez olyan emberré alakít majd, akivel könnyű együtt élni. Gyakorold ezt életed során minden kapcsolatodban, és a megfelelő időben learatod ennek hasznát egy harmonikus házasságban.

Feltételezem, hogy komolyan imádkozol társért, és mennyei Atyád meghallgatta imádat. Bizhatsz abban, hogy pontosan azt a társat készíti számodra, akit te kívánsz, azt, aki minden dologban megfelel neked. De mivel Ő szerető Atya, nem fogja rád hagyni egyik drága gyermekét sem addig, amíg meg nem bizonyosodott arról, hogy úgy fogsz azzal bánni, ahogy Isten minden gyermeke megérdemli, hogy bánjanak vele.

Még egy viszonyulást meg kell vizsgálnod; mégpedig szüleiddel való viszonyodat. Valószínűleg meglep, hogy ez is feltétele lehet sikeres házasságnak, pedig valóban így van.

Pál apostol idézi a tízparancsolatból az ötödiket, és a következőkkel kommentálja:

*„Gyermekek! Vessétek magatokat szüleitek alá, ha az Úrban vagytok, mert ez így igazságos.
Tiszteld atyádat és anyádat – ez az első parancsolat ígérettel –, hogy jól legyen dolgod és hosszú életű légy a földön.”*

(Efézus 6,1-3, Csia Lajos)

Rámutat arra, hogy az első négy parancsolat betartásához nem járul ígéret. De az ötödik parancsolathoz, amely a szülőkkel kapcsolatos, speciális ígéret fűződik: „Hogy jó dolgod legyen...” Ugyanakkor az ígéret magában foglal egy feltételt is. Ha azt akard, hogy jól menjen dolgod, figyelj arra, hogy megbecsüld szüleidet. Ellenkező esetben, ha nem tiszteled őket, nem várhatod el, hogy jól menjenek a dolgaid.

Jegyezd meg: tisztelheted szüleidet úgy is, hogy közben nem mindenben azonosulsz velük, vagy nem helyeselsz mindent, amit ők tesznek. Bizonyos esetekben határozottan ellenkező véleményed is lehet, de közben fenn kell tartanod egy méltányló magatartást irányukban. Tisztelni szüleidet - ilyen módon - egyúttal azt is jelenti, hogy magát Istent tiszteled, aki ezt a parancsolatot adta.

Meg vagyok győződve arról, hogy a szülők irányában megnyilvánuló megfelelő viszony alapvető követelmény ahhoz, hogy Isten megáldja az ember életét. Azok alatt az évek alatt, mióta keresztényekkel foglalkozom, tanításom, pásztorságom, tanácsadásaim és egyéb kapcsolataim során sose találkoztam olyannal, aki miközben rossz viszonyban volt a szüleivel, Isten áldását élvezte volna. Az ilyen ember buzgó lehet a keresztény élet számos területén, aktív lehet a gyülekezetben, energikus a szolgálatban, lehet, hogy vár rá egy hely a mennyben, mégis mindig hiányzik valami az életéből: Isten áldása és jóakarata.

Ugyanakkor számos olyan keresztényt láttam, akiknek életét forradalmasította, amikor ráébredtek, hogy szüleikhez milyen rossz viszony fűzi őket. Megbánták, és véghezvitték a szükséges változtatásokat. Emlékszem egy emberre, aki utálta az apját. Egy életen keresztül keserűségre volt ítélve. Habár apja már nem élt, ez az ember mégis több száz kilométert autózott, hogy felkeresse a sírját. Ott térdelt, és mély bűnbánattal és megbánással kiöntötte Istennek a szívét. Nem állt fel térdeiről addig, amíg nem érezte biztosan, hogy bűnei megvannak bocsátva, és megszabadult azok gonosz hatásaitól. Ez a pillanat egész életére megváltoztatta. A csalódottsággal és kudarcokkal teli sors győzelmes, beteljesült életté változott.

Sok fiatal pár vívódik olyan kapcsolati problémákkal, amelyeknek nem találják az okát. Elkötelezettek Istennek és egymásnak, gyengéd szerelemmel szeretik egymást, de mégis hiányzik valami meghatározhatatlan az életükből, és ez valójában Isten jóakarata, kegyelme. Az ilyen esetekben mindig azt ajánlom, vizsgálják meg szüleikkel való viszonyukat, és a Szentírásnak megfelelően változtassanak rajta. Gyakori, hogy ettől helyreáll egy problémákkal teli házasság.

Ma, amikor a kötelességmulasztó szülők korát éljük, el kell ismernünk, hogy számos fiatalembernek jogos a sérelme. Gyakori, hogy felbomlott vagy szakadozófélben lévő otthonban nőnek fel, mindenféle szeretet, gondoskodás vagy nevelés nélkül. Olyan dolgok nélkül, amelyeket egyébként minden gyermeknek joga megkapni szüleitől. De még ez sem menti a haragvó vagy lázadó magatartást. És tegyük hozzá, hogy ez a viselkedés pont azokra üt vissza, akik művelik, és hosszú távon halálosabban rombol, mint a rák.

Egyszer tanácsokkal láttam el egy fiatalembert, aki eljegyzett egy bájos keresztény lányt. Őszintén szeretete menyasszonyát, mégis egy idő múlva iránta érzett szerelme átalakult gyűlöletté és dühvé. Viselkedése az erőszakosságot súrolta. Meglepetésére az apjához való viszonyáról és nem a menyasszonyához fűződő kapcsolatáról kezdtem érdeklődni.

Elismerte, hogy mindig is utálta az apját, gyerekkora óta lázadt ellene. Meggyőztem, hogy viselkedését bűnként ismerje el, lázadását fejezze be, és bocsásson meg apjának. Ettől az időtől kezdve nem volt több problémája menyasszonyával. De ha nem alakította volna át apjához való rossz viszonyát, ez végérvényesen tönkretette volna házasságát is.

Végül is a szüleinkkel való helyes viszony fenntartása nem kíván feltétlenül valami rendkívüli szellemi szintet; ez egész egyszerűen jól felfogott önértékünk.

Mi van akkor, ha szüleink arra kérnek, hogy a Bibliával összeegyeztethetetlen dolgot tegyünk - kérdezheti valaki -, ez azt jelenti, hogy követni kell, amit mondanak?

Erre határozott *nem* a válasz. Ha valóban kifejezett különbség van Isten követése és a szüleinknek való engedelmesség között, akkor válaszunk az legyen, amit Péter is mondott a Szanhedrin előtt:

„Inkább kell engedelmeskedni Istennek, mint embereknek.”

(Apostolok cselekedetei 5,29, Vida Sándor)

Ha azonban csak az a probléma, hogy a szóban forgó fiatalembernek fel kell áldoznia saját akaratát, de eközben nem kell engedetlennek lennie Isten felé, akkor az a követelmény, hogy tegye meg, amit a szülei kérnek tőle.

Az elsődleges követelmény nem az engedelmesség, hanem az alávetettség. Az engedelmesség cselekedet, míg az alávetettség magatartásforma. Még abban az esetben is, ha egy fiatal keresztény úgy látja, hogy a szüleinek való engedelmesség egyet jelent az Istennek való engedetlenséggel, fenntarthatja az alávetettség viszonyát. Mondhatja azt a szüleinek: „Ebben az esetben meggyőződésemm nem engedni, hogy eleget tegyek annak, amit kértek tőlem, de ez nem változtat azon, hogy elismerlek és tisztellek benneteket.”

Gyakran megtörténik, hogyha a fiatal fenntartja ezt a tiszteletteljes alávetettségi viszonyt, szülei viselkedésében változás áll be. Az alávetettség egyengeti az utat Isten beavatkozásához, míg a makacsság akadályokat képez.

Végső következtetésünk tehát az, hogy emlékeznünk kell Jézusnak a Márk 4,24-ben adott figyelmeztetésére:

„Amilyen mértékkel mértek, olyannal mérnek majd nektek is és ráadást is adnak nektek.”

(Márk 4,24, Vida Sándor)

A mód, ahogyan te kapcsolódsz másolthoz - szülőkhöz, családhoz, barátokhoz, keresztény testvérekhez - meghatározza azt a módot, ahogyan ők viszonyulnak hozzád. És ami még ennél is fontosabb, meghatározza azt is, ahogyan Isten viszonyul hozzád. Ugyanaz a mérték, amit te használ, visszahat rád is.

Nyolc követendő irányelv

Kellő figyelmet fordítottál azokra a magatartásformákra, amelyek képessé tesznek arra, hogy sikeres házasságot alakíts ki? Ha ez megtörtént, akkor itt az ideje, hogy megismerkedj azokkal a cselekedetekkel is, amelyeket mindennapi életedben gyakorolnod kell. Így tudod megtalálni és követni azt az utat, amely a vágyott házassághoz vezet. Ez a fejezet nyolc ilyen cselekedetet sorol fel. Ezeknek mindegyike a Szentírásan alapul.

Mielőtt azonban tovább olvasol, hadd említsem meg, hogy a most következő dolgok nem vastörvények. Nem lehet úgy sikeres keresztény életet élni, ha csak törvényeket akarunk betartani. Azok az emberek, akik csak törvényeket akarnak betartani, csalódottan végzik. Azért, mert sosem értették meg a különbséget a törvény és a kegyelem között.

A törvény egy sor, a kőtáblákba eredetileg bevésett külső szabályon keresztül érvényesül. A kegyelem pedig az emberi szívbe a Szent Szellem által beírt szabályokon keresztül. Csak a Szent Szellem, akit „Isten ujjának” neveznek, képes bejutni az emberi szív rejtekébe, és beírni oda az élet törvényeit. Szent Szellem nélkül a kegyelem nem tud működni. A kereszténység Nélküle olyan erkölcsi rendszerré válik, amelynek elvárásai túl magasak ahhoz, hogy az ember saját erejéből képes legyen megfelelni nekik.

Visszaemlékszem Ramallahban lévő otthonunkra, ahol Lydiával házasságkötésünk után először éltünk. A nappali egyik sarkában állt egy cserepes futónövény. Pompás, fényes levele voltak. Arab neve – *dahabiya* – aranyat, aranyosat jelent. Az évek során felfutott a fal mentén, és átnőtt a mennyezeten át s szemközti sarokba.

Lydia irányította növekedését egészen egyszerű módon. Kis szegecskéket vert a falba - először a fal mentén felfelé, majd át a mennyezeten - a kívánt irányba. A szegecskék feje kicsit kiállt a falból. A Teremtő beoltott ebbe a növénybe valamilyen képességet, így az kinyújtotta indáját, és megtalálva a következő szegecskét, megkapaszkodott benne. Körbefonta magát a szegecske körül, és azután ment tovább a következőig. A szögek határozták meg a növény útját a növekedés során először felfelé, majd előre.

Szeretném, ha ennek a fejezetnek a tanításait úgy használnátok, mint az a növény az apró szegecskéket. Az itt következőket ne szabályoknak tekintsétek, hanem útmutatásnak. A Szent Szellem segítségével és benned működő hatalmával képes leszel magadévá tenni az egymást követő vezérelveket. Foglalkozz velük minden nap, amíg tökéletesen meg nem érted őket. Ha egyet magadévá tettél, folytasd a következővel. De ne felejtse el, hogy eközben folyamatosan szükség van imádkozásra.

A Prédikátor könyvében Salamon egy hasonló képet ábrázol. Az Isten embereinek szánt tanításról beszél:

„A bölcsök szavai olyanok, mint az ösztöke, s az egybegyűjtött (mondások) olyanok, mint a kalapáccsal (mélyen) bevvert szegek, - mindannyian egy pásztortól származnak.”

(Prédikátor 12,13, Káldi György 1930)

Vedd úgy ezeket az útmutatásokat, mint ösztökéket, amelyek sarkallnak a keresztény életre. A képzeletbeli szöveget el tudod érni és meg tudod tartani hited indáival. Emlékezz meg arról, hogy mindezt pásztorod, az Úr Jézus Krisztus adta. Ő minden lélek pásztora. Szeret téged, és gondoskodik tökéletes jólétedről.

1. Irányelv:

„Lábamnak szövétnek a te Igéd, s ösvényeimnek fényesség.”

(Zsoltárok 119,105, Káldi György 1930)

Dávid írja le, hogyan találhatjuk meg Istennek számunkra eltervezett útját: a szövétnekről, a fényről, amelyről Isten Igéje gondoskodik egészen addig, amíg engedelmeskedünk az Igének, és nem tévedünk le az útról. Lehet, hogy nem látjuk, hova visz ez az út, de biztosak lehetünk abban, hogy Isten elvezet minket életünk általa eltervezett beteljesüléséhez.

Egy helyütt így írtam erről: „Jönnek majd olyan idők, amikor a világ körülöttünk teljes sötétségbe borul. Sehonnán nem érkezik világosság, előttünk megoldatlan problémák tornyosulnak, veszély leselkedhet minden irányból. Mégis, mindezek ellenére biztosak lehetünk abban, hogy ha őszintén engedelmeskedünk Isten Igéjének, amelyet Ő helyzetről helyzetre feltár előttünk, mi nem járunk majd sötétségben. Mi sosem lépünk csapdába, nem botlunk meg, nem sérülünk meg, nem kerülünk szerencsétlenségbe.

Ez a biztonság azonban csak egy szűk területen adatik meg számunkra; csak azon a területen, ahová a következő lépésünket tesszük. Isten nem ígéri, hogy egynél több lépést is megmutat nekünk előre. Ezért lehet, hogy nem fogjuk tudni, mi vár ránk az út végén, de nem is a mi dolgunk, hogy ezt előre tudjuk. Isten mindössze csak azt várja tőlünk, hogy a következő lépést egyszerűen, az Ő Igéjének engedelmeskedve tegyük meg.

Az rejti magában a legnagyobb veszélyt, ha mindenáron túl messzire akarunk beletekinteni az ismeretlenbe, mert így lehet, hogy pont azt az egyetlen lépést vétjük el, amely világos lehetne előttünk az adott pillanatban.”³

Garantált a békesség, ha Isten Igéjét követve rajta maradsz azon az ösvényen, amely majd elvezet az Általa elkészített házassághoz.

2. Irányelv:

„Ha ellenben világosságban járunk, ahogy ő világosságban van, közösségben vagyunk egymással...”

(1. János 1,7, Csia Lajos)

Ez a vezérelv ráépül az előzőre. Az előző foglalkozik azzal, hogy Isten Igéjének fényében kell járnunk, ez pedig azt mondja el, hogy mi a következménye annak, ha ebben a világosságban járunk - közösségünk lesz egymással. Az Isten Igéjének való engedelmeség automatikusan összekapcsolja a keresztyényeket, és képessé teszi őket arra, hogy kapcsolatokat teremtsenek.

De az ellenkezője is igaz. Azok a keresztyények, akik nem élvezik a másokkal való közösséget, nem járnak világosságban. Vannak életükben olyan területek, ahol nem követik az Igét. Kivételt képeznek ez alól azok, akik akarataikon kívül szakadtak el a többi hívőtől. Így volt ez velem is hónapokig az észak-afrikai sivatagban. Ugyanez történik akkor is, ha a keresztyények hitükért börtönbe jutnak.

Az ilyen kivételektől eltekintve, a többi hívővel való közösség nélkülözhetetlen ahhoz, hogy előrehaladjunk a keresztyény életben. Ez próbája és egyben eredménye is annak, tudunk-e Isten Igéjének világosságában járni.

Ha nem tartunk fenn közösséget hívőkkel, akkor ugyan ki mással lehet közösségünk? Nincs más variáció: hitetlenekkel. A Biblia pedig határozottan óv bennünket ettől:

„Nehogy felemás igában legyetek hitetlenekkel, mert mi köze van a megigazulásnak a törvénytelenességgel? Vagy mi közössége van a fénynek a sötétséggel? Mi összhang van pedig Krisztus és Beliál között? Vagy mi része hithűnek a hitetlennel?”

(2. Korintus 6,14-15, Vida Sándor)

Pál nem azt mondja, hogy legyünk hidegek vagy ellenségesek nem keresztyény felebarátainkhoz. Egyszerűen csak figyelmeztet: nem engedhetjük meg, hogy olyan szoros kapcsolatot hozzunk létre hitetlen személlyel, mint egy hívővel. Nyilvánvaló, hogy itt különféle kapcsolatokra gondol. Az a szó azonban, amelyet használ - iga - rendszerint a házasságra vonatkozik. Pál tehát mindenekelőtt arra figyelmeztet, hogy mindig rossz, ha keresztyény nem keresztyénnyel köt házasságot.

Nem tudom kellőképp hangsúlyozni azon keresztyény olvasóim számára, akik még nem házasok: még arra sincs szabadságod, hogy eljátszadd ezzel a gondolattal! Ebben a pillanatban szögezd le magadban, ha eddig még nem tetted, hogy a hitetlen személlyel való házasság nem Isten terve az életedben!

A rossz kapcsolatokkal szembeni egyetlen védelem a jó kapcsolatok létrehozása. Iparkodj közösséget és barátságot kiépíteni a többi hívővel. A házasság legtöbbször egy meglévő barátságból fejlődik ki. Ha szoros kapcsolatod van a többi Keresztyénnyel, valószínűleg eszedbe sem jut majd, hogy összeházasodj nem keresztyény személlyel.

Az a legbiztosabb, ha már most leszögezed, milyen kapcsolatokat kívánsz fenntartani a későbbiekben. Ezt a döntésedet megerősítheted Isten felé a zsoltár szavaival:

„Barátja vagyok mindazoknak, akik félnek Téged, mindazoknak, akik követik parancsaidat.”

(Zsoltárok 119,63, Katolikus 2006)

3. Irányelv:

„Mert akiket Isten Szelleme vezérel, azok mind Isten (felnőtt) fiai.”

(Róma 8,14, Vida Sándor)

Az Újszövetségben két útja van annak, ahogy a Szent Szellem Isten családjának a tagjaivá tesz bennünket. Első a

³ Chords from David's Harp 1983. Chosen /Zondervan

szellemben való újjászületés, amikor Isten gyermekeivé válunk. Később pedig a Szent Szellem tesz bennünket „érett férfivá” az Úrban. Számos újjászületett keresztény sosem tanulta meg, hogyan hagyja magát a Szent Szellem vezetésére. Ennek az a következménye, hogy sosem érik el a szellemi érettséget, nem találják meg, mi Isten tökéletes akarata az életükben.

Vedd észre, hogy az említettek vonatkozhatnak a megfelelő társ megtalálására is. Tegyük fel, hogy az Egyesült Államokban, ebben a 300 milliós óriásnemzetben élsz, vagy Nagy Britanniában ahol, 56 millióan laknak. Ezek között a milliók között Isten elkészített a számodra egyetlen személyt. Meglehet, hogy még nem is találkoztál vele. Sőt az is meglehet, hogy még csak nem is ugyanabban az országban lakik (ez történt velem mindkét házasságomban). Hogyan leszel képes megtalálni őt? Körülbelül úgy, mint egy tűt a szénakazalban. De Isten Igéje megoldja ezt a problémát is; engeddd, hogy a Szent Szellem vezessen. Ő az egyetlen, aki tudja, ki ez a személy, és hol találod meg. Meg kell tehát tanulnod, hogyan hagyatkozz a Szent Szellem vezetésére. Erre pedig két kulcsszó vonatkozik: *függőség és érzékenység*. Először is tanulj meg, hol teljesen a Szent Szellemtől függj. Ha Ő nem vezet téged, eltéveszted Isten tervét. Váljon szokásoddá, hogy keresed az Ő vezetését minden helyzetben, minden döntésed előtt, legyen az súlyos vagy jelentéktelen dolog. Számtalanszor előfordul, hogy egy döntésről azt hiszed, teljesen súlytalan, később viszont kiderül, hogy rendkívül fontos volt, de ennek az ellenkezője is megesik. A Szent Szellem útmutatását keresni nem az jelenti, hogy imánkban gépiesen elismétlünk néhány erre vonatkozó mondatot. Gyakran éppen azt jelenti, hogy gondolatainkban egyszerűen odafordulunk Hozzá egy pillanatra.

Másodikként említettem, hogy érzékenyeknek kell lennünk a Szent Szellemre, mert Ő nem egy őrmester. Utasításait nem üvöltve közli; gyengéden sugall dolgokat, halk hangon szól hozzád. Ha a füled nincs ráhangolva, nem fogod meghallani a szavát.

Hadd ajánljak egy imát, amelyet Ruth és én majdnem minden nap elimádkozunk: „Uram, segíts nekünk, hogy a megfelelő helyen legyünk a megfelelő időben.” Abban a tudatban imádkozunk, hogy ezt csak a Szent Szellem teheti lehetővé.

Az eredmény gyakran igen érdekes. Egyik délután akkortájt, amikor Jesika még velünk élt Jeruzsálemben. Ruthal a városközpontban sétáltunk, vásárolni akartunk. Ahogy haladtunk a főutcán, egyszer csak azt mondtam: „Úgy érzem, át kellene mennünk a túlórdalra.” Átmentünk, és folytattuk utunkat. Egy perccel később összetalálkoztunk egy házaspárral, akik Jesika barátai voltak. Csak fél napra jöttek Jeruzsálembé, és szerették volna utolérni őt, de sem címünket, sem a telefonszámunkat nem tudták. Jesika viszont otthon épp az ő hiányukat érezte, de mivel így egymásra akadtunk, találkozni tudtak, együtt tölthették az estét. De csak azért, mert Ruth és én pont a kellő pillanatban mentünk át a túlsó oldalra. Ki sugallta, hogy menjünk át? Természetesen a Szent Szellem.

Képzeld bele magad hasonló szituációba. Vezetsz a sztrádán, és keresel egy hamburgerest. Az út két oldalán két hely is van. Az egyikben épp az a fiatal személy szolgál fel, akit Isten számodra társnak jelölt ki. „Valaki” gyengéden meglöki kezedet a kormánykeréken, és te a baloldali parkolóba hajtasz be. Bent ismeretséget kötsz egy fiatalal, aki hozzád hasonlóan azért imádkozik, hogy találkozzon az Isten által számára kiválasztott társal. Idővel rájössz, hogy Isten szervezte meg nektek ezt a találkozót.

Ki „lökte” meg gyengéden a kezedet? A Szent Szellem. De ha nincs hatással rád ez a lökés, elmehetsz Isten terve mellett. Nem elég, ha csak imádkozol. Engedned kell azt is, hogy a Szent Szellem elvezessen az „imaválaszhoz”.

Időnként a Szent Szellem drámai és természetfeletti módon a vezet minket. Más alkalommal gyengéd lökessel, sűgással irányít. Mindkettőre nyitottaknak kell lennünk. Ha nem vagyunk nyitottak a természetfeletti, önhatalmúan korlátozzuk Isten tervének megvalósulását. Lehet, hogy Ő teljesen mást rendel, mint amit természetes módon várunk. Lehet, hogy csak úgy hozhatja tudomásunkra, ha természetfeletti eszközöket használ, látomást például vagy próféciaát. Viszont ha csak drámai és természetfeletti jeleket várunk, lehet, hogy átsiklunk a gyengéd ösztönzésen, a suttozáson. Nem a mi dolgunk, hogy megszabjuk, hogyan működjön a Szent Szellem. Legyünk érzékenyek Őrá, adjon bármilyen vezetést.

4. Irányelv:

„Minden őrzendőnél jobban ővjad szívedet, mert abból erednek az élet forrásai.”

(Példabeszédek 4,23, IMIT)

Az emberi természetnek van egy középpontja, amely döntő befolyással van az ember sorsára; ezt a Biblia szívnek nevezi. Ami uralja a szívedet, az fogja befolyásolni az egész életviteledet is. Szívedet ezért irányítanod kell. Ezt pedig körültekintőbben kell végezned, mint bármely más tevékenységet. Különösen fontos, hogy kontrolláld azokat a benyomásokat, érzelmeket, amelyek a nemiséggel kapcsolatosak.

Ezen a területen folyamatosan figyelj arra, mit engedsz be a szívedbe. Kultúránkban a fiatal embereket állandóan

bombázzák a szexszel és a házassággal kapcsolatos olyan hatások, amelyek aláássák ezek bibliai értékét. Ezt tanulják az iskolában, egyetemeken, ez a nyomás érvényesül minden közösségben, és számos olyan úton-módon működik még, amit kimutatni is nehéz. Amennyiben meg akarsz felelni Isten számodra kijelölt házassági tervének, szívedet olyan védelemmel kell ellátnod ezekkel a Biblia- és keresztényellenes elvárásokkal szemben, amely megakadályozza behatolásukat.

Van még egy terület, ahol figyelni kell; ez a fantázia. A serdülőkor bizonyos szakaszában általános szokás az álmodozás, de ne engedd, hogy ez állandósuljon, rögződjön. Ha hajlamos vagy erre, határozottan állj ellene, kényszerítsd magad arra, hogy szembenézz a realitásokkal. Ha ezt nem teszed, eljutsz egy olyan pontra, ahol nem tudsz már különbséget tenni álmok és valóság között. Ha ilyen állapotban akarsz házasságot kötni, illuzórikus, szubjektív elképzelés alakul ki benned leendő társadról.

Ez pedig kétféleképpen hathat rád. Egyrészt lehet, hogy az Isten által valóban neked szánt társ nem felel majd meg fantáziaképednek, és nem leszel hajlandó őt választani. Másrészt az is előfordulhat, hogy rávetítet fantáziaképedet egy hús-vér személyre, és összeházasodtok. Csak ezután jössz rá, hogy ez a személy teljesen eltér az elképzelésedtől, és Isten sem őt szánta házastársadul.

Nem kevésbé fontos az sem, mi árad ki a szívedből. Ne hozz létre sekélyes, felszínes kapcsolatokat az ellenkező nemmel. Lehet, hogy érdekes felkelteni a másik érzelmeit vagy a sajátjaidat, de könnyen azon veheted magad észre, hogy nem vagy képes visszatáncolni. Úgy, mint az a bűvészinás, aki tudta, hogyan kell árvizet csinálni, de azt már nem, hogyan tüntesse el. Rájöhetsz, hogy olyan érzelmeknek adtad át magad, amelyeket nem lehet már megfékezni. Az eredmény az, hogy olyan személlyel bonyolodsz érzelmi kapcsolatba, aki nem alkalmas arra, hogy társad legyen.

Hadd adjak egy biztonságos, követhető szabályt. Először találd meg azt a személyt, akit Isten szemelt ki számodra, és csak ezután engedd kibontakozni érzelmeidet. Ha ezt a sorrendet követed, nem kell „visszacsinálnod az árvizet”.

5. Irányelv:

„És (amilyenekről) kezdet óta nem hallottak, sem fülükbe nem jutott, sem szem nem látta, hogy Rajtad kívül isten cselekedett volna annak javára, aki benne bízik (a reá várakozóért).”

(Ézsaiás 64,3, Káldi György 1932)

Lehet, hogy ezt a vezérelvet találod majd a legnehezebben követhetőnek, de készülj fel a várakozásra! Ézsaiás azt mondja, hogy az egész univerzumban csak egyetlen igaz Isten van, és az Ő egyik határozott vonása az, hogy (angol fordításban) „...annak érdekében cselekszik, aki Őt várja”. (Ézsaiás 64,3.)

Nem minden esetben az Isten akarata, hogy gyermekei várakozzanak az általa kiválasztott társra. Vannak olyanok, akik társukat fiatalon találják meg, azonnal össze is házasodnak, és úgy élnek egész életükben. Ez egyike azoknak a területeknek, ahol mindannyiunknak meg kell hajolnunk Isten akarata előtt. Hála Neki, ha Ő hamar egyesít minket kiszemelt társunkkal, de ha azt várja el tőlünk, hogy várjunk, ugyanúgy hála Neki. Isten mindannyiunkat ismer, és ennek megfelelően mindannyiunkkal külön-külön foglalkozik, számunkra egyénileg elkészített terve alapján.

Ha azok közé tartozol, akiktől Isten azt kéri, hogy várjanak, adjon bátorságot az a tény, hogy Isten legkiválóbb szolgálói közül soknak kellett hosszú ideig várakoznia, hogy az életük beteljesüljön. Ábrahám száz éves koráig várt, hogy Izsák, a neki megígért fiú megszülessen. Mózes nyolcvan évet várt, negyvenet ebből a sivatagban, hogy Izrael szabadítójává válhasson. Dávid kb. tizenöt évet várt attól kezdve, hogy felkenték királlyá, amíg uralkodását megkezdhetette. Izrael sok hosszú évszázadon keresztül várt a Messiásra. Az Egyház máig már majdnem kétezer évet várt Jézus visszajövetelére, és még ma is vár.

Isten a várakozási időszakot arra használja, hogy különböző célokat valósítson meg életünkben. A várakozás elsősorban hitünk próbája. Csak akik valóban hisznek az isteni gondviselésben, képesek arra, hogy várakozzanak. Péter apostol felhívja a figyelmet arra, hogy a hűség és az arany tűzben edződnek. Hasonló próbát kell kiállni a hitnek is. (Lásd: 1. Péter 1,6-7.) Csak a megpróbált hit nyilvánítatik igazinak.

Másodsorban a várakozás megtisztítja motívumainkat. Ha Isten arra kér, hogy várj, fel fogod tenni magadnak a kérdést: Miért olyan fontos, hogy megházasodjam? Azért, mert Isten akarja ezt, vagy csak nekem fontos? Isten akarata motivál engem, vagy a saját akaratom? A várakozás majd megadja erre a választ.

Harmadszor, a várakozás éretté teszi a jellemet. Jakab mondja a következőket:

„hiszen tudjátok, hogy hiteteknek próbatétele állhatatosságot munkál. Az állhatatosságnak pedig bevégzett munkája kell, hogy legyen, hogy ti is bevégzettek és mindenestől épek lehessetek, és semmiben fogyatékosak ne legyetek.”

(Jakab 11,3-4, Csia Lajos).

Az az ember, aki megtanult várni, nincs többé kiszolgáltatva a hullámzó kedélyállapotok és az érzelmek játékának. Az ilyen személy megtanul bízni, és stabilitást szerez. Az Istennek tetsző időben ezek a jellemvonások felbecsülhetetlenül értékesek lesznek majd egy erős és sikeres házasság kialakításában.

6. Irányelv:

„Ámen, Ámen mondom néktek: ha a gabonamag a földbe nem hull és meg nem hal, egyedül maga marad, ha pedig meghal, sok termést hoz.”

(János 12,24, Vida Sándor)

Jézus itt egy természeti elvről beszél, de tudjuk, hogy ez érvényesül Isten embereinek életében is. Készülj fel tehát az elhalásra és a feltámadásra.

Az eddigiekhez hasonlóan ez sem érvényes mindenkire. Az én esetemben ez történt a második házasságomnál, de nem így történt az első esetben. Miután Ruthal találkoztam, tudtam, hogy Isten elhelyezte a szerelem „magját” a szívemben. Mégis át kellett élnem, hogy földbe került és elhalt. Ha nem értettem volna meg a János 12-ben említett elvet, talán sohasem lett volna olyan hitem, amely kitartott volna addig a feltámadásig, amelyet Isten készített számunkra.

Ebben az időben viaskodtam azzal a módszerrel, ahogy Isten kezelte az életemet. Így kiáltottam Hozzá: Uram, miért adsz nekünk valamit, ha azután visszaveszed azt? Miért történik meg olyan sokszor, hogy amit megáldasz, annak el kell halnia, mielőtt feltámadna?

Úgy éreztem, Isten a következő választ adta: Azért, mert ha Én támasztok fel valamit, az olyanná lesz, amilyenek én akarom, s nem marad olyan, mint amilyen eredetileg volt.

És valóban, ez így történt Ruthal és velem is. Az elhalás után a kapcsolat olyan mély és biztonságos formában támadt fel, amit egyébként sosem ért volna el. Ha Isten téged is hasonló szituációban visz keresztül, remélem, hogy biztonságunk megadja a szükséges biztatást.

7. Irányelv:

„A balga (bolond) a maga útját gondolja helyesnek, a bölcs azonban a tanácsra hallgat.”

(Példabeszédek 12,15, Jeromos ford.)

„Az okatlan (bolond) megveti atyjának oktatását, de aki a feddést megőrzi, okossá lesz.”

(Példabeszédek 15,5, IMIT)

Már hangsúlyoztam abban a fejezetben, ahol a helyes magatartásról írtam, mennyire fontos a szülői áldás. Ez egy olyan alapot biztosít, amelyre az élet minden területén sikerrel lehet építeni. Főleg a házasságra igaz ez. Még abban az esetben is, ha nincs igazi egyetértés, érdemes nagyobb türelmet, önmérsékletet tanúsítani, hogy megkaphassuk a szülői áldást, és építhessünk rá.

A szülők speciális áldásának elnyerésén kívül fontos, ha a fiatal egy istenfélő személy pl. a pásztor vagy más egyházi előljáró tanácsát is kikéri. Az ilyen tanácsadó legyen korban és hitben idősebb. Ebben az esetben ő már végigment azon az úton, amely még előtted áll; ő már ismeri a csapdákat és veszélyeket. Már megmászhatott néhány hegyet, így nagyobb áttekintése van a „vidék” felett. Szélesebb látóköre előnyödre válhat.

A mai fiatalok között az a tendencia érvényesül, hogy tanácsért csak a velük egykorúakhoz fordulnak. De az a tanács, amelyet így kapnak, csak feltételezéseken alapszik, vagy legjobb esetben is csak elméleti ismereten. Nekik még majd bizonyítaniuk kell, hogy elméletük a gyakorlatban is megáll. A bölcsesség és alázatosság jele azonban, ha idősebb emberek tanácsát kéred. Ezek az emberek már sikerrel jártán végig azt a területet, ahol te még vezetést igényelsz. Ha rendszeres gyakorlatoddá válik, hogy idősebbekkel is megvitadod dolgodat, ez segíteni fog abban, hogy ne térrj le arról az útról, amely az isteni beteljesüléshez vezet.

8. Irányelv:

„...de Jahve ajándéka a bölcs, előrelátó feleség.”

(Példabeszédek 19,14.)

„Aki jó feleséget talált, kincset talált, és elnyerte az Úr jóakarátát!”

(Példabeszédek 18,22, Magyar Bibliatársulat 1995)

Ezekben a példabeszédekben két igazság kapcsolódik össze: az első, hogy az Úr adományozza az ajándékot, vagyis az értelmes feleséget: a második, hogy ez az ajándék különleges kifejezése Isten jóindulatának a megajándékozott személy felé. Salamon ezt az igazságot a férfi szempontjából írja le, de természetesen igaz ez a

nőre is. A nő számára szintén az Úr ajándéka és kegyének különleges jele a megfelelő társ.

Fontos gyakorlati következménnyel jár ez mindkét nem esetében: ha azt akard, hogy Isten olyan társat adjon neked, amelyet igényelsz, szorgalmasan ki kell érdemelned jóakarátát. Legnagyobb vágyad az Ő elégedettsége legyen. Ezentúl közelíts meg minden helyzetet, döntést egy előzetesen feltett kérdéssel: Mi lenne kedves az Úr szemei előtt? Ha szorgalmasan keresed, mi okoz örömet az Úrnak, Ő cserébe gondoskodni fog a te örömödről.

Dávid leírja ezt a típusú életet, és a rá érkező választ: „Gyönyörködjél az Úrban, és megadja néked szíved kéréseit” (Zsoltárok 37,4.) Ha legnagyobb gyönyörűség Istenben van. Ő beleülteti szívedbe azokat a vágyakat, amelyek legkedvesebb akarata szerint valók, majd elvezet téged vágyaid beteljesüléséhez.

Mindkét előző irányelv összegezhető ebben a végsőben: legyen Isten tetszése a legfontosabb cél életedben, te pedig teljes nyugalommal hagyd rá társad kiválasztását, előkészítését; Ő mindenről gondoskodni fog.

7

A férfi felkészülése a házasságra

Az egyedül álló életből a házáséletbe történő átmenet az egyik legfontosabb korszakváltás az ember életében, és egyben az egyik legkihívóbb vállalkozás is. Ahhoz, hogy ez az időszak javunkra váljon, gondos és alapos előkészületekre van szükségünk. Megfelelő felkészülés nélkül egy ilyen változtatást megkísérelni olyan, mint mélyvízbe ugrani úszni tudás nélkül. Az eredmény rendszerint katasztrofális. Ha valaki pl. ácsnak vagy orvosnak készül, szükséges, hogy világos képpel rendelkezzen arról, amivé válni szándékozik. Ugyanez igaz a házasságra is. Miközben valaki a házasságra készül, szükséges, hogy világos elképzelése legyen arról a szerepről, amelyet be kell majd töltenie.

Magától értetődik, hogy egy férfinak másféle előkészületeket kell megtennie, mint egy nőnek. Ebben a fejezetben én azokról a lépésekről beszélek, amelyeket hiszem, hogy egy férfinak kell tennie. A következő fejezetben Ruth beszél ugyanerről nők számára. Mindketten kétszer házasodtunk. Így szerzett tapasztalatainkat osztjuk meg itt őszintén.

Mi egy férfi szerepe a házasságban? Általában az ember először „férj” lesz, ez az első lépcsőfok a nemkevésbé nagy vállalkozást jelentő második szerephez, amely az apaság. Ez a két szerep együtt van a „családfő” kifejezésben.

Pál megmutatja, mit jelent ez, úgy, hogy összefüggésbe hozza Isten természetével és az Istenségben belüli kapcsolatokkal.

„Akarom, hogy tudjátok: minden férfinak Krisztus a feje; az asszony feje pedig a férfi; a Krisztus feje pedig az Isten.”

(1. Korintus 11,3, Balázs Károly)

Látjuk, hogy az irányítás a mennyben kezdődik, és lefelé haladva a családban végződik. Isten, az Atya, feje Krisztusnak: Krisztus feje a férfinak (férjnek); és a férj feje az asszonynak (feleségnek).

Ebben a láncolatban mind Krisztusnak, mind a férjnek kétirányú kapcsolata van, a rangsorban felette és alatta levővel is érintkezik. Krisztus a férfi felett van, így Krisztus képviseli az Atyát a férfi felé, aki az Ő hatalma alá tartozik. A férfi pedig a hatalmi láncolatban alatta álló feleségének képviseli a felette uralkodó Krisztust.

Adva van tehát a világos igei kép a később apává váló férfi számára. Ő jeleníti meg Krisztust felesége és családja felé. Milyen óriási felelősség és milyen szent kiváltság ez!

Hogyan tudod felkészíteni magad, hogy eleget tehess ennek a félelmetes kihívásnak?

A kulcsot Jézus életében és Atyjához fűződő kapcsolatában találod meg. Ő többször is beszélt erről.

„Válaszolt pedig Jézus és (ezt) mondta nekik: Ámen, Ámen mondom néktek, a Fiú semmit sem képes magától tenni, csak azt, amit lát az Atyától, mert amiket Ő tesz, azokat teszi ugyanúgy (hasonlóképpen) a Fiú is,”

(János 5,19, Vida Sándor)

„Jézus ezt mondta neki: ennyi ideig veletek vagyok és nem ismeresz engem Fülöp? aki látott engem, látta az Atyát, hogy mondhatod: mutasd meg nekünk az Atyát? Nem hiszed, hogy én az Atyában vagyok és az Atya bennem van? A beszédeket, amelyeket én mondok nektek, nem magamtól szólok. Az Atya pedig, aki bennem lakik (marad), teszi a munkáit.”

(János 14,9-10, Vida Sándor)

Láthatod, hogy családfőként való sikered Jézussal való kapcsolatotól fog függni. Az Ő viselkedése legyen szavaidnak és cselekedeteidnek forrása. Az Ő benned lévő erejében és bölcsességében bízzál, ne a sajátodban. Hagyd, hogy az Ő élete nyilvánuljon meg rajtad keresztül.

Melyek azok Jézus jellemvonásai közül, amelyek jellemezhetik férjként vagy apaként való viselkedésedet?

Mindenekelőtt az, hogy Jézus szerelmese és vőlegénye az Ő Egyházának. Minden egyéb szolgálata szerelmének ebből a mély, tiszta forrásából ered. Engedd, hogy megnyissa ezt a forrást a te szívedben is. Ne félj attól, hogy lággyá vagy gyengévé válsz. Az erő jele ez, nem a gyengeségé.

„...erős a szeretet, mint a halál...”, (Énekek Éneke 8,6.)

„...[A szeretet] mindenről lemond, minden (körülmények között) hisz, mindenre reménykedve vár, mindenben állhatatos, a szeretet soha nem hiúsul meg (nem roskad össze).

(1. Korintus 13,7-8.)

Figyeld meg azt a gyengédséget, szerető gondoskodást, amivel az Úr Izraelhez beszél a Jeremiás 31,3-ban:

„Mert örökké tartó szeretettel szeretlek téged, ezért vonzottalak magamhoz kegyellemmel.”

Gyengédsége által vonja Jézus is magához az Ő népét. Hagyd, hogy neked is átadjon némi gyengédséget. Ezen keresztül vonja majd társadat hozzád úgy, ahogy az Egyházat vonja Önmagához.

A mi modern, túlfeszített, kiábrándult világunkban nagyon kis helye van az igazi gyengédségnek. Létezéséről is majdnem elfeledkeztünk. De a nők vágnak rá és meghálálják éppen úgy, ahogy a virág kinyitja szirmait, ha napfény éri.

A gyengédség és a romantika édestestvérek. Ha meg akarod tudni, hogyan kapcsolódik a kettő egymáshoz, lapozd fel az Énekek Énekét. Szép, de gyakran mellőzött könyve ez a Bibliának, pedig nagyon sok tanítása van Isten népe számára a szeretetről, az isteni és emberi szeretetről egyaránt. Emlékszem Lydia egyszer megjegyezte: „amikor arra vágyom, hogy az Énekek Énekét olvassam, tudom, hogy szellemi állapotom magas szinten van.”

A Ruthal való házasságomat megelőző hetekben többször olvastam az Énekek Énekét, tanulmányoztam a különböző részeket: a szeretőt, Szulamitot, a barátokat. Hiszem, hogy ez is segített kialakítani azt a kapcsolatot, amelyet mindketten rendkívül élvezünk.

A romantikus szerelem nem különleges dolgok vagy cselekedetek sora. Inkább egyfajta viselkedésmód, amely átítatja a cselekedeteket, izgalmasabbakká, élvezetesebbé teszi őket. Egyszerű példával akár az étkezéshez is hasonlíthatnám. A romantika nem egy extra fogás, ami ráadásaként következik az étkezés végén. A romantika az ételek fűszere. Olyan mindennapos dolgokat is izgalmassá tehet, mint a bevásárlás, az autózás, a gyülekezetbe vezető út megtétele vagy az esti séta.

Hadd beszéljek egy pillanatig személyes tapasztalatomról. Segítettem felnevelni kilenc, különböző faji háttérből származó lányt; kétszer nősültem; a világ számos kultúráját, életstílusát ismerem, de nem hiszem, hogy akad a világon olyan nő, aki ne igényelné a romantikus közeledést és gyöngédséget. Miért kellene megelégednünk egy szürke, örömtelen házassággal? Kövesd Jézus példáját! Legyen az a célod, hogy házasságod Egyházával tervezett házasságához legyen hasonló. Jézus szerelmének másik jellegzetessége az önátadás.

„Krisztus is szerette az ekléziát és odaadta magát érte,”

(Efézus 5,24, Csia Lajos)

Ahhoz, hogy sikeres házasságban éljünk, követnünk kell ezt a példát is, vagyis le kell tennünk az életünket egymásért. Először a férj, Jézushoz hasonlóan, leteszi az életét a feleségéért, azután a feleség, hasonlóan az Egyházhoz. Leteszi az életét a férjéért. Ettől kezdve mindketten a másik életében találják meg a beteljesedést. Az ilyen kapcsolat létrehozásához a kulcsot annak megértése adja, hogy az igei házasság – szövetség.⁴

Az önátadás nem természetes. Az ember elbukott, ezt a képességet ki kell fejleszteni. A mindennapi életben kell

⁴ Ezt fejtem ki *The Marriage Covenant* c. könyvemben. (Derek Prince Ministries, Fort Lauderdale, Florida, 1978)

kimunkálni, amíg jellemed részévé nem válik. Ne várj a házasságodig az önátadás gyakorlásával! Ha csak ekkor kezded el, sok szükségtelen szenvedésen kell átmenned neked is, feleségednek is.

Amikor elvettem Lydiát, nagyon kevés személyes tapasztalatom volt a közvetlen, személyes kapcsolatban megnyilvánuló adok-kapok gyakorláról. Főként azért, mert nem volt testvérem. Visszagondolva már tudom, hogy ez sok felesleges problémát okozott Lydiának és a gyerekeknek is. Köszönöm Istennek azt a kegyelmet, melyet ad nekünk, hogy ezeken a problémákon túljussunk. Harminchárom évvel később, amikor elvettem Ruthot, elmondtam neki, hogy ő egy sokkal jobban előkészített férjet kapott, mint amilyennel Lydiának kellett indulnia.

Ha megtanulod átadni magad azoknak a kapcsolatoknak, amelyek jelenleg megvannak az életedben, házasságod során ez a képesség bőségesen meghozza gyümölcsét. Ha még otthon élsz, vállalj kis szolgálatokat. Vidd ki a szemetet akkor is, ha nem te vagy a soros, segíts elmosogatni, hogy nővéred el tudjon menni a barátnőjével, vigyázz fiatalabb testvéredre, hogy szüleidnek legyen egy szabad estéjük.

Az egyházban is számos lehetőség nyílik a szolgálatra. Látogasd meg a rászorulókat, mosd le a pásztor autóját, ajánld fel önként, hogy kitakarítod a gyülekezeti termet szombat reggel. Segíts egy özvegynek vagy hátrányos helyzetűnek a bevásárlásban. Ezek a látszólag apró tettek segíteni fognak, hogy részesülj Jézus önátadó természetéből, és ez egy nap gazdagítani fogja házasságodat, és segít, hogy gyermekeid számára példa légy.

Az Efézus 5,25-26-ban Jézus szolgálatának másik oldalával találkozhatunk. Itt Jézus tanító, aki

„odaadta magát érte, hogy azt megtisztítsa az igében levő vízfürdővel, hogy megdicsőülve állítsa maga mellé az ekléziát, hogy azon ne legyen szennyfolt, ránc, vagy valami efféle, hanem, hogy szent legyen és kifogástalan.”

Isten Igéjének tanítása tisztítja meg és teszi szentté az Egyházat, alkalmassá arra, hogy Jézus Krisztus menyasszonya legyen.

Ez tehát egy másik módja annak, hogyan képviseld Jézust feleséged és családod előtt. Gondoskodj arról, hogy megkapják azt a fajta bibliai tanítást, amely felkészíti őket is a menyasszonyságra. Ha Isten megáldja otthonodat gyermekekkel, tanításuk legfontosabb feladataid közé fog tartozni.

„Atyák, ti se haragítsátok fel gyermekeiteket, hanem az Úr nevelésével és intésével tápláljátok fel őket.”

(Efézus 6,4, Csia Lajos)

Nagyon sok családban az anya feladata, hogy valamilyen bibliai nevelést adjon a gyermekeknek, de ez ellentétes az isteni renddel. Természetesen az anyának is van szerepe a tanításban, de az apán nyugszik az elsődleges felelősség. Azoknál a családoknál, ahol a szellemi felvilágosításról, tanításról az anya gondoskodik, a fiúk valószínűleg arra a következtetésre jutnak, hogy a Biblia az asszonyok könyve, és a felnőttkort elérve eljuthatnak odáig, hogy ez a könyv nem nyújt már számukra semmit. Hogyan készülhetsz fel arra, hogy otthonodban betöltsd a tanítói szerepet?

Mindenekelőtt a Bibliát átfogóan, teljesen ismerned kell. Ha lehet, látogass olyan helyi gyülekezetet, ahol vannak bibliatanítások. Ezt ki lehet egészíteni, pótolni különböző módokon: könyvek, kazetták, levelező tanfolyamok, szemináriumok, konferenciák, rádióprogramok és más dolgok segítségével.

Ismerd meg szisztematikusan a keresztény hit alaptanításainak mélységét. Szükséged lesz erre az alapra, hisz erre fogsz építkezni. Koncentrálj olyan könyvekre, mint a Róma, Galata, Efézusi, Zsidó levél. Nagyon sokféle anyag áll rendelkezésre. Készülj fel a kemény munkára!

Ugyanakkor kérd Istent, hogy nyisson számodra lehetőséget, hogy másokkal is el tudd kezdeni megosztani azt a tudást, amelyet kezdesz felhalmozni. Számos lehetőség van erre: házicsoportok, tanulócsoportok, vasárnapi iskolai osztály, városon belüli missziók. Mások tanítása a legjobb módja annak, hogy rájössz, milyen sokat kell még tanulnod neked is.

Mindezek lehetővé teszik, hogy felkészülj arra, hogy saját otthonodban is betöltsd a tanítói szerepet. Addigra képesnek kell lenned arra, hogy tanítsd az alapigazságokat. Fel fogsz fedezni egyéb, általam itt fel sem sorolt lehetőségeket is. A bibliai alapismeretek olyan rendszerének kell kialakulnia benned, amely szerint családod majd élni fog.

Jézus tanítói szolgálatával szoros kapcsolatban áll papi szolgálata, vagyis a közbenjárás. A Zsidó levél szerzője elmondja, hogy mennybemenetele után Jézus belépett a szentek szentjének kárpitja mögé, hogy megjelenjen ott, mint a főpapunk.

„Ebből következik, hogy képes mindenestül megmenteni azokat, akik őrajta keresztül mennek

Istenhez, mivel mindenkor él, hogy értük mindenkor közbenjárhasson.”

(Zsidó 7,25, Csia Lajos)

Mivel Jézust képviseled feleséged és családod felé, meg kell tanulnod összekötni a papi és a tanítói szerepet. Mint tanító, te fogod képviselni Istent a családod felé. Mint közbenjáró pedig, a családodat kell képviselned Isten előtt. Nem lehetne ennél nagyobb szolgálatot elképzelni. Van néhány módja annak, ahogyan erre felkészülhetsz.

Először tanulmányozd gondosan az ilyenfajta közbenjáró szolgálat bibliai mintáit. Figyeld meg az általuk elért eredményeket. Felsorolok néhány kiemelkedő példát: Ábrahám közbenjárása unokaöccse, Lót és Szodoma városa érdekében (1. Mózés 18,16-33.); Mózes közbenjárása Izraelért, miután elkészítették az aranyborjút és imádták azt (2. Mózés 32,1-14.); Mózes és Áron közbenjárása a csapásoktól haldokló izraelitákért. (4. Mózés 16,41-50.)

Gondolkodd el azon, amit Isten mondott Izraelre az Ezékiel 22,30-ban:

„Kerestem köztük olyan embert, ki falat emelne és helyt állna énelöttem a résben az országért, hogy el ne pusztítsam, - de nem találtam!”

(Káldi György katolikus fordítás 1934)

Akárhova helyez téged Isten, meg kell tanulnod, hogy „a részre állj” másokért.

Ösztönzést fogsz érezni, hogy memorizáld Áronnak és fiainak papi áldását. Őket arra tanították, hogy kimondják ezeket zsidó testvéreikre (4. Mózés 6,24-27.) Ezzel áldod majd családodat is, amikor papjukká válsz. Az ő megáldásuk lesz egyik legnagyobb kiváltságod.

Papi közbenjáró szerepedre való felkészülésednek másik útja, hogy rendszeres, személyes imaéletet alakíts ki (ha még eddig nem tetted volna). Légy szisztematikus: a leghasznosabb idődet szánd erre. Kérd Istent, hogy olyan személyeket helyezzen a szívedre, akiknek közbenjárásra van szükségük. Lehetnek ezek családtagok, gyülekezeti tagok, munkatársak vagy mások. Emlékezz meg Istennek azokról a szolgálóiról, akik segítettek neked, és hozzád hasonlóan másoknak is segítenek. Gyakran nagyon praktikus egy listát készíteni az emberekről, akikért rendszeresen imádkozol. Vállalj személyes felelősséget értük Isten előtt.

Harmadszor, vegyél részt rendszeresen valamilyen ima-összejövetelen. Az együttes ima segíteni fog legyőzni zavarodat és féltékenységedet. Felkészít arra, hogy a maga idején feleségeddel és családoddal együtt tudj imádkozni. Az ima olyan természetes részévé kell hogy váljon családod mindennapi életének, mint az étkezés vagy a játék.

A papi közbenjáró szolgálat megtanulása különleges haszonnal is jár. Segíteni fog a többi szerep kialakításában, amelyekben Jézus Krisztust fogod képviselni családod felé. Lényegében imaszolgálatod sikere határozza majd meg eredményességedet a többi területen. Otthonodban Jézus képviselőjeként viselt felelősségedet legjobban a „fej” kifejezés foglalja össze. Hogyan írhatjuk ezt körül a legérzékletesebb módon. Hadd válaszoljak erre egy másik kérdéssel. Mi a szerepe testünkön a fejnek a többi testrész életében? Hármaskörű funkciója van: a test minden részéről ide futnak be az információk; ő hozza a döntést; ő irányít. A test minden részének jó kommunikációs kapcsolata van a fejjel, de a fej feladata, hogy feldolgozza a hozzá befutó információkat, és kezdeményezze a cselekvést.

Alkalmazzuk ezt az egyszerű képet arra a szerepre, amelyet te töltesz be majd, mint a családod feje. Először is: nyitottnak kell lenned a kommunikálásra családod minden tagjával minden szükségéről, sérelemről, feszültségről is, és minden alkotó vagy építő elképzelésről is. Másodsor, képesnek kell lenned az információk feldolgozására, majd annak eldöntésére, merre kell a családnak lépnie. Habár az értesülések különálló csatornákon futnak be hozzád, neked mégis úgy kell meghoznod a döntést, hogy az a család egészének a javát szolgálja. Harmadsor, miután meghoztad a döntést, neked kell kezdeményezned azokat a cselekvéseket is, amelyeket majd a család tagjainak kell kivitelezniük. Mit kíván ez a feladat tőled? Mindenekelőtt érzékenységet, hogy magadévá tudd tenni és figyelembe tudd venni mások szükségleteit, érzéseit, hogy előre lásd a problémákat, veszélyeket; képes legyél elfogadni és felhasználni jó elképzeléseket, gondolatokat. Másodsor, bölcsességet a döntéshozatalban, mert ez nem csak a te életedre lesz hatással. Harmadsor, erős jellemet, hogy lásd a célt és azt is, ahogy el fogod érni, ha szükséges, mások megnyerésével is.

Az 1. Timóteus 3,4-5-ben Pál a gyülekezeti presbiter felelősségét hasonlítja össze a férj és apa felelősségével:

„saját házát helyesen kormányzóznak, gyermekeit teljesen tisztességben és alázatosságban tartónak. Ha valaki a saját házát nem tudja elkormányozni, hogyan akarja az Isten ekléziájának gondját viselni?”

Az „igazgatni” szó eredeti jelentése a „fejnél állni” vagy „elől állni”. A férj és apa szerepe tehát az, hogy a család előtt menjen, és mutassa az utat. Akkor is, amikor a gonosz fenyeget vagy veszély leselkedik a családra, ő

áll a fenyegető és a család közé. Mindezt egy szóban lehet összefoglalni „vezetés”.

Manapság a társadalmi élet szinte minden területe híján van a hatásos vezetésnek. Természetes és természetfeletti gonosz erők befolyása egyaránt arra irányul, hogy lázadás létrehozásával aláássák a jó vezetést. Ennek egyik fontos következménye a családi élet ijesztő bomlása. Hogy megvalósulhasson a házasságra és otthonra vonatkozó bibliai terv, helyre kell állnia a megfelelő vezetésnek.

Ha eldöntöd, hogy te ilyen vezető leszel otthonodban, már jóelőre fel kell vértézned magad, hogy szembe tudj szállni az ellenállással. A jelenkori kultúra sodrával szemben kell úsznod. De ez végül is jó, mert csak az „élő halak” képesek arra, hogy árral szemben ússzanak; az elpusztult haltetemeket az áradás csak sodorja.

Az eddigiekben tárgyalt vezetés két alappillérre kell, hogy épüljön. A felelősségre és a hűségre. Szerény, jelentéktelen tulajdonságoknak tűnnek, pedig ezek az életben elérhető sikerek alapjai. Nélkülük nme lehet valódi sikert elérni. Jézus azt mondta:

„aki a kevésben hű (megbízható), az a sokban is hű, és aki a kevésben igaztalan, a sokban is igaztalan,”

(Lukács 16,10, Vida Sándor)

Ismertem egy fiatalembert, nevezzük Arturnak, aki mélyen belekeveredett a kábítószerelésbe. De csodálatosan találkozott Jézussal, és megszabadult szenvedélyétől. Ám addigra lelki- és akaratereje majdnem teljesen elpusztult a drogok hatására. Egy pásztor meghívta Arthurt, hogy éljen vele az otthonában, és elkezdte a helyreállítás munkáját. Egyetlen hangsúlyos tanácsot adott: „Mindenben, amire megkérlek, kérd Jézus segítségét, és légy hűséges.”

Két év múlva Arthur állást kapott egy üzletben. Munkája meglehetősen alantas volt, fel kellett söpörnie a padlót, ki kellett vinnie a szemetet stb. Arthur tanítója tanácsát alkalmazta erre a munkára: kereste Jézus segítségét, és hűséges volt. Hűsége fokozatos előléptetéseket eredményezett, és minden újabb pozíció egyre felelősségteljesebb lett. Arthur újra a társadalom normális tagjává vált.

Néhány év múlva úgy gondolta, el kellene mennie a cégtől, és valamilyen szakmát kellene tanulnia. Amikor elkezdte magyarázni munkaadójának elképélését, az röviden félbeszakította: „Te nem mehetsz el! Te vagy az egyetlen ember a cégnél, akiben meg tudok bízni. Maradj velem, és én kiképezlek, hogy mikor nyugdíjba megyek, átvehesd az üzletet.”

Arthur learatta annak a természetét, amit kitartó hűségével vetett.

Nagyon tanulságos Salamon megfigyelése a hűségről. A Példabeszédek 28,20-ban azt mondja: „*A hívő ember (angolban: hűséges ember) bővölködik áldásokkal.*” A Példabeszédek 20,6-ban azt kérdezi: „*...de hű embert, azt kicsoda találhat?*” Királyságának kormányzásában Salamonnak szüksége volt hűséges emberre. Jóllehet Izrael legjobb férfiai álltak rendelkezésére, mégis keresnie kellett valakit, aki megfelel ennek a minősítésnek.

A felelősség és hűség ikerjellemzők. Csaknem minden helyzetben kifejleszthetők. József először Potifár házában kezdte fejleszteni ezeket a tulajdonságait, majd a börtönben folytatta. Előrejutás volt az eredmény; csaknem mindig ez történik. Általában meg szokták kérdezni, hogy hol készültem fel a szolgálatra? Időnként azt válaszolom: „A Brit hadseregben, Észak-Afrikában, ahol egészségügyi szolgálatos voltam.” Mielőtt megismertem az Urat, elvégeztem az egyetemet. Elsősorban értelmiségi, intellektuális beállítottságú voltam, és szükségem volt arra, hogy másokért felelősséget vállaljak.

A sivatagban egy teljes éven keresztül vezetője voltam – az angol hadseregben szakasznak nevezett – nyolc (betegszállító) személynek. Otthonunk egy háromtonnás teherautó volt, amit annak két vezetőjével osztottunk meg. Tizenegyen éltünk, ettünk és aludtunk együtt. A viszontagságokban és megpróbáltatásokban „Prince pionírjai” néven váltunk ismertté.

Ezalatt az idő alatt egyetlen állandó társam volt: a Bibliám. Egy zsebben elférő kiadványt vittem mindenhol magammal. Bárhol, ahol nem voltam épp mással elfoglalva, azt olvastam. Megdöbbenve vettem észre, mennyire gyakorlati könyv ez. Újra és újra leírt olyan helyzeteket, amelyekben én is megfordultam vagy olyan problémát, amellyel szembe kerültem. Ráadásul mindig megmutatta nekem mindenre Isten válaszát. A sivatagban eltöltött időm végére olyan átfogó képem lett a Bibliáról, amely szilárd alapként szolgált szellemi fejlődésem későbbi szakaszai idejére.

Miután megismertem az Urat, öt évet töltöttem a hadseregben, ahol kiegyensúlyozott, állhatatos, keresztény bizonyágtevő életet éltem. Időnként lelkiismereti okok miatt összeütközésbe kerültem katonatársaimmal vagy feletteseimmel, de a leszereléskor papírjaimban az angol hadseregben szokásos legjobb minősítés állt: „mintaszerű, példás”. Nagyobb jelentősége volt ennek minden teológiai diplománál, amit valaha is kaphattam volna.

Nyilvánvaló, hogy a te életed nem pont olyan lesz, mint az enyém volt. Isten mindannyiunkat egyéni módon vezet. Hála Istennek, hogy ezt teszi! Sem az Egyháznak, sem a világnak nincs szüksége szériában gyártott keresztényekre. Ennek ellenére vannak bizonyos általános elvek, amelyek legtöbbször alkalmazhatóak.

Mindenekelőtt az, hogy fenntartás nélkül el kell kötelezned magad Istennek. Ezzel a negyedik fejezetben már foglalkoztam. Ha ez megtörtént, bízhatod benne, hogy Ő arra az ösvényre vezet majd, amelyen beteljesítheti speciális tervét az életedben. A Példabeszédek 3,6 igazságát folyamatosan tapasztalom az életemben:

„Minden utadon próbáld (igyekezz) felismerni Őt, és Ő majd egyenessé teszi (egyengeti) ösvényeidet.”

Másodszor, tekintsd úgy minden helyzetet, amelybe belekerülsz, hogy Isten azért szervezte meg azt számodra, hogy tanítson, és fejlessze a jelleged és személyiséged bizonyos vonásait. Lehet, hogy néhányszor váratlan helyzetbe kerülsz, de ne panaszkodj! Jusson eszedbe József a börtönben! Nem tudom azt mondani, hogy élveztem a sivatagban eltöltött időt, de megköszönöm Istennek, hogy ezen a módon készített fel mindarra, ami azután következett.

Harmadszor, a Biblia tanulmányozását tedd legfontosabb tevékenységeddé. Ne engedd, ne hagyd, hogy elvegye bármi is az elsőbbséget ez elől. Minden tapasztalatodnak a Bibliában keresd a magyarázatát. Meg fogsz lepődni, milyen hatalmas világossággal lát el ez a könyv.

Ami a tanulást illeti, próbáld összefüggést találni tanulmányaid és aközött az élet között, amit Isten neked szán. Ami engem illet, nem vagyok a minden áron való tanulás feltétlen híve. Az „örök nebuló” gyakran szánalmas figura. Erről a világ legbölcsebb embere azt jegyezte meg:

„...A sok könyvsinálásnak nincs se vége, se hossza, és a sok tanulás kifárasztja a testet.”

(Prédikátor 12,14.)

Néha úgy tűnik, hogy nincs vége a tudományos fokozatok elnyerésének sem.

Normális körülmények között szellemi fejlődésed teljessé kell hogy váljon a helyi gyülekezet által biztosított lehetőségek között. Megfelelő pásztori vezetés segítségével három egymással összefüggésben levő területen fogsz folyamatos fejlődést tapasztalni. Isten Igéjének megértésében; Isten szolgálatának gyakorlásában és egyre kifinomultabbá váló keresztényi jellegedben. Ugyanaz a folyamat, amely téged Isten emberévé tett - *„hogy az Isten embere az ekléziába beilleszthető legyen (Isten embere tökéletes legyen), minden jó munkára felkészített.”* (2. Timóteus 3,17) -, fel fog készíteni otthonod vezetésére is.

8

A nő felkészülése a házasságra

Ruth szemszögéből

Hogy készülhetek fel a házasságra?... Nem tudom, meg fog-e egyáltalán kérni valaki?... Milyen legyen a házastársam?... Minden eddigi kapcsolatomban tévedés volt... Nincs olyan nőtlen keresztény férfi, aki az elvárásaimnak megfelelne... Férjhez menni rizikó. Nem látok sok jó házasságot, még az Egyházban sem... Érdemes egyáltalán készülni? Lehet, hogy sose lesz belőle semmi... Miért múljon el az életem várakozással és tépelődéssel?...

Ezeket a mondatokat hajdonoktól hallottam. Minden kifogásuk indokolt. Ma egy fiatal nő olyan problémákkal találja szembe magát, amik eddig az évszázadig nem léteztek. Évától napjainkig a nő fő hivatása állandó volt: vagy férjhez ment és gyerekeket nevelt, vagy ha senki sem kérte meg, akkor otthon maradt a tágabban vett családban, és rendelkezésére állt azoknak, akik igényelték a segítségét. Ebben drasztikus változás történt, különösen, mióta a nők „felszabadultak”.

Kétség sem férhet ahhoz, hogy a nők felszabadulása számos előnnyel járt. Megszámlálhatatlanul sok nő került ki kizsákmányolt helyzetéből, a szolgaságból, amely számos esetben valóságos rabszolgaság volt. Nagy kár, hogy az összképet nézve a mérleg mégis azt mutatja, hogy ennek az egyenjogúsodásnak nincs több előnye, mint

hátránya. A válások száma az egekig nőtt; míg a házasulandók száma lecsökkent. Az abortuszok száma milliókra rúg. A gyerekek jelentős része nem kívánt és nem szeretett, a családi élet tönkrement. A nők tömegei elégedetlenek; beteljesületlennek érzik életüket.

Ha egy fiatal nő szembetalálkozik ezekkel a tényekkel, valóban nehéz eldöntenie, hogy is készüljön fel a házasságra. Az előző generációkat anyák és nagyanyák tanították erre a mindennapi élet szerves részeként. Manapság ez ritka. Az a nő, akinek rosszul sikerült a házassága, nem taníthatja lányát a saját példájával. Gyakran az a helyzet, hogy már a mamát sem tanította senki, mert az ő anyjának sem sikerült a házassága. Továbbá, aki egész nap keményen dolgozik alapvető szükségleteinek kielégítéséért, gyakran már sem a szükséges idővel, sem a szükséges energiával nem rendelkezik, hogy lányát az otthonteremtés művészetére oktassa.

A házasságra való felkészítésben kézenfekvő módon nyújt lehetőséget a család. Automatikusan is hat a fiatalra a nemek szerepe, az apa és az anya viszonya. Az a lány azonban, aki felbomlott családban nő fel, nem figyelheti meg anyját a feleség szerepében, és ha nem él velük együtt az apa, meg van fosztva attól a lehetőségtől is, hogy természetes körülmények között szoros kapcsolatot tartson fenn egy férfival. Egy lánynak szüksége van az érettség eléréséhez arra az elragadtatásra, amely az apjából árad felé. Ez segítséget nyújt önbecsülésének kifejlődéséhez és ahhoz is, hogy fel tudjon készülni a férjével létrehozandó kapcsolatra.

Ahelyett, hogy egy mai lányt gyakorlati módon készítenének fel a házasságra, az új generációt humanista és feminista filozófiákkal bombázzák. Ezeket kapja az iskolában, a moziban, a televízió ezt sulykolja belé, a magazinokban ezt olvassa. Arra tanítják, hogyan válhat vonzóvá. Elvárják tőle, hogy készüljön női karrierjére, és ehhez a felkészüléshez bőséges lehetőségek állnak a rendelkezésére, de senki sem tanítja arra, hogyan válhat sikeres feleséggé.

Joggal kérdezhetjük: lehetséges-e egyáltalán, hogy egy fiatal nő felkészüljön a házasságra, és egy ennyire megváltozott társadalomban érdemes-e egyáltalán megpróbálni ezt? Vagy lesz ami lesz - legyintsen az egészre?

Az én válaszom így szól: akik hajlandók időt és energiát fordítani a házasságra való felkészülésre, akik hajlandók megfizetni az árat, cserébe számtalan előnyt fogják ennek tapasztalni. Hogy egy nő végül is férjhez megy-e vagy sem, nem tudható előre, de a házasságra való felkészülés képessé teszi őt arra, hogy beteljesülést találjon az életben.

Ennek hatásai nem csak a földi életben érvényesülnek. Istennek már az idők kezdete előtt megvolt az a terve, hogy fia, Jézus Urunk számára menyasszonyt készítsen. A Biblia élő képben festi le a történelem csúcspontját, a Bárány menyegzőjét.

Anélkül, hogy előre láttam volna Derekkal való házasságomat, már évekkal azelőtt felkeltette a figyelmemet és felbuzdított a Jelenések 19,7 állítása: „...és az Ő felesége elkészítette magát...”. Negyven éves, elvált nő voltam, és az Úr megjelent nekem. Telve voltam az Iránta érzett hatalmas szeretettel. Ámulatba ejtett, hogyan tud engem ennyire szeretni, hogyan tud egyáltalán elfogadni olyannak, amilyen vagyok? Hogy lehet, hogy külön egy nekem szóló életterve van?

A Szentírásban azt is láttam, hogy terve nemcsak átmeneti boldogságot jelent számomra. Ő az örökkévalóságot akarja megosztani velem. Az én felelősségem az, hogy felkészítem magam arra, hogy az Ő menyasszonya legyek.

Ez a felismerés teljesen új megvilágításba helyezte akkori állapotomat, azt, hogy egyedül éltem. A jellemfejlődés és annak a vágya, hogy hasznosan éljek, nem a vége volt egy dolognak, hanem az út valami sokkal nagyobbak az eléréséhez. Ettől az időtől kezdve tökéletes kielégülést találtam abban, hogy teljes szívemből szolgáltam imádott Uramat.

Néhány évvel később az Úr hihetetlenül és váratlanul elküldte Dereket az életembe, és hamarosan azon vettem észre magam, hogy készülődöm a földi vőlegényem számára. (Ezt a történetet a 12. fejezetben mondom el.) Akkor fedeztem fel és folyamatosan megerősítve látom, hogy ugyanazok a dolgok teszik kedvessé a nőt az Úr előtt is, mint amik társát is megörvendeztetik.

Ha úgy kezded a házasságra való felkészülést, hogy szívedet az Úr Jézus felé fordítod, emlékezz meg, az a végcélod, hogy te is egyike legyél az Ő gyönyörű menyasszonyainak. Ekkor nem csupán időszakos boldogságot nyersz majd el, hanem az örök üdvösséget. A házasságra való felkészülés felkészít Jézus számára is.

Ebben a fejezetben elsősorban nőkhöz szeretnék szólni. Szeretnék segíteni abban, hogy világosabban lássátok célotokat. Szeretnélek útbaigazítani benneteket, hogy olyan nővé tudjatok válni, aki ki fogja egészíteni – teljessé fogja tenni – azt a férfit, aki számára Isten őt megalkotta. Olyan kipróbált, gyakorlati tanácsokat szeretnék ajánlani, amelyek a Szentírásból származnak. Ezek a dolgok saját és más nők tapasztalataiból jönnek. Már hajadonként tökéletesebbé tehetik életedet. Mindegy, hogy tanulsz, otthon laksz vagy saját magad tartod fenn magad, alkalmazhatod ezeket saját helyzetedre, ha hajadon, esetleg özvegy vagy elvált vagy. Lehetsz 14 éves és

54 is. Amit itt leírtam, független az életkortól.

Az én esetemben az történt, hogy aktívan betöltöttem egy hivatást és gyerekeket neveltem már, amikor a felkészülést elkezdtem. Később Jeruzsálemben az Úr teljesidejű szolgálatba helyezett, de ugyanazok az elvek érvényesültek továbbra is az életemben. Remélem, hogy javaslataim ösztönözni fognak, hogy keresd saját jellemed építésének útját, erősítsd saját személyiségedet a számodra legmegfelelőbb módon. Tizenkét javaslatom van, ez valószínűleg minden elvárást kielégíthet!

Mindenekelőtt vizsgáljuk meg, Isten hogyan tekint a nőre. Mielőtt teremtette volna, már leírta őt:

„...alkotok számára segítőt(ársat), neki megfelelőt.” (1. Mózes 2,18.)

A női természet teljesen kifejeződik és kiteljesedik a segítség aktusában.

A Bibliában Isten tovább folytatja a nőről alkotott kép kiegészítését. Összeállítottam egy listát, amely tartalmazza a segítőtárs huszonhat jellemzőjét. Sok nő azt hiszi, a Biblia teljesen „férfikönyv”; férfiakról szól, férfiaknak. Én viszont azt tapasztaltam, hogy mindenkinek gyakorlati útmutatót és vezetést ad az élet minden helyzetében.

A segítőtárs jellemzői

általában	otthon	női	szellemi
bölcs	szorgalmas	szerény	imádkozó
kedves	körültekintő	tiszta	prófétikus
hűséges	erős	szelíd, csendes szellem	szolgáló
lojális	gondoskodó (a családról és a házról)	megfizethetetlen	buzgó
józan	hozzaértő	bizakodó	istenfélő
tisztességes	kötelességtudó		
megbízható			
barátságos			
bátor			
nagylelkű			

Érdemes megjegyezni, hogy a huszonhat jellemvonás közül csak hat kapcsolódik közvetlenül az otthonhoz, és csak egy vonatkozik kifejezetten az otthonra; a gondoskodó. Tehát kifejlesztheted ezeket a jellemvonásokat már mielőtt saját otthonod lenne, és alkalmazhatod akkor is, ha feleségként háztartásbeli leszel, de akkor is, ha dolgozni mégy.

Kérdezd meg a Szent Szellemet, melyik jellemvonás a legfontosabb most számodra, és keresd meg, hogyan fejlesztheted ki magadban.

És most következnek az én tizenkét javaslatom:

1. Készülj fel a segítőtárs szerepére.

Amikor Isten a nőt teremtette, határozott cél lebegett szeme előtt. Másnak teremtette, mint a férfit, mert funkciója különbözik. Különbözik - tehát nem kevésbé fontos, csak más. Elkészítette a nőt: „...alkotok számára segítőt(ársat), neki megfelelőt.” (1. Mózes 2,18). A huszadik század legsúlyosabb problémáinak számomra azok tűnnek, amelyek közvetlenül kapcsolódnak a nőiség torzulásához. Nők milliói képtelenek betölteni azt a célt, amelyre teremtették őket.

Ezt első kézből vett bizonyítékkal tudom alátámasztani. Mint hivatással rendelkező nő elég sikeres voltam. Főiskolai diplomám megszerzése előtt és után egyaránt minden állásváltoztatásom előrelépést jelentett. Voltam magántitkár, irodavezető, tanár, közigazgatási alkalmazott, Maryland állam ügyintézője, aki 2 millió dolláros éves költségvetésért felelt. De sose voltam teljesen elégedett. Csak miután Derek felesége lettem, találtam mély elégedettséget. Ez az elégedettség abból a helyzetből származik, hogy betöltöm a segítőtárs feladatát, amelyet Isten számomra kijelölt.

Visszatekintve ugyanakkor világos az is, hogy szükség volt minderre a gyakorlatra, hogy Derek segítőjévé válhassak. Azok az évek nem veszték el, hanem a felkészülést szolgálták.

Ha sikeres feleség akarsz lenni, szembe kell nézned azzal a ténnyel, hogy Isten nem változtatta meg követelményeit és szándékait. Szívedben el kell határoznod, hogy akarsz-e azzá válni, aminek Isten szánt, és csak ezután kezdheted el a végrehajtást. Nem az a helyes sorrend, hogy először megtaláld a társad. Magaddal kell kezdened.

Amíg nem vagy férjnél, nem tudod milyen típusú segítőtársnak kell majd lenned, mert ezt férjed hivatása és vérmérséklete határozza meg. A legkézenfekvőbb módja annak, ahogy a feleség segíti a férjét, ha otthonról gondoskodik számára. Ez nem függ attól, hogy állásban van-e, vagy otthon tevékenykedik.

Általában a feleség jár piacra, hazaviszi a bevásároltakat, főz, felszolgál. Az ő dolga a ruházat és az otthon tisztán tartása is. Amíg a gyerekek kicsik, munkáinak nagy része az otthonhoz köti. A nő felelőssége Isten és a férje előtt, hogy formálja, alakítsa azokat a kis életeket, amelyek rá lettek bízva.

A férj az otthonból lép ki a világba, hogy ott sikert vagy kudarcot arasson, hogy kiteljesedjen vagy csalódnia kelljen. Az a feleség várhatja el, hogy férje sikereinek áldásában részesülhessen, aki szerető, bátorító, békét és biztonságot adó atmoszférát tud otthon teremteni.

Hogy az otthon megteremtése izgalmas vagy unalmas és lélekölő feladat-e, a nő hozzáállása dönti el. A modern eszközök, háztartási gépek fel tudják szabadítani bizonyos rabszolgamunkák alól. Ezt az időt újfajta kreativitásra lehet használni. Ha már most elkezdted kialakítani azt a viszonyt és szemléletmódot, amely szerint a jövőben az otthonodat úgy tekinted, mint Isten és a férjed iránti nagybecsülésed kifejeződését, megtetted az első lépést, hogy sikeres és elégedett feleség váljon belőled. A segítőtársi szerepkör további jellemzői annak során fognak kifejlődni, ahogy megtanulsz a férjeddal közösen dolgozni.

Ha egy feleségnek saját hivatása van, vagy a család anyagi szükségéi miatt állásba kell mennie, mindig feszültség lesz benne az elsődlegesen betöltött segítőtársi és a másodlagosan betöltött munkahelyi szerepe közötti ellentmondások miatt. Egyensúlyt teremteni a kétféle elvárás között, soha véget nem érő próbatétel. Nem adhatok jobb tanácsot, mint hogy lásd a sorrendet világosan, és próbáld megtenni mindent, hogy ezt a sorrendet meg is tudd tartani.

A Példabeszédek 31,10-31-ben található az a kép, amely bemutatja, milyen egy segítőtárs. Üzletasszony, aki irányítja a család ügyes-bajos dolgait. Mindenben sikeres, ezzel hozzásegíti férjét, hogy az nyugodtan vegyen részt a város vezetésében. Bölcsen beszél, „*bízott benn férjének szíve...*” (11.v.)

2. Tarts kapcsolatot az Úrral. Mennyei Atyádnak van egy terve a számodra, amely „*jó, kedves és tökéletes*” (Róma 12,2). Sokkal gyorsabban haladsz ennek a tervnek a megvalósításában, ha eleve el is határozod, hogy közelítsz az Úrhoz, hogy meghalld, mit mond személyesen neked nap mint nap. Ha még nincs megalapozott, gyümölcsöző kapcsolatod Vele, meg kell tanulnod, hogyan kerülj közel Hozzá a napi imádkozásra szánt idődben.

Hangsúlyozni szeretném, hogy nincs olyan módszer, amely mindenki számára egyaránt megfelelne. Különbözünk egymástól; mindannyian saját személyiségünknek megfelelően teremtünk kapcsolatot Istennel, de hadd mutassam meg nektek saját gyakorlatomat, amelyet azokban az években használtam, amíg nem voltam Derek felesége. Lehet, hogy pont egyik vagy másik példámra van szükséged ahhoz, hogy a helyes irányba terelődj.

Feltételezem, hogy már újjászületett keresztény vagy és teljesen elkötelezted magad az Úrnak. Ha még nem tetted meg ezt az alapvető lépést, és közben igazán szeretnél felkészülni társad számára, azt javaslom, ne olvass tovább, hanem lapozz vissza a 4. fejezethez, „A bejárat”-hoz.

Itt most hadd adjak hét fontos javaslatot:

a. Jusson eszedbe, hogy a kapcsolatok időt igényelnek.

Készségesnek kell lennünk arra, hogy időt szánjunk az Úrra. Legyen időnk imádni Őt, olvasni Igéjét; imádkozunk és várakozunk Rá. Enélkül sosem bontakozunk ki teljesen. Nagyon sok, „visszamaradt” keresztény van - becses lelkek, akik új életet kaptak, az Istenség összes erőforrása elérhető számukra, de sosem fejelemzték meg magukat annyira, hogy ki is tudják aknázni ezt a gazdagságot.

Legyen mindig a szemed előtt, hogy egy feleség sem tud többet nyújtani a férjének, mint ami benne van. Egy nő teljes szépsége és a benne rejlő lehetőség nem valósul meg, ha nem fejlődik ki eléggé. Ez szellemi dolgokra is értendő. Tehát itt az ideje, hogy szilárd alapot fektessünk le, akár egyedülálló, akár férjhezvett vagyunk.

b. A legértékesebb idődet add az Úrnak.

Legtöbbünk számára ez a kora reggeli órákat jelenti, mielőtt még kimegyünk a világba. Az egyedülálló nő meg tudja tanulni, hogy figyelmét Jézusra, a mennyei Vőlegényre összpontosítsa. Ha így, vőlegénynek látjuk Őt, mást már nem is vagyunk képesek csinálni, csak hogy iránta érzett szerelmünk kifejezését tekintsük legfontosabb dolgunknak. Majdnem attól a naptól fogva, hogy 1970-ben találkoztam Jézussal, azt tettem mindennapi gyakorlatommá, hogy mielőtt másokkal beszéltem volna, először az Úrral beszéltem. Ez segít felkészülni az előttem álló napra. Még akkor is, amikor 7:30-kor el kellett mennem otthonról, felkeltem öt órakor, nehogy megrövidítsem az Istennel eltöltött időt.

c. Hálaadással és dicsérettel kezd.

Minden napomat azzal kezdem, hogy megköszönöm, hogy szeret engem. Megköszönöm Jézus vérét, a teremtés szépségét. Köszönetet mondok azért a kiváltságért, hogy szolgálhatom Őt. Hozzá fordulok és énekelek:

„Mutasd meg arcodat, hadd halljam hangodat, mert szépen cseng hangod és bájos az arcod.”

(Énekek Éneke 2,14, katolikus fordítás 2006)

A mi kapcsolatunk nagyon személyes. Nem vagyok jó énekes, de az Úr szereti, amikor énekelek Neki. Dicséreteket tartalmazó kazettákról tanulok meg dalokat. Magammal szoktam vinni egy vékonyka énekeskönyvet a fürdőszobába, és megtanulok régi himnuszokat, miközben fogat mosok, vagy kikészítem magam. A Szent Szellem vezet abban, hogyan változtassam repertoáromat.

d. Olvass a Bibliából, mielőtt Imádkozol.

Tiszteletünket mutatjuk meg az Úrnak, ha hagyjuk, hogy először Ő beszéljen hozzánk, mielőtt mi kezdenénk beszélni Hozzá. Jó módszer a két könyvjelző. Reggel továbbolvasom az Újszövetséget, este pedig az Ószövetséget. Volt idő, amikor minden nap olvastam a történeti könyvekből, a zsoltárokból és a próféciákból (ekkor három jelzőre volt szükségem).

e. Legyen egy imalistád, főleg, ha egyedül imádkozol.

A lista segített, hogy összpontosítani tudjam a figyelmemet, ne kalandozzak el. Egyszerű listát készítettem a személyekről és helyzetekről, amelyeket kategóriákba soroltam (üdvözlésért, gyógyulásért, útmutatásért, szellemi vezetésért, az Egyház bizonyos részeiért, a nemzetért). Egy fontos szempont: ne szánd minden imaidődet problémás emberekre. Imádkozz azokért is, akik befolyással vannak Isten Királyságára. Derek és én támaszkodunk a Krisztus Testében élők napi imájára, és minden nap megáldjuk őket saját imánkban.

Amikor egyedül imádkoztam, volt egy egyszerű jegyzetfüzetem az igék, kijelentések feljegyzésére. Egy rossz napon vagy azokban a hosszú hónapokban, amikor félig béna voltam, ezek szolgáltatták az állandó biztatás forrását. Még egy dolog: ne habozz magadért imádkozni. Ne rekedj meg a problémáidban, hanem kérd Istent, hogy segítsen túljutni a nehézségen. Ő kész arra, hogy meghallgasson és válaszoljon neked, mert Ő fia képmására akar formálni bennünket.

f. Ne csak az imaidőben légy együtt az Úrral.

Folyamatos kapcsolatot tartok fenn az Úrral. Mindig nyitok egy csatornát, amelyen keresztül Vele beszélek. Amikor egyedül életem, állandóan volt Szentírás vagy valamilyen tanító kazetta a kezem ügyében, így sose voltam egymagam. Szabad pillanataimban a Szentírással töltöttem meg az agyamat, vagy egyéb bibliai dolgot olvastam. Főleg azt tanultam meg, hogyan társalogjak az Úrral, amikor a kezem tele van munkával, de az agyam viszonylag szabad - mosogatás, vasalás, testápolás, autóvezetés közben. Mindezeket a szokásokat akkor alakítottam ki, amikor egyedül álló voltam, és ezek gazdagodtak (és folyamatosan gazdagodnak), mióta házasként élek.

g. Ellenőrizd magad, hogy Isten valóban az első helyen van-e az életedben.

Isten utálja a langymelegét. *„Így mivel langyos vagy, sem meleg, sem hideg, ki foglak köpni a számból.”* (Jelenések 3,16, Csia Lajos). Valaki azt mondta: „Ha voltál már valaha közelebb Jézushoz, mint most, akkor visszaeső vagy.” Az emberek vissza szoktak csúszni, még hozzá nagyon kicsi, észrevehetetlen lépésekkel. Ellenőrizd magad, mielőtt ez megtörténne. Hosszú, nehéz út vezet visszafelé, és nem mindenki tudja végigcsinálni. Ne veszítsd el azt, amit elértél!

3. Gyakorold az elkötelezettség és lojalitás állapotát.

Nem az esküvőd napján kell elkezdened az elkötelezettséghez és a lojalitáshoz való hozzászokást. Ha nem szánod oda magad először az Úrnak, és ezután más személyeknek vagy eseményeknek, nem leszel készen arra sem, hogy férjednek oda tudd szánni magad.

Mint beosztott, rábízod magad a főnöködre? Vagy olyan „zsoldos” vagy, aki számolja az órákat, és akinek csak a lógáson jár az esze? Ha otthon élsz, megbízhatóan teszel eleget kötelességeidnek, vagy állandóan emlékeztetni kell mindenre? Lojális vagy a családdhoz? Ha megígérsz valamit, megtartod azt, vagy találsz ürügyet, hogy elfelejtkezhess róla?

El vagy kötelezve gyülekezeted vagy imacsoportod felé? Lehet-e számítani arra, hogy végigviszel egy olyan programot, amelyet önként vállaltál? Olvasd el a magvető példázatát a Máté 13-ban, és dönts el magadról, leszel-e olyan termőföld, amelyben a jó mag gazdag aratást ad?

4. Tartsd meg önbecsüléseted.

Sok nő nem megfelelő férfihez megy férjhez, vagy elrontja házasságát, mivel nem értékeli megfelelő módon önmagát. Te Isten gyermeke vagy. Jézus olyan drágának tart téged, hogy meghalt érted! Az Újtestamentum és a Zsoltárok tele vannak olyan idézetekkel, amelyek bátorítják a hívőket, hogy úgy lássák magukat, ahogy Isten látja őket. Szánj időt arra, hogy megtanuld ezeket, így mindig eszedbe jutnak majd. Álljon itt néhány:

„Mi pedig mindannyian, míg felfedett arccal visszatükrözzük az Úr dicsőségét, dicsőségről dicsőségre átváltozunk úgy, ahogy az Úr Szelleme hat.”

(2. Korintus 3,18, Csia Lajos)

„Mert testileg őbenne lakozik minden, ami az istenséget betölti, titeket pedig ő tölt meg. Ő minden fejedelemségnek és fennhatóságnak feje.”

(Kolossé 2,9-10, Csia Lajos)

„Hiszen Isten munkálja bennetek az akarást is azért, mert ez az ő helyeslésével találkozik.”

(Filippi 2,13, Csia Lajos)

„Hiszen az ő alkotása vagyunk, a Krisztus Jézusban jó munkákra teremtve, melyeket Isten előre elkészített, hogy azokban járjunk.”

(Efézus 2,10, Csia Lajos)

A Sátán elsődleges taktikája a hívők ellen a vádlás, a második pedig az elkedvetlenítés. A Sátánnak is úgy válaszolhatunk legjobban, ahogy Jézusnak: az Isten Igéjével. Amikor olvasod az Igét és amikor imádkozol, a Szent Szellem meg tudja mutatni neked, melyik területen kell változnod, tökéletesedned. Ne vádold magad, és önsajnálatra se pazarold az időt. Helyesebb inkább megkérni az Urat, hogy legyen segítségedre, hogy javíthass magadon a szükséges területen. Ha szabadulásra van szükséged, keress szellemi tanácsadót. Akit a fiú megszabadít, az valóban szabad!

Az önbecsülés kifejlődésének nagyon fontos eredménye, hogy sokkal jobban tudod majd ösztönözni és építeni férjedet. Meg tudod tenni, hogy úgy segítsd őt, hogy képességei teljesen kifejlődjének. Kevés olyan férj van, aki többre vinné, mint amit a felesége elvárna tőle. A feleség véleménye létfontosságú a férj sikere szempontjából.

Az a feleség, aki látja férje összes adottságát, bátorítani tudja, imádkozhat érte, és végül élvezheti, ahogy Isten kiteljesíti őt.

5. légy hajlandó tanulni.

Vessünk még egy pillantást a Példabeszédek 31-ben szereplő nőre; ez ösztönözni fog minket, hogy a lehető legszélesebb skálán fejlesszük magunkat. Ha iskolába jársz (akár középiskolába, akár főiskolára), figyelj arra, hogy praktikus dolgokban is - varrás, főzés, élelmezés, gyerekekre való felügyelet, házvezetés, az otthon csinosítása, virágrendezés, kézimunka - jártas légy. Hagyd, hogy a Szent Szellem bevezessen valamilyen speciális dologba: mozgásművészet, zene, fotózás, agyagozás, famunka. Ő pontosan tudja, mire lesz majd szükséged, hogy segítőtje lehess férjednek. (Az is lehet, hogy pont egy ilyen iskolában fogsz találkozni vele!) Ne értékeld le a sportok, a kondicionáló tornák jelentőségét sem.

Ha már dolgozol és eddig nem volt módod megismerni ezeket a praktikus dolgokat, készíts egy rangsort. Nézd meg, mit tanítanak a közeli szabadidőközpontban, vagy találj egy szorgalmas háztartásbelit, aki szívesen segítene neked egyszer-kétszer egy héten. Használd fel az irányítását! Ha halogatód, te lehetsz az oka, ha késik a találkozás leendő társaddal. Isten azt akarja, hogy felkészült légy.

Mivel legnagyobb felelősséged az lesz, hogy gondot viselj gyermekeidre, annyit kell előre megtanulnod ebből, amennyit csak lehet. A legtöbb fiatal nőnek van lehetősége, hogy gyerekekre vigyázzon. Van azonban néhány olyan tanfolyam, amelyik pl. a korai gyermekévekkel vagy a serdülőkori pszichológiával foglalkozik; ez megfelelően kiegészítheti a gyakorlati tudást.

Kerüld el következetesen a passzív elfoglaltságokat, amelyek üresek, és érzékeidet eltompítják. Ilyen főleg a televíziózás. Gyönyörű teremtés vagy, Isten életét hordod magadban. Sose kapod vissza az elvesztetett napot vagy órát. Mindenképp kapcsolódj ki, de ez a kikapcsolódás építő legyen. Bölcsen használd az idődet. Ahogy nő a felelősséged, úgy csökken majd a saját magadra számítható idő is. Most kell olyan dolgokra fordítanod, amelyek egész életedben hasznodra fognak szolgálni, akkor is, ha házas leszel, és akkor is, ha nem.

6. Légy hajlandó szolgálni.

Nincs jobb mód egy asszony számára, hogy kifejezze férje iránti szerelmét, mint az, ha szolgálja őt.

Szolgáltatának mikéntje függeni fog a személyiségétől, a szakmájától, de a szerelmes feleség mindig figyeli férjét, és még mielőtt ő kéré, megérzi, hogy mire van szüksége. Ha az otthoni szolgálatot férjed iránti szerelmed kifejezésének tartod, soha nem jutsz oda, hogy rabszolgamunkának érezd a házimunkát.

Hogy készülhetsz fel erre? Úgy, hogy másokat szolgálsz szívből jövő örömmel. Derek és én, mióta házasság vagyunk, részesülünk abban az áldásban, hogy otthonunkban fiatal nők dolgoznak. Figyelem őket, ahogy kivirágznak, ahogy saját képességeikbe vetett önbizalmuk növekedik. Jézusnak a Lukács 16,10-12-ben elhangzott szavai messzemenően érvényesek az egyedül álló nőkre. Légy hűséges a kis dolgokban és a mások tulajdonán is, és Isten ad majd neked is a maga idejében.

Ne korlátozd magad a szolgálat magától értetődő területeire, beteglátogatásra, önkéntes kórházi vagy gyülekezeti feladatokra. Ezek fontos dolgok, de keress olyan utakat is, amelyek képességeidet fejlesztik.

Kérd az Urat, mutassa meg azokat a képességeket, amelyek megfelelő segítőtve tesznek férjed számára. Ezek nagy valószínűséggel nem csak az otthonteremtés területére korlátozódnak majd. Az egyik általam legboldogabbnak ismert feleség örült, hogy a férje könyvelője lehetett, miután saját üzletet nyitottak, mivel ebben már volt gyakorlata. Egy más esetben egy pásztor felesége tervezte és készítette saját és a lányai ruháit. Gyakorlott ujjaival el tudta készíteni a drága üzletekben látott ruhák szabásmintáit. Férje pedig learhatta az elismerést, amiért olyan gyönyörű az otthonuk és családjuk és ezért igen hálás volt feleségének.

Néhány éve Derek és én belefogtunk Jeruzsálemben egy ház felépítésébe. Szolgálatunk igen aktív volt akkoriban. Közben kellett időt szakítanom arra, hogy terveket nézzek át, vásároljak, koordináljam az otthon bebútorozását, és mindezt 6.000 mérföldre a helyszíntől. A szükséges gyakorlatot évekként azelőtt szereztem meg ehhez, de nem tartottam lényegesnek a többi dolgomhoz képest. Azonban megváltozott hozzáállásom Derek egyetlen rövid mondatától: „Lehet, hogy ez része az örökéletre való felkészülésnek; lehet, hogy az Úr majd azt kéri tőled, hogy rendezz be egy galaxist az örökkévalóságban.” Most, amikor élvezem otthonunkat, folyamatosan hálás vagyok az Úrnak, hogy megadta a lehetőséget, hogy gyönyörű, békés menedékhellyé tudtam alakítani, ahol tudunk imádkozni és írni. Ha elkezdted saját szolgálatodat úgy nézni, mint az örökkévalóságra való felkészülést, teljes hozzáállásod megváltozik!

A mindennapi életben pedig gyakorold, hogy úgy viszonyulj másokhoz, ahogy szeretnéd, hogy ők viszonyuljanak hozzád. A szolgálat művészetének legnagyobb részét a kissé divatjamúlt jómodor teszi ki; figyelmesnek, gondoskodónak kell lenned másokkal. A legkedvesebb férfiak és nők, akikkel találkoztam, gyakran dolgoztak bizonyos ideig pincérként vagy felszolgálónóként.

Bevallom, hogy a leginkább nekem való feladat, amikor Dereket szolgálhatom. Még mielőtt összeházasodtunk, elkezdtem olyan lehetőségek után nézni, amelyek csökkenthetik terheit. Mióta pedig házasság vagyunk megtanultam, hogyan vállaljak mindazért felelősséget, ami hétköznapi életünkben adódik. Megpróbálom úgy alakítani az életet, hogy a lehető legkevesebb problémával kelljen találkoznia, akár otthon vagyunk, akár utazunk. Utazásainkra magammal viszek mindenféle apróságot, amivel az életet a lehető legkényelmesebbé tehetem. Még ma is nevetnem kell, ha eszembe jut egy eset, amely néhány éve a repülőtéren történt. Úton voltunk Belfastba. Teljesen átvizsgálták csomagjainkat. A vámtiszt meglepetéssel csóválta fejét ajtórogzítóm láttán (szereztünk már némi tapasztalatot, milyen az, amikor a háziak gyereke váratlanul betoppan szobánkba), és kíváncsian szemlélte a káddugót is (négy hotelszobából legalább egyben hiányzik a fürdőkád dugója).

Ám amikor eljutott a teáskannámhoz és a teamelegítőmhöz, rendkívül érdekessé váltunk szemében. Elmagyaráztam, hogy az Egyesült Királyságon kívül majdnem egyetlen hotelben sem lehet teafőzési lehetőséget találni, így én állandóan magammal viszem ezeket, hogy már kora reggel tudjak gondoskodni férjem teájáról.

Végül a tiszt kinyitott egy kis pamutzacskót, melyben szárított gyümölcs volt és dió. Azt kérdezte: „Hölgyem, ezt kinek viszi?” Elmagyaráztam, hogy arra az esetre, amikor nincs szobapincér a hotelben, én mindig tartok valamit magamnál, ha netán a férjem megéhezne. Becsukta a kiegészítőkamat, rémnézett, és így szólt: „Őn a legjobban felszerelt hölgy, akit valaha is láttam.”

Igyekszem szorgalmas lenni azokban a dolgokban, amelyeket Derek számára csak én tudok megcsinálni. A többi átruházom másra. Ha nagyon elfoglalom magam a sok apró részlettel, nem tudok elég szabad maradni, hogy elérhető legyek, amikor szüksége van rám. Az egyik legfontosabb dolgom, hogy megvédjem őt a felesleges zavarástól és attól, hogy az emberek indokolatlanul hosszú időt vegyenek el tőle.

7. négy hajlandó férjed igényei szerint változni.

A Biblia azt mondja: „*Istenben reménykedő szent asszonyok úgy ékesítették ugyanis egykor magukat, hogy saját férjüknek alárendelték magukat,*” (1. Péter 3,5, Csia Lajos)

A feleségnek kötelessége, hogy rugalmas legyen. Képesnek kell lennie arra, hogy férje elvárásainak megfelelően megváltozzon, mivel a férj a család feje, és ő dönti el, milyen legyen az életvitelük. A feleség lehet királynő, de a

férje a király!

Bámulom Rebekát, aki elhagyta otthonát, családját és kultúráját, hogy elinduljon egy szolgálóval az ismeretlenbe, hogy felesége legyen egy olyan embernek, akivel még nem is találkozott. Ő a hit és az alkalmazkodóképesség példája. Csodálom Sárát is, aki otthagya Ur város biztonságát, hogy élete legnagyobb részében férjével vándoroljon. És akkor is meglehetősen nagy változásnak kellett életstílusában beállnia, amikor 90 éves korában terhes lett!

A rugalmasság nem csak nagy dolgokban szükséges, hanem a mindennapi élet apró-cseprő ügyeiben is. Én reggeli ember voltam, Derek éjszakai, de Isten kegyelméből megváltoztam, így mindkettőnk időbeosztása azonossá vált. Megtanultam kicsit szunyókálni vele délutánonként; így valójában mindennapunk megkettőződik.

Az is jellemző az életvitelünkre, hogy háromféle életstílusunk van. Egy, amikor Jeruzsálemben, otthon vagyunk, és nyugodtan élünk. A legtöbb időt itt a közbenjárásra és az írásra szánjuk. Más, amikor Floridában vagyunk. Itt a Derek Prince-ügynökség különféle munkáiban veszünk részt, valamint a gyülekezetben tevékenykedünk, ahol Derek presbiter. És megint teljesen más, amikor évente néhány hónapon keresztül külföldön szolgálunk. Minden nap hálát adok az Úrnak, hogy megtanultam rugalmasnak lenni, már mielőtt Derek felesége lettem. Késő lett volna ennek megtanulásával addig várni, amíg férjhez megyek.

Látom, hogy számos fiatal nő változtatja frizuráját; öltözködési stílusát, ahogy főz, ahogy társalog, hogy igazodjon férje elvárásaihoz. Ha férjednek akarsz örömet okozni, sokkal több áldást eredményez, mintha csak magadnak kedveskedsz.

8. Tanulj meg másokért imádkozni, közbenjárni.

„Imádkozzatok minden (kairosz) időben a Szellem által, és evégett virrasszatok teljes állhatatossággal, a szentekért mondott könyörgéssel, értem is...”

(Efézus 6,18-19, Csia Lajos)

Isten közbenjárókat keres. Amikor naponként Vele töltesz időt, kérd, hogy mutassa meg, mi van az Ő szívében, amiért imádkozhatsz. Témában nem lesz hiány. Isten embereket és helyzeteket hoz eléd, hogy járj közben ezekért, az emberek pedig kérni fogják, hogy imádkozz értük. Ha egy egyedül álló nő közbenjáró lesz, ez két további előnnyel is jár. Először is ez elfordítja figyelmét önmagáról, saját problémájáról, saját magányosságáról, másodsor felkészíti, hogy idővel férjéért is közben tudjon járni. Két nőt is ismerek, akinek férje tisztességes, de nem igazán rendkívüli ember volt. Ezek a nők elkezdtek imádkozni és közbenjárni férjeikért. Naponta két-három órát imádkoztak. Két évvel később mindkét férfi kiemelkedően sikeressé vált. Szellemi életükben és hivatásukban egyaránt prosperáltak. Férjed sikere legnagyobb részét attól függ, milyen jó közbenjáró vagy.

Kérd Istent, hogy hozzon össze egy másik hasonló gondolkodású hajadonnal, hogy együtt tudjatok imádkozni. „*Ismét mondom nektek, hogy ha ketten közületek összhangban lesznek a földön akármilyen dologban, és amit így kérnek, meglesz nekik az én égi Atyámnál.*” (Máté 18,19, Vida Sándor) Ha megtanulsz partnerrel imádkozni, ez fel fog arra készíteni, hogy harmonikusan együtt tudj majd a férjeddal imádkozni.

Lekötelezettje vagyok Jeruzsálemben két kedves holland testvérnőnek, akik csodálatos összhangban imádkoztak együtt. Egy nap, azokban a hónapokban, amikor mozgásképtelen voltam, meglátogattak. Önkéntelenül is azt imádkozták, hogy Isten adjon nekem egy imapartnert. Nem sokkal több, mint egy év elteltével feleségül mentem Derekhez. Imájuk olyan választ kapott, amire egyikünk sem gondolt!

9. Tanulj meg megfelelően gondoskodni a testedről.

A legtöbb fiatal nő természetesnek tartja, hogy egészséges. Hacsak nem volt valamilyen súlyosabb orvosi problémája, van elég ereje a mindennapi élet kívánalmainak a kielégítésére. Harminckét éves voltam, amikor anyósom figyelmeztetett:

„Meg kell tanulnod, hogyan őrizd meg az erődöt. Nem leszel mindig ilyen erős.” Nevettem. Erős voltam. Hat évvel később azt kívántam, bárcsak hallgattam volna rá. Ahogy az évtizedek haladnak, egyre nehezebb megőrizni a testi erőt. Isten számos csodát tett velem 1968 óta, de azért azóta is nagyon oda kell figyelnem, hogyan táplálkozom, mennyit edzem magam. Szükség van erre a figyelemre, hogy eleget tudjak tenni Istentől való elhívásomnak.

Isten több mint húsz évvel ezelőtt szólt Dereknek: „Ha be akarod tölteni azt a szolgálatot, amit neked szának, erős, egészséges szervezetre lesz szükséged, te viszont túl sok súlyt kezdesz felszedni.” Nem kap mindenki ilyen személyes útmutatást, de azért ez érvényes másokra is. Erős, egészséges szervezetre van szükségünk, hogy végrehajtsuk Isten tervét az életünkben.

Ma már tudjuk, hogy nem az a szeretet, ha férjünknek, gyermekünknek édességet vagy kalóriadús desszertet adunk, vagy akár egy, nagydarab ízes rostonsültet. Az utóbbi tizenöt évben rendkívüli változás történt ezen a

területen. Egyre több természetes ételt eszünk, kevesebb fehér cukrot, fehér lisztet, vörös húst, zsírt. Sok középkorú férfi és nő, akinek már volt szívtrombózisa vagy szív-és érrendszeri problémája, a megfelelő táplálkozás kialakítása és testedzés segítségével javíthat egészségén.

Fiatal emberek számára mindezeknek a megtanulása haszonnal járhat, mert elkerülhetnek olyan hibákat, betegségeket, amelyeknek az előző generációk ki voltak téve. Az Amerikai Rákkutató Intézet közölte, hogy a rákot megfelelő étkezéssel és bizonyos vitaminok és ásványi anyagok szedésével számos esetben meg lehet előzni.

A család táplálása és a megfelelő étkezési szokások kialakítása a feleség feladata. Minél többet tanultál, minél több jó receptet tudsz már, annál felkészültebbnek tekintheted magad arra, hogy férjedet és gyerekeidet jól és jó erőben tartsd.

Most van annak is az ideje, hogy testgyakorlással, sporttal jó kondícióba kerülj. A fizikai aktivitás egyben az egyik legjobb módszer is, amivel az unalmat és a kiegyensúlyozatlanságot le lehet küzdeni. Később majd meglátod, hogy a közös sportolás az egyik legjobb módja annak, hogy férj és feleség kikapcsolódjanak. Készítsd fel magad azzal, hogy különböző sportokban szerzel jártasságot: úszás, síelés, hullámlövaglás, bűvárkodás, kocogás, tenisz.

A mi korunkban Derek és én a sétát és a kirándulást találjuk a legmegfelelőbb fizikai aktivitásnak. Kéz a kézben sétálni, ahogy mi szoktunk, az igazi titka annak, ahogyan harmóniát tarthatsz fenn a fizikai és a szellemi életedben.

„Vajon járnak-e ketten együtt, ha nem egyeztek meg egymással?” (Ámosz 3,3.)

Számos jó könyv jelent meg a táplálkozásról és a testedzésről. Külön előny: A jó erőnlétben lévő, megfelelően táplált nő terhessége és szülése sokkal könnyebb, és a csecsemő is sokkal egészségesebb lesz.

10. Figyeld meg azoknak a feleségeknek a viselkedését, akik példamutató házasságban élnek.

Az egyik első felfedezésem az volt, amikor hívó lettem, hogy a keresztény feleségek viselkedése eltér attól, amit én addig láttam. Mély benyomást tett rám nőiességük, férjük iránti rajongásuk. Teljesen elégedettnek tünnek szerepükben, és úgy látszott, beteljesedett az, amit életüktől vártak.

Habár álomban sem gondoltam volna, hogy még egyszer férjhez megyek, ezt a fajta viselkedést nem lehetett nem észrevenni. Azt éreztem, nekem is ilyennek kell lennem, ha fel akarok készülni a Jézussal való menyegzőre.

Figyeld meg az ismerős férjes asszonyokat, és kérd a Szent Szellemet, hogy mutasson neked olyan példákat, amelyeket követhetsz (és olyanokat is, amelyeket el akarsz kerülni)! Ne akarj persze lemásolni senkit se. Ha életteli személyiség van, magad is eljuthatsz odáig, hogy szelíd és csendes szellemű légy anélkül, hogy közben kisegérré változnál. Néhány természetétől fogva csendes nő lehet, hogy egyszerűen csak unalmas, vagy szép csendben megkeseredett. A Biblia által is említett szelíd, csendes szellem inkább egy viselkedési mód.

Tartsd emlékezetben, hogy egyszer te leszel az, akihez mások hasonlítani akarnak. Ez akkor fog bekövetkezni, ha kellőképpen szorgalmas vagy a felkészülésben, és folyamatosan fejlődsz a házasság után is. Biztosan te is szeretnéd magadról elmondani: „*Legyetek az én utánczóim, mint ahogy én a Krisztusé vagyok.*” (1. Korintus 11,1, Csia Lajos).

11. Bizz Istenben, és tudj várni.

Derek már beszélt erről a 6. fejezetben („Nyolc követendő irányelv”). Megemlítem én is, hiszen a bizakodás jellegzetesen női tulajdonság, ahogyan a fejezet elején fel is soroltam. Isten szeret téged. „*Nem vonja meg javait azoktól, akik feddhetetlenül élnek.*” (Zsoltárok 84,12, Protestáns fordítás)

Ha eleget teszel feltételeinek, gondoskodik rólad, légy egyedülálló vagy férjezett.

Igen gyakran előfordul, hogy a nők csak azért mennek feleségül valakihez, mert félnek attól, hogy különben hoppon maradnak. Később rájönnek, hogy jobb volt egyedül, mint közösségben egy nem megfelelő férjjel. Félresiklik az életük, sőt gyakran gyerekeik, unokáik élete is.

Ugyanakkor ismerek olyan nőket is, akik mind magánéletükben, mind pályájukon teljes életet éltek már a társukkal való találkozás előtt is. Az egyik kedves barátnőm 39 évesen ment férjhez; amikor én találkoztam vele, már 69 éves volt. Tökéletes felesége volt férjének. Más eset: egy elvált asszony huszonegy évig volt egyedül; 58 éves korában találkozott egy özvegy férfival. Ritkán láttam két ennyire összeillő embert. Ezek a nők eltévesztették volna Isten tökéletes tervét, ha hozzámertek volna egy alkalmatlan személyhez, vagy begyöpösödtek volna az egyedülállóként eltöltött években. Isten rajtuk tartotta szemét, mivel ők bíztak Benne.

12. Legyenek jól rangsorolt céljaid.

A te céljaid és rangsorod nem pontosan olyan lesz, mint az enyém. Isten engem Dereknek készített, és lehet, hogy téged egy Derektól teljesen eltérő személy számára formál. Neked magadnak kell megállapítanod személyes céljaidat. A céloktól függetlenül az elvek azonban ugyanazok.

Lapozz vissza ahhoz a részhez, ahol leírtam a segítőtárs jellemvonásait, majd fúsd át az eddigi 11 pontot is. Kérd az Urat, hogy világosítson meg olyan területeket, ahol eddig észre nem vett hiányosságaid vannak. Csinálj ezekből egy ún. távlati tervet, majd válassz ki néhány rövidtávú célt, amelyet ésszerűen meg tudsz valósítani a következő három, illetve hat hónapban vagy egy év alatt. Légy józan, vedd figyelembe jelenlegi adottságaidat. Ne akarj maratont nyerni a következő héten, ha eddig csak a hűtőszekrény és a TV között futottál. Vedd figyelembe a jelenlegi kötelezettségeidet - tanulmányaidat, munkádat, idős szüleidet vagy előző házasságodból való gyerekeidet, illetve azokat a személyeket, akikért te vagy felelős. Ha beteg vagy, esetleg elhanyagoltad egészségedet és táplálkozásodat, a tested felépülésének kell elsőbbséget biztosítanod.

Miután megállapítottad a célokat, megállapíthatod az elérésük sorrendjét is. Ne próbálj mindent egyszerre csinálni, bár meglehet, hogy a Szent Szellem vezetésével több területen is képes vagy dolgozni egy időben.

Segíteni fog, ha felírod, mikor, mire használod az idődet. Döntsd el, mi a legfontosabb, és mi következik azután. Hozd összhangba a dolgok fontosságát és a rájuk fordítandó időt. Illeszd be új céljaidat a megfelelő helyre. Amikor változás történik abban, ami számodra fontos, egész életed is megváltozik.

Amikor én csináltam ezt éveken keresztül, két dolgot azonnal ejtettem a listámról. Az egyik az üres fecsegés volt (akkor is, ha az szellemi dolgokról folyt), a másik a gyümölcstelen tanácsadás. Addig órákat töltöttem azzal, hogy olyan emberekkel foglalkoztam, akik szellemileg nem növekedtek.

Felelősek vagyunk Istennek minden meddő fecsegésünkért is. Nem szeretnék úgy Elé kerülni, hogy azt kelljen mondania nekem: „Jobban is csinálhattad volna.”

9

A szülők és a pásztor szerepe

Természetes, hogy a szülőket komolyan érinti, ki lesz gyermekük házastársa. A különböző kultúrákban és korokban a szülők törődése eltérő módon került kifejezésre. A zsidó vallás bizonyos formáiban a párvalasztás gyakor kifejezetten a szülők dolga volt. Ez még ma is így van az araboknál és az ázsiai népeknél.

Manapság a nyugati kultúrában élő emberek többségének ez a gyakorlat középkorinak és nevetségesen zsarnokinak tűnik. De mielőtt kimondanánk ítéletünket egy szokás felett, szakítsunk időt arra, hogy megnézzük, mennyire eredményes a maga helyén. A nyugati világ nem mutogathat ujjal egyetlen másik rendszerre sem. Nem volt az emberiség történetében még olyan kultúra, amely ennyi boldogtalan, felbomlott házasságot produkált volna. Ezekkel a körülményekkel automatikusan együtt jár az ördögi szociális következmények sorozata is.

Létezik-e egyáltalán ideális rendszer, amely minden másnál jobban beválik? Arra hajlanék, hogy nem. Viszont van néhány alapelv, amely mindig működik. Ezeket kellene jól alkalmazni a különböző kultúrákban és társadalmi rendszerekben. A szülőknek kellene követniük ezeket az elveket a gyermekeik érdekében, vagy a gyerekeknek felhasználni a saját életükben. Az eredmények mindkét esetben az alkalmazott elvektől függenek és nem az ezeket felhasználó személyektől.

A siker kulcsát egyetlen szóban összegezhethetnénk: tisztelet. Ennek három különböző aspektusa van: az Úr és az Úr Igéjének tisztelete; a házasság tisztelete és az emberi személyiség tisztelete. Mindhárommal foglalkoztam már az előző fejezetek során. Ha a tiszteletet felváltja egy rossz magatartás vagy motiváció - nemi vágy, mohóság, büszkeség vagy önző ambíció -, nincs módszer, amelyik jó házassághoz vezetne.

A Biblia egyes fejezeteiben találunk történeteket arról, hogy a Biblia néhány főszereplője hogyan kötött házasságot. Meglehetősen különböznek ezek az utak egymástól. Ábrahám pl. felelősséget vállalt fia, Izsák feleségének megtalálásáért. Visszaküldte szolgáját Mezopotámiába, hogy megkeresse a megfelelő menyasszonyt. Adott bizonyos szempontokat a szolgának a választáshoz, de végső soron az imától függött, megtalálja-e az, az Isten által kijelölt nőt. (Lásd 1. Mózes 24,12-14) Ez az út teljesen összhangban van azokkal az

elvekkel, amelyeket ebben a könyvben korábban ismertettünk.

Izsáknak két fia volt. Ézsau és Jákob. Mindkettő maga választotta ki a jövendőbelijét. Ézsau szülei ellenére döntött. Jákob követte tanácsukat, de a feleség kiválasztásába a szülők már nem szóltak bele. Jákob mindkét házasságát nagybátyjával. Lábánnal vitatta meg. Lényeges szempont, hogy az a fiú, aki követte a szülők tanácsát, sokkal szerencsésebb lett, mint aki nem ezt tette.

A bírák idején Sámson szintén maga döntötte el, hogy filiszteus feleséget vesz. Ez ellenkezett szülei kívánságával, de Sámson rábeszélte őket, hogy kérjék meg neki a lányt. Sámson a választás dolgában nemcsak a szülei óhaját nem teljesítette, de megszegte Mózes törvényét is. Ez a fajta házasság természetesen katasztrófához vezetett.

Szokásrendszertől függetlenül nyilvánvaló, hogy a szülők egyrészt mélyen érdeklődnek gyermekeik házassága iránt, másrészt komoly felelősségük van abban, milyen sikeres lesz ez az együttélés. Hogyan kezdjük el a szülők itt és ma ezeknek a feladatoknak a végrehajtását? A következőkben megmutatunk öt olyan utat, amely alkalmas lehet arra, hogy a szülők elő tudják segíteni gyermekeik házasságának sikerét.

1. Ima

Az Isten által kiválasztott társért való imát azon a napon kell elkezdni, amikor a gyermek megszületik. Ez a fajta ima hosszú távú befektetés ugyan, de rendkívüli mértékben megtérül. Sokkal jobb imával előre megharcolni a dolgokat, mint addig várni, amíg valamilyen szörnyűség bekövetkezik, és csak azután elkezdni kétségbeesetten közbenjárni. Az ilyen utólagos imák gyakran nem tudnak már mást elérni, csak bezárni az istálló ajtaját a megszökött ló után.

Egy ismerős házaspár gyermekük megszületésétől imádkozott már ezért a célért. Ma, több mint harminc évvel később, mind az öt gyermekük elkötelezett keresztény, és társaik szintén. Ráadásul társkeresésük nem a manapság annyira jellemző, feszültségekkel, traumákkal teli út volt.

2. Példaadás

Ha azt akarod, hogy gyermekeid Isten akaratát kövessék házasságaikban, mutass nekik példát. Nincs hatásosabb út, mint saját példád. Olyan elveknek az ajánlgatása, amelyeket azután sosem látnak a gyakorlatban, többször sül el rosszul, mint jól. Tragikus tény, hogy sok mai fiatal egyáltalán nem látott még boldog házasságot. Ennek az a következménye, hogy cinikusan, kiábrándultan néznek a kapcsolatra. Azok a házasságok, amelyek ilyen hozzáállású emberekkel jönnek létre, eleve kudarcra vannak ítélve, már a házasságkötés kihirdetése előtt. Számos fiatalal beszéltem, akiknek ez volt a problémájuk.

Találkoztam sikeres házasságban élő emberekkel is. Beszélgetéseim alapján arra a következtetésre jutottam, hogy van egy dolog, ami után a gyerekek talán a leginkább vágnak, habár ez a vágy nem tudatosodik bennük. Ez pedig a harmónia. Ha a harmónia a fiatal életében a szülőkkel kezdődik, akkor természetesen fogja betölteni a személyiségüket, és vezetni fogja őket. Ha azonban nincs harmónia a szülők között, gyermekeiknek kevés remény marad.

Az otthon harmonikus atmoszférájára a fiatal generációnak sokkal nagyobb szüksége van, mint arra a sok, pénzzel megvehető dologra, amelyeket manapság nélkülözhetetlennek érznek. Azokban az időkben, amikor Londonban voltam pásztor, Lydia és én gyakran éltünk sovány koszton. Emlékszem, hogy darabonként kellett megvennem a borotvapengéimet, mert nem engedhettem meg magamnak egy egész csomaggal. Sok év elteltével megkérdeztem lányainkat, mire emlékeznek azokból az időkből, amikor szegények voltunk. Meglepve néztek rám: „Sosem gondoltuk, hogy te és Mama szegények voltatok.” mondták.

Van egy másik előnye is a szülők közötti harmóniának: megadja a lehetőségét, hogy úgy tudjanak imádkozni gyermekeikért, amire Istennek feltétlenül válaszolnia kell. Ígétét a Máté 18,19 tartalmazza: „*Ismét mondom néktek, hogy ha ketten közületek egy akaraton lesznek (szó szerint: harmonizálnak) a földön minden dolog felől, amit csak kérnek, megadja nékik az én mennyei Atyám.*”

3. Nevelés

Az Efézus 6,4-ben (idéztük a 7. fejezetben) Isten az apát bízta meg azzal, hogy a gyermekeket Isten útjára tanítsa: „*Atyák, ti se haragítsátok fel gyermekeiteket, hanem az Úr nevelésével és intésével tápláljátok fel őket.*”

Nem gondolom a vers alapján, hogy egyedül az apák felelősek a gyermek neveléséért, és az anyáknak nincs ebben egyáltalán szerepük. Az apa elsődleges felelőssége a gyermekek nevelésének irányát megszabni. Neki kell modellt adni, és a célokat felvázolni. Ezen a kereten belül van az anyának életbevágóan fontos szerepe. A mai családok legnagyobb részénél az anya tölti a legtöbb időt a gyerekekkel, különösen amíg azok kicsik. Neki nyílik mindennap számos lehetősége arra, hogy megerősítse és érvényre juttassa az apa által lefektetett elveket. Ha az anya megérti bibliai segítőtársi szerepét, akkor meg fogja látni, hogy a segítőtárs legfontosabb szerepe tulajdon-

képpen a gyermekek nevelése.

A fő hangsúly a gyermekek nevelésén és nem a tanításukon van. A tanítás kommunikáció. El kell nekik magyaráznunk bizonyos igazságokat, amelyeket ismerniük kell. A nevelés inkább a látáson keresztül érvényesül. Látják, hogyan valósulnak meg ezek az igazságok a mindennapi életben. A gyermekeket különböző helyeken lehet tanítani: gyülekezetben, vasárnapi iskolában vagy akár világi iskolában. A nevelés szempontjából viszont a legfontosabb hely az otthon. Itt kell a nevelést megkapniuk.

Az 5.-től a 8. fejezetig Ruth és én megvilágítottuk a magatartás és a viselkedés számos olyan aspektusát, amely alkalmassá teszi a fiataalt, hogy megtalálja megfelelő társát, és sikeres házasságban élhessen. A boldog házassághoz szükséges dolgok azonban nem állnak össze egy pillanat alatt valamilyen szerencsés „egybeesés” folytán. A megfelelő magatartást és viselkedési formákat csak a nevelés hosszú éve alatt lehet elsajátítani. Azok a szülők, akik gyermekeik számára ilyen típusú nevelésről gondoskodnak, hozzásegítik őket az egész életen keresztül tartó, boldog házasság alapjainak lerakásához.

4. Közösség

Ennek a dolognak a gyakorlásához nincs szükség iskolai szituációra, sőt jól megírt előadásra sem. Ezek túlzottan teoretikusak lehetnek, és olyan benyomást hagyhatnak a fiatalokban, hogy az egész dolognak nem túl sok köze van a mindennapi élet ügyes-bajos dolgaihoz. Nem tudja megteremteni a helyes atmoszférát az erősen vallásos beállítottság sem. Az ilyenfajta nevelésre a mindennapos, folyamatos együttlétek adnak megfelelő keretet.

Az 5. Mózes 6,7-ben Mózes tanácsot ad a zsidó szülőknek, hogyan lehet az Úr parancsolatait átadni az utódoknak: *„Vésd bele azokat fiaid szívébe (és gondolkozásmódjába) és beszélj róluk, mikor ülsz házádban, mikor jársz az úton, mikor lefekszel és mikor fölkelsz.”* Majdnem teljesen ugyanez ismétlődik meg az 5. Mózes 11,19-ben. A Mózes által ajánlott keret is a mindennapi családi élet.

Hogy néz ki mindez ma? Egy fiú segíthet apjának füvet nyírni, vagy bütykölhetik együtt az autót. Az anya együtt lehet lányával, amikor főznek, miközben megmutatja, hogyan kell megsütni egy süteményt, vagy miközben szőnyeget tisztítanak a nappaliban. Más alkalommal az egész család együtt csinálhat valamit; pl. szabadságukat tölthetik egy kempingben vagy meglátogathatnak egy történelmi nevezetességet. A leginkább magától értetődő hely az ilyen típusú együttlétek számára az ebédlőasztal. Ezért olyan fontos, hogy a család rendszeresen együtt egyen.

Ezek közül az alkalmak közül mindegyik korlátlan lehetőséget biztosít arra, hogy a helyes viselkedés rögződjön. És ezek a helyzetek egyúttal alkalmasak arra is, hogy a rendszerességre és alaposságra is ráneveljék a fiatalokat, ugyanakkor szemléletes képet adhatnak Isten Igéjének alapigazságairól is.

Legyen egy helyzet bármilyen, egy alapvető, változatlan követelményt ki kell elégítenie, mégpedig az *idő* követelményét. Vagyis szükség van olyan időszakokra, amikor a szülők természetes, kiegyensúlyozott légkörben vannak együtt gyermekeikkel. A bölcsen befektetett idő, különösen a gyermeki fejlődés legfogékonyabb időszakában olyan eredményekkel jár, amely kihat egész jelenlegi, sőt az örökkévalóságban való életükre.

5. Tanács

Amikor a gyerekek átlépnek a serdülőkorból a felnőttkorba, még mindig szükségük van a szüleikkel való jó közösségre, de ez a közösség már nem lesz folyamatos. A fiatalok saját életutat keresnek, saját életstílust alakítanak ki saját döntéseik alapján. Szüleikre ilyenkor nincs olyan nyilvánvaló szükségük, bár lehet, hogy épp ilyenkor kell nekik legjobban a szülői segítség. Ebben az időben nevelésükre nemigen nyílik lehetőség, viszont jelentkezik egy más típusú szükséglet: tanácsokra van szükségük. Új helyzet teremődik, amikor a tanácsadás lép a nevelés helyébe. A nevelést erővel is lehet csinálni; a tanács elfogadását csak ajánlani lehet. (A szülők számára épp ezért ez az átalakulás gyakran nehezebb, mint gyermekeik számára!)

Nagyon sok függ attól, milyen kapcsolatot építettek ki addig egymással. Ha ez a kapcsolat érett szeretetet, bizalmat, kölcsönös méltánylást takar, akkor természetes lesz a fiataloknak, hogy tanácsért szüleikhez fordulnak, amikor problémájuk adódik vagy döntésre kerül sor. Előbb-utóbb szembekerülnek, találkoznak a számukra valószínűleg legfontosabb döntéssel: ki legyen a házastársuk.

Hogyan készülhetnek fel a szülők arra, hogy megfelelő tanácsot tudjanak adni? Először is nekik maguknak kell világosan megérteniük, mi a házasság szent, bibliai szerepe. Csak ebből az ismeretből származhat a gyermekek által igényelt erő és stabilitás. Ha a gyerek terve összhangban van az isteni elvárással, akkor egyszerű dolguk van a szülőknek; javasolhatják a dolgok folytatását, bátorítást adhatnak. Más a helyzet azonban, amikor a fiatal olyan házasságot fontolgat, amely nincs összhangban a Szentírás alapelveivel. Ilyenkor a szülőknek keresniük kell az Urat, hogy Ő adjon feladatuk elvégzéséhez kegyelmet és erőt.

A kegyelemre azért van szükségük, hogy képesek legyenek átérezni azt a küzdelmet és gyöttrődést, amelyen a fiatal személy ebben az időben átmegy. Az erőre pedig azért, hogy folyamatosan kitartsanak Isten elvárásai

mellett. Ebben a szituációban ugyanis nagy nyomás nehezedik rájuk, hogy elégedjenek meg kevesebbel, mint amiről egyébként tudják, hogy Isten tökéletes akarata gyermekük számára. Hogy végül milyen irányba mennek a dolgok, valószínűleg imáik döntenek majd el és az a szellemi alap, amelyet az előző években gyermekeiknek adtak.

Normális esetben a szülők viselik gyermekeik választásának sikeréért a felelősség döntő részét. Ha azonban a család gyülekezetbe jár, valószínű, hogy a pásztor szintén bekapcsolódik a dolgokba. Mi a pásztor felelőssége ebben a szituációban, és hogy tehet ennek eleget?

Először is vigyázni kell, hogy ne kerüljön a szülők és a gyermekek közé. Addig, amíg a szülők felelősnek érzik magukat gyermekükért, a pásztor szerepe az, hogy irányítsa és erősítse őket, de ne vegye át szerepüket. Ha egy gyermek házasságot köt vagy udvarol, erőteljes feszültséget okozhat a családban. Ezeket a feszültségeket a családnak, ha lehet, együtt, mint egésznek kell kibírnia; ez erősíteni fogja a későbbi évekre a köztük lévő kapcsolatot. Előfordulhat az is, hogy a szülők nem tudják egyedül kezelni a dolgokat, és segítségért a pásztorhoz fordulnak. Ebben az esetben is rendkívül fontos, hogy a pásztor és a szülők egységesen lépjenek fel. A szülőknek respektálniuk és követniük kell a pásztor tanácsát, kivéve ha az sérti mélyebb meggyőződésüket. Ugyanakkor a pásztornak mindent meg kell tennie, hogy a szülők megbecsülése továbbra is fennmaradjon a családban.

Ha a pásztor és a szülők így együtt tudnak működni, lehet, hogy ki tudnak menteni egy becses fiatal életet az ördög gondosan kitervelt csapdájából. De ha a Sátán diszharmoniót és megosztást tud csempészni közéjük, lehet, hogy Isten nyájából egyet el fog rabolni. Ebben a felbomlott családi kapcsolatokkal terhes világban végzetes, hogy sok fiatal egyáltalán nem várhat szüleitől hatékony vezetést vagy irányítást a házasságra vonatkozóan. Hova fordulhatnak? Mindenekelőtt az Úrhoz! Ő meghallja minden olyan lélek kiáltását, aki őszintén keresi Őt.

Azokat, akik az Úrhoz fordulnak és alárendelik életüket az Ő akaratának, valószínűleg elvezeti egy olyan keresztény közösséghez, ahol megvan a hatékony lelkesítő felügyelet. Itt a fiatal olyan pásztori vezetést kaphat, amelyet szüleitől kellett volna kapnia. A pásztor könnyen abban a helyzetben találhatja magát, hogy egy fiatal személy, noha nem a saját gyermeke, szülői felelősségérzetet vár tőle. Ezért össze kell egyeztetnie magában a pásztor és a szülő szerepét.

Istennek minden szolgája, aki hajlandó felvállalni ezt, nagy elismerést érdemel. Szokatlan megpróbáltatásoknak lesz kitéve, de nem mindennapi áldásokban is része lesz! Mielőtt egy ilyen feladatra adná fejét, két dologban kell biztosnak lennie. Először abban, hogy a vér szerinti szülők megkaptak minden lehetőséget arra, hogy feladatukat betöltsék, de erre vagy képesek, vagy hajlandók nem voltak. Másodszor abban, hogy a fiatal is mindent megpróbált, hogy szüleiivel megfelelő kapcsolatot tudjon kialakítani. (Foglalkoztam ezzel az 5. fejezetben, amikor a megfelelő magatartásról írtam.)

Van egy bizonyos teher, amely a pásztorokon nyugszik. Nekik kell a házasságról olyan bibliai képet adniuk, amely minden helyzetet átölel, a szülők és a gyermekek viselkedését is. Hasznos lehet, ha a gyülekezetben minden évben speciális előadásokat tartanak olyan fiatalok számára, akik a serdülőkorból a felnőttkorba lépnek. A cím lehet pl. „Szemtől szemben a házassággal” vagy „Hogyan találj meg társad?” Előre megmondhatom, hogy lelkesen fogják fogadni. És ami a legfontosabb, ez segíthet megoldani számos olyan sajátos problémát, amellyel a fiatalok valószínűleg találkozhatnak. Biztos, hogy jobb az istálló ajtaját bezárni, mielőtt még a ló megszökne! Ez a fajta szolgálat beilleszkedik abba a prófétikus képbe, amelybe ez a világ most érkezett, amikor ez a kor a végéhez közeledik. Isten az ószövetség utolsó verseiben nyilatkoztatja ezt ki:

„Íme én elküldöm majd nektek Illés prófétát, mielőtt eljönne az Úrnak nagy és rettenetes napja, hogy visszatérítse az apák szívét fiaikhoz, s a fiúk szívét apáikhoz, hogy el ne jöjjenek és átokkal ne sújtsam a földet.”

(Malakiás 4,5-6.)

Isten itt három rendkívül fontos dologgal szembesít minket. Először, hogy a végidők kritikus társadalmi problémái rossz hatással vannak a szülő-gyermek viszonyra, és az otthonok felbomlását eredményezik. Másodszor, hogy amíg ez a probléma nincs megoldva, Isten átkát vonja a földre. Harmadszor, hogy Isten maga sajátos módon gondoskodik majd a probléma megoldásáról.

Bizonyos, hogy az Egyháznak ebből a megoldásból részt kell vállalnia.

KÜLÖNLEGES HELYZETEK

10

Válás és újrահázasodás

A válás az egyik legjelentősebb szociális probléma manapság. Káros hatása nem csak a részt vevő felekre korlátozódik. Ha vannak gyermekeik, jóformán nem lehet elkerülni, hogy ez ne jelentsen nekik komoly érzelmi feszültséget. Gyakran ezek a gyerekek torzult, negatív képet öriznek meg a házasságról, családról.

Azon kívül, hogy a válás során az egyén közvetlenül sérül, van egy általánosabb hatása is. A gonosz kezében a válás az egyik fő eszköz arra, hogy a családi életet összetörje, és ezáltal lerombolja az egész társadalmat. Bármely társadalom, amely szabad utat nyit a válogatás és akadályok nélküli válások előtt, saját maga alatt vágja a fát. Aki szelet vet, vihart arat.

Sajnos a válás majdnem annyira mindennapos jelenség keresztény egyházakban is, mint a nem hívó világban. Erre a területre nézve is ugyanazt a következtetést kell levonnunk: ez a jelenség elkerülhetetlenül az Egyház felbomlásához vezethet.

Mi nyitotta meg az utat ahhoz, hogy a válás ennyire elterjedt váljon a keresztények között? Két fő ok merülhet fel. Az első a házasság nem megfelelő értékelése. Az Egyház elhagyta Isten és a Szentírás ezzel kapcsolatos normáit, és inkább a világi elvárásoknak kezdett megfelelni. Valaki ezt így fogalmazta meg: A hajó a tengeren jó, a tenger a hajóban rossz. Az Egyház a világban él; ez jó, de a világnak az Egyházban semmi keresnivalója nincsen.

A másik fő ok, amiért a keresztények között a válások száma elszaporodott az, hogy nagyon sokan közülük, hogy úgy mondjam nincsenek a házasságra kellőképpen felkészülve. Úgy kelnek egybe, hogy nem ismerik világosan a házasság célját és kötelezettségeit. Gyakran nem kaptak megfelelő tanácsokat és nevelést, amely képessé tenné őket, hogy ezeknek a kötelezettségeknek eleget tegyenek. Eredmény: a házaspár egy hánykolódó csónokban érzi magát, és egyikük sem tudja, hogyan kell evezni vagy kormányozni.

Őszinte vágyam és imakérésem, hogy ez a könyv mindezekre a problémákra hasznos segítséget tudjon adni. Évszázadok óta visszatérő probléma, hogy a kereszténység nem hajlandó szembenézni a válással reális módon, vagy olyan rendszabályokat érvényesít, amelyek nem csak igazságtalanok, de nem is bibliaiak. Az egyik fő ok, ami ezeknek a rendeleteknek a megszületéséhez vezetett az volt, hogy a klérus kényszerű nőtlenségben élt. Tehát akik a szabályok megalkotásában felelősek voltak, előre tudták, hogy nekik maguknak sosem kell majd ezen rendszabályok szerint élniük. Jézus az ilyen embereknek is mondhatta volna azt, amit saját idejében a farizeusoknak mondott: *„Ugyanis súlyos és elviselhetetlen (elhordozhatatlan) terheket köt(öz)nek egybe és az emberek vállára rakják, ők maguk azonban egy ujjukkal sem akarják azokat (meg)mozdítani.”* (Máté 23,4, Vida Sándor)

A farizeusokhoz hasonlóan az egyházak vezetői is leleményes utakat eszeltek ki, hogy kijátsszák saját rendszabályaikat, ha úgy volt kényelmes nekik. A gazdagok és a befolyással rendelkezők számára az „érvénytelenítés” ugyanazt eredményezte, mint a válás, de nem szegték meg általa a törvényt.

Bizonyos, hogy nem szerepelt Isten tervében, hogy a házasság válással végződjön. Ez azonban nem jelenti azt, hogy önkényesen, bibliai szempontok figyelembe vétele nélkül nézzünk erre a dologra, csak azért, mert Isten nem vette fel terveit közé. Ha megvizsgáljuk, mi hozza létre a válást, látjuk, hogy mindig az Isten útjaitól és követelményeitől való eltávolodás okozza.

Sosem volt Isten szándéka, hogy az emberek egymást megrabolják. (A rablás és a válás hasonlóak, mert mindkettő a bűn megnyilvánulása a szívben.) Ennek ellenére létezik a rablás, és mind az Egyház, mind a társadalom kötelességének tartja, hogy igazságosan és józanul ítélkezzen felette. Nincs olyan épelméjű ember, aki azt mondaná: mivel a rablás ördögi cselekedet, így alkalmaznunk kell a törvényt mindkét félre. Mindkettőjüket bebörtönözzük: azt is, aki rabolt és azt is, akit megrabolta. Nyilvánvaló, hogy ez az igazság megcsúfolása lenne.

Mégis, a válást illetően az Egyház gyakran ugyanígy reagál, amikor nem tesz különbséget a bűnös és az ártatlan

fél között. A válás ördögi - jelentette ki az Egyház -, így mi mindkét félre ugyanazt a büntetést szabjuk ki; mindkettő számára megtiltjuk az újraházasodást. Ezzel azonban az ártatlan féltől elrabolnak valamit, ami az anyagi tulajdonnál sokkal fontosabb. Az a büntetés, aminek ez a személy így ki van téve, sokkal súlyosabb, mint a börtöncella fizikai realitása.

Számos vallásos ember most arra érez késztetést, hogy megkérdőjelezze az ártatlan fél kifejezést. Nem bűnös-e egy válásnál mindkét fél? Nem kell-e mindkét felet ugyanúgy kezelni?

Épp ilyen ésszerű lenne azt javasolni, hogy a rablás mindkét résztvevője bűnös, és egyformán kell ítékezni felettük. Lesznek, akik azt kérdezik majd: engedélyezi-e a Biblia egyáltalán valamilyen alapon is a válást? Erre a kérdésre azonban azonnal rá lehet vágni egy világos és egyértelmű igent. Ezsdrás idején, amikor a zsidók ellenszegültek Mózes törvényének, és a környező pogány népekből választottak maguknak feleséget, Ezsdrás nem csak megengedte a válást, hanem egyenesen meg is parancsolta nekik, hogy váljanak el feleségeiktől. (Lásd Ezsdrás 9,10.)

Ahhoz, hogy bibliai szemlélettel vizsgáljuk azokat a helyzeteket, amelyekben az egyik fél felbontja a házasság kötelékét, figyelembe kell vennünk három szakaszát annak, ahogy Isten foglalkozik az emberiséggel: a mózesi Törvények előtti időszakot; a Törvény idejét és a Jézussal induló evangéliumi időszakot.

A Mózes törvényei előtti időszak Izraelben a Mózes előtti időszakban a házasságtörés büntetése a halál volt. Ezt illusztrálja az az eset, amikor Júda szexuális kapcsolatot létesített egy olyan nővel, akiről azt hitte, hogy prostituált, de aki történetesen a menyje volt - Támár. Támárt eljegyezte Júda legkisebb fia, Sela. Az eljegyzést úgy tekintették, mint a házasság kezdetét; megsértése házasságtörésnek számított.

Három hónappal később felfedezték, hogy Tárcaér terhes. Júda azonnal reagált: „*Vigyétek ki őt, és égettessék meg!*” (1. Mózes 38,24.)

De amikor rájött, hogy ő maga a felelős Támár terhességéért, nem követelte többé, hogy öljék meg. Ez a közjáték tehát világossá teszi, hogy a házasságtörés akkoriban alkalmazott büntetése a halál volt.

A házastársak közül a bűnös fél halála automatikusan felszabadította a másik felet, így az újra házasságot köthetett.

A Törvény ideje Mózes törvénye idején a házasságtörés kötelező büntetése az elkövető nemétől függetlenül a halál volt. (Lásd 5. Mózes 22,22-24.)

Itt is, mivel a büntetés a bűnös számára halál volt, az ártatlan fél egyúttal felszabadult, így újra házasságot köthetett.

Az emberek gyakran idézik Pált a Rómaiaknak írt levél 7,2. részében: „*Hiszen a férj alatt élő nőt is a törvény csak az élő férjhez köti...*” De azt már elfelejtik hozzátenni, hogy ugyanaz a törvény, amely a feleséget és a férjet összeköti egy életre, halálbüntetést szab arra a félre, aki házasságtörést követ el. Ezáltal automatikusan felszabadul az ártatlan az újbóli házasságkötésre.

Továbbá az Újtestamentum következetesen hangsúlyozza, hogy Mózes törvényét egységes rendszerként kell alkalmazni. Olyan átfogó rendszerként, amelynek minden követelménye egyformán érvényes.

„Ha valaki az egész törvényt megőrzi, egyetlen egyben azonban megbotlik, minden parancs áthágásában vétkes.”

(Jakab 2,10, Csia Lajos)

„Hiszen akik a törvény tettei alapján állnak, mind átok alatt vannak, mert meg írva: 'Átkozott mindenki, aki nem marad meg abban, amit a törvény könyvében megírtak, hogy azt megtegye'.”

(Galata 3,10, Csia Lajos)

Nem csak nem logikus, de nem is bibliai megtartani a törvénynek azt a követelményét, amely a feleséget a férjéhez köti egy életre, és közben elengedni ugyanannak a törvénynek egy másik követelményét, amely automatikusan szabaddá teszi őt a halálbüntetésen keresztül, ha a férj követ el házasságtörést.

A Jézussal kezdődő evangéliumi időszak

Az Újtestamentumban Jézus kifejezetten beleegyezett a házastársi hűtlenség miatti válásba:

„Én pedig azt mondom nektek, hogy mindenki, aki a feleségét elbocsátja a cédaság esetét kivéve, házasságtörővé teszi és aki elbocsátottat (elbocsátott asszonyt) vesz el, házasságot tör.”

(Máté 5,32, Vida Sándor)

„Mondom pedig nektek, hogy aki elbocsátja a feleségét (esetleges) cédaságon kívül, és mást vesz el, házasságot tör és aki elbocsátott nőt vesz feleségül, házasságtörő.”

(Máté 19,9, Vida Sándor)

A paráznaságnak fordított szó a görög eredetiben *porneia*. Hagyományosan - pl. a magyar Károli fordítás is - „paráznaság”-ot használnak az ilyen esetekben. A *porneia* szó a tiltott, nem természetes szex minden fajtájára vonatkozott. A következőkben közöljük a *porneia* néhány szaktekintélytől származó meghatározását.

„Tervezett vagy kivitelezett házasságtörés.”

Expository Dictionary of New Testament Words (W. E. Vine)

„Prostitúció, erkölcstelenség...törvénytelen közösülés minden fajtája...házasságtörés...férjes asszony szexuális hűtlensége...”

A Greek-English Lexicon of the New Testament (Arndt and Gingrich)

„Általában tiltott közösülés”

Thayer's Greek-English Lexicon

Az Újtestamentumban a *porneia* igei alakja a *porneuó*. Ezt használták többek között a következő példákban, ahol láthatóan a szó többet takar, mint a nem-házassági partnerek szexuális bűnét.

Az Apostolok Cselekedetei 15,20-29-ben nem zsidó keresztényeknek parancsolják, hogy tartózkodjanak a *porneia*-tól. Nyilvánvaló, hogy ez nem csak a házasság szexuális bűnére vonatkozott.

Az 1. Korintus 5,1-ben Pál leírja, ha a férfi az apja feleségével hál az *porneia*. Ebben benne van a vérfertőzés és a házasságtörés is.

Az 1. Korintus 5,9-11-ben Pál azt parancsolja a hívőknek, ne társalognak a hittestvérrel, ha az *porneia*-ban bűnös. Magától értetődik, hogy ezt nem korlátozza csak nőtlen illetve hajadon személyekre. Pál hasonlóan használja a *porneia*-t és *aporneuó*-t az 1. Korintus 10,8. és a 2. Korintus 12,21-ben.

Júdás levelének 7. verse a *porneia*-t Szodoma és Gomora szexuális tevékenységére használja. Ezeknek a városoknak a homoszexualitás volt a fő bűne. De nincs megemlítve, hogy ez házasság vagy független személyekre vonatkozik.

Világos, hogy a *porneia* magában foglalja a fajtalankodást, homoszexualitást, állatiasságot, vérfertőzést és házasságtörést. Jézus beleegyezett a válásba ott, ahol ezek közül az esetek közül bármelyik előfordult.

Így mind a törvény, mind a kegyelem ugyanarra a következtetésre jut a *porneia*-val kapcsolatban: felmenti az ártatlan partnert a házassági kötelezettségek alól.

Van azért egy különbség. A törvény idején a kötelezettek alól való szabadulást a kötelező halálbüntetés tette lehetővé, mivel a bűnös felet ki kellett végezni. A kegyelem idején az ártatlan fél szabadulása a válás kimondásával történik meg. A válás lehetőséget ad arra, hogy a bűnös fél bűnbocsánatot nyerjen, és a felek kibéküljenek, ha a bűnbánat megfelelő.

Szabad-e ezek után a bibliai alapokon elvált ember számára az újbóli házasságkötés? Sem a Biblia nyelve, sem kultúrája nem utal arra, hogy ez a személy nem házasodhat újra. Ellenkezőleg, a szabadság az újraházasodással kapcsolatban nyíltan meg van említve mind az Ó-, mind az Újszövetségben.

Mózes törvényei azt mondják, ha a férfi elvált feleségétől hivatalosan, és elküldi őt, a nő megteheti, hogy „más férfié lesz.” (5. Mózes 24,1-2.)

Nyilvánvaló, hogy itt nem a házasságtörést engedélyezi a törvény.

Az 5. Mózes 24,3-4-ben Mózes azt mondja, ha a nőt második férje is elbocsátja vagy meghal, az első férj nem veheti el újra. Mivel Mózes azt a férfit, akinek a nő előzőleg a felesége volt „első” férjnek nevezi, ezzel világosan utal arra, hogy legálisan kötött azóta új házasság, és az „első” házasság hivatalosan ért véget.

Az Újtestamentumban Pál azt mondja: „Asszonyhoz vagy kötve, ne keress feloldást! Fel vagy oldva asszonytól? Ne keress asszonyt! De akkor sem vétkezel, ha megházasodol...” (1. Korintus 7,27-28, Csia Lajos)

Az a személy, aki felmentést kapott (bibliai módon) a házastársával kapcsolatos kötelezettségek alól, majd később újraházasodik, nem vétkezik. Nincs semmiféle megbélyegzettsége, és nem kell, hogy alacsonyabb rendűnek érezze magát; később pedig joga van újraházasodni. Az ilyen személy nem „másodosztályú” keresztény.

A világi életben a válásokat a bíróságok mondják ki hívőkre és hitetlenekre egyaránt. A világi szempontokon túl azonban léteznek az igazságnak nem változó, szent törvényei is. Az egyik ilyen törvény, amely végigvonul az

egész Biblián, hogy nem szabad az ártatlant úgy kezelni, mint a bűnöst, a bűnösnek pedig nem az a sorsa, mint az ártatlané.

Az 5. Mózes 25,1. tömören összegzi a bírák felelősségét: felmentik az ártatlant, és elítélik a bűnöst. A Példabeszédek könyvének 17,15-ös versében Salamon arra utal, hogy bármilyen elhajlás ettől az elvtől Isten erőteljes helytelenítésével fog találkozni: „*Aki fölmenti a bűnöst, és elítéli az igazat, mind a kettőt egyaránt utálja az ÚrIsten.*” Ézsaiás, amikor felsorolja azokat, akik magukra vonták Isten haragját, hasonló dolgot mond: „*Jaj azoknak,... akik vesztegetés fejében igaznak mondják (felmentik) a gonoszt, és attól, akinek igaza van, elveszik igazát.*” (Ézsaiás 5,22-23.)

Ezeket az elveket teljesen kézenfekvő módon alkalmazhatjuk a válásra is. Ugyanazzal a büntetéssel sújtani a *porneia*-ban vétkes házasságot, mint azt, aki semmi ilyet nem tett, az igazak igazának eltorzítását jelentené.

Gyakori érv, hogy a házasságtörésnek is két oldala van, és nem lehet tudni, ki is okozta valójában a bűn elkövetését. De ez a szemlélet csak elhomályosítja a kérdést. Nem az a lényeges, előfordult-e önzés, érzéketlenség vagy veszekedés a felek között, hanem egyszerűen az: elkövetett-e valamelyikük *porneia*-t vagy sem. Ma már gyakori, hogy az egyik fél nyíltan elismeri bűnösségét.

Isten magától értetődőnek tartja, hogy az egyik személy bűnösségének megállapítása automatikusan felmenti a másikat. Mózes törvénye pedig halált rendelt el arra, aki a házasságtörést elkövette.

Bizonyos értelemben a házasság egy hivatalos szerződés, amelybe esküvel lépnek a felek. A szerződés komolyságát a letett eskü határozza meg. A manapság általánosan használt házassági eskü kb. a következő: „Szavamat adom, hogy nem hagyok el (ez jelenti a szexuális kapcsolatot)..., amíg a halál el nem választ tőled.”

Ebben az esküben két fő elem van: használati faktor (nem hagyok el) és idő faktor (amíg a halál el nem választ tőled). Ezt a két kikötést együtt kellene gyakorolni, és nem szabadna erőszakolni, hogy külön érvényesüljenek. Így ha az egyik személy megszegi a *porneia*-kikötést, a másikat automatikusan fel lehet menteni az idő-kikötés alól.

Hadd mondjak szemléltetésképp egy egyszerű, mindennapi analógiát. Smith bérbe ad egy ingatlant Brown-nak. A bérlet öt évre szól, de a szerződésbe belefoglaltak egy cikkelyt: Brown nem használhatja az ingatlant kocsmának. Ha Brown eleget tesz ennek a kitételnek, akkor Smith nem szegheti meg az időtartamot, nem mondhatja fel a bérletet a szerződés határidejének lejárta előtt. De ha Brown megszegi a szerződést, kocsmát nyit az ingatlanban, akkor Smith is automatikusan megszegheti az idő-kikötést és felmondhatja a bérletet.

Hasonlóképp, ha a házastársak egyike megszegi a *porneia*-val kapcsolatos részt, a másik fél felszabadul az idő-korlát - amíg a halál el nem választ tőled - alól.

Az Újtestamentum rendeletei szerint létezik még egy olyan szituáció, amikor egy keresztyén mentesülhet a házassági kötelék alól. Pál az 1. Korintus 7,10-15-ben írja le ezt:

„A házasoknak pedig azt rendelem, nem én, hanem az Úr, hogy az asszony ne váljék el a férjtől, ha mégis elválnak, maradjon házasságon kívül, vagy engesztelődjék ki, továbbá, hogy a férj ne küldje el feleségét.

A többieknek én mondom, nem az Úr, ha valamely testvérnek hitetlen felesége van és a feleség meg van elégedve, hogy együtt lakják vele, ne küldje el a feleségét.

S ha valamely asszonynak van hitetlen férje, s ez megelégszik azzal, hogy vele lakják, ne küldje el a férjet.

Mert megszentelődik a hitetlen asszony a testvér által, mert különben gyermekeik tisztátalanok volnának, pedig szentek.

Ám ha a hitetlen válik, váljék. Nincs rabszolgaságra vetve a férfi vagy a nőtestvér az ily dolgokban. Békességre szólott az Isten hívása számotokra.”

A 10. és 11. versszakokban Pál azzal az esettel foglalkozik, amikor két hívő házasodik össze, és megjegyzi, hogy ezt „*nem én, hanem az Úr*” mondja. Ezzel pedig azt jelzi, hogy ezt a szituációt Jézus már taglalta az evangéliumokban leírt tanításaiban. Az állásfoglalás világos és egyértelmű: egyik fél sem válhat el szabadon a másiktól, hacsak nem volt valamelyikük hűtlen. (Mivel Jézus az evangéliumokban már foglalkozott ezzel az esettel, nem volt szükség arra, hogy Pál részletesen megismételje). Ha mégis elválnak, nem köthetnek újabb házasságot.

A 12-15. versszakokban pedig azzal az esettel foglalkozik, amikor hívő és nem-hívő házasodik össze. Az a megjegyzés, hogy „*én mondom, nem az Úr*” azt jelzi, hogy erre az esetre Jézus nem utalt az evangéliumokban. Először is Pál a hívő feladatává teszi a házassági béke fenntartását és azt, hogy a hit számára megnyerje társát.

De ha a hitetlen fél nem így közelíti meg a dolgokat, és nem akarja fenntartani a házasságot, hanem elhagyja a hívőt, akkor a hívőnek jogában áll felbontani a szerződést, ezáltal szabaddá válik és újrَاهázasodhat. Azonban még két további feltételnek eleget kell tennie. Először is a polgári törvények szerint kell bonyolítani az ügyet, másodsor pedig második partnerének feltétlenül kereszténynek kell lennie.

Két esetet vizsgáltunk meg tehát, amelyekkel az Újtestamentum külön foglalkozik: az egyik a házastársi hűtlenség esete: a másik, amikor a hívőt elhagyja a nem-hívő házastárs, hogy a másik hisz Krisztusban. Mindkét esetben, ha a feltételek teljesülnek, a hívőnek joga van elválni és újrَاهázasodni.⁵

Felmerülhetnek egyéb esetek is a válással kapcsolatban, amelyek nincsenek ennyire kifejtett formában az Újtestamentumban. Nem helyes elhanyagolni ezeket az eseteket sem, és nem is indokolt, hogy túlzottan dogmatikusak legyünk ott, ahol nincs konkrét bibliai utalás. Talán azt tanácsolhatom leginkább egy jó szándékú keresztény lelkipásztornak, hogy Pállal együtt azt mondja: „...*nincs ugyan parancsolatom az Úrtól, de tanácsot adok úgy, mint aki irgalmasságot nyertem az Úrtól, hogy hitre méltó legyek.*” (1. Korintus 7,25.)

Mi történjen azokkal, akik hibáztak házasságukban, elváltak valamikor, és azután jöttek üdvösségért Krisztushoz? Hogy tekint rájuk Isten?

Mivel létezik bűnbocsánat, a Biblia hozzáállása teljesen egyértelmű (hála Istennek!). A Máté 12,31-ben például Jézus azt mondja: „*Ezért mondom nektek: minden bűn (vétek) és káromlás bocsánatot nyer, de a Szellem káromlása nem nyer bocsánatot.*” A „minden bűn”-be belefoglaltatik a házasságtörés és az egyéb szexuális elhajlások is. Egyetlen kivétel a Szent Szellem káromlása.

Az Apostolok Cselekedeteinek 13,39. versében Pál azt mondja a zsidóknak: „*Mindazokból a vétkekből, melyekből Mózes törvényének nincs hatalma titeket igazságossákká (megigazulttá) tenni, Ő (Jézus) mindenkit igazságossá (megigazulttá) tesz, aki hisz.*” Figyeld meg, mennyire teljes ez: mindenki megigazul mindenből. Ez magában foglalja a házasságtörést és a többi hasonló típusú bűnt is.

Az 1. Korintus 6,9-11-ben Pál a Korintusban élő hívőknek így ír:

„Vagy nem tudjátok, hogy igazságtalanok Isten királyságát nem fogják örökölni? Ne tévelyegjétek! Sem paráznák, sem bálványimádók, sem puhányok, sem férfifertőzők, sem tolvajok, sem kapzsjak, sem iszákosok, sem szitkozódók, sem ragadozók Isten királyságát örökölni nem fogják. Ezek voltak néhányan, de lemosakodtatok, de megszentelődtetek, de megigazultatok a Krisztus Úrnak neve és Istenünknek Szelleme által.”

A bűnöknek ez az undorító listája felsorolja a házasságtörést és a perverziót is. De a Krisztusba vetett hit által nem csak megbocsátást nyertek, hanem Isten saját tökéletessége által megigazítottak és felmentést kaptak. Így ők Isten szemében olyanok, mint akik egész életükben sohasem követtek el bűnt. Teljesen biztos, hogy ez, felszabadítja őket annyira, hogy minden területen, a házasság területén is újrakezdhessenek mindent. Eltűnt a bűn sötét árnyéka, nincs vádlás, amely az előző életükből átszármazna az újba.

Azok, akik kétségbe vonják a bűnbánó hívőknek az életük teljes újrakezdéséhez való jogát, figyelmen kívül hagyják Péter figyelmeztetését az Apostolok Cselekedetei 10,15-ből: „*Amiket Isten megtisztított, te ne mond tisztátalanoknak.*”

Arra, hogy megvizsgáljuk mindazokat az eseteket, amikor egy keresztény a válás következményével találkozhat, nincs most módunk. Itt csak három példát adhatunk:

1. eset

Két hitetlen, elvált személy összeházasodik, és gyermekeik lesznek. Megtérnek. Helyénvaló-e azt mondani nekik: „Házasságtörésben éltek. Fel kell bontani házasságotokat, menjetek vissza előző társaitokhoz, vagy maradjatok egyedül mindketten.” Mi történne a gyerekekkel?

Nem inkább az egyezik az evangélium szellemével, ha azt mondjuk: „Isten új kezdetet adott nektek. Tegyetek meg mindent, hogy visszanyerjétek az elveszett éveket, és figyeljétek arra, nehogy visszacsússzatok.”

2. eset

Két nem-hívő személy összeházasodik, azután elválnak, de nem hűtlenség miatt. Egy idő után a férfi ismét megházasodik, a bibliai törvények értelmében ezzel házasságtörést elkövetve. Később a feleség hívővé lesz.

⁵ Azoknak, akik sokkal átfogóbb tanulmányt kívánnak ebben a témában, ajánlom Guy Duty: Divorce and Remarriage című könyvét (Bethany Fellowship. Minneapolis 1967). A szerző, aki 1977-ben bekövetkezett haláláig az American Assemblies of God (Amerikai Isten Gyülekezetei – *Amerikai Pünkösdi Közösség*) szervezet felszentelt lelkipásztora volt, a téma minden aspektusával logikusan, jogszerű pontossággal foglalkozik. Értekezése nem hagy megválaszolatlan kérdést maga után. (Magyar nyelven nem jelent meg. A szerk.)

Férjhez mehet-e azon az alapon, hogy a férje házasságtörést követett el?

3. eset

Két hitetlen személy összeházasodik, azután elválnak (mint a 2. esetben). Elveszítik egymást szem elől, a nő nem tudja, újránősült-e férje, vagy barátnőjével él-e együtt. Később a feleség hívővé válik. Szabad-e férjhez mennie vagy először be kell bizonyítania, hogy előző férje házasságtörést követett el? Mi történik, ha nem tudja felvenni vele a kapcsolatot?

Nem kell-e igen óvatosnak lennünk, amikor ilyen és hasonló esetekben ítélkezünk? Biztos, hogy annak az elvnek kell vezetnie bennünket, amelyet a Jakab 2,12-13-ban találhatunk: „*Úgy beszéljétek, és úgy cselekedjétek, hogy titeket a szabadság törvényével fognak megítélni. A törvény (az ítélet) tudniillik könyörtelen azzal szemben, aki nem cselekedett könyörületesen. A könyörületesnek van dicsekedni valója a törvény (ítélet) ellenében.*”

Az előző áttekintés rövid volt, de azért kiterjedt a válasz néhány olyan aspektusára, amely befolyásolhatja a keresztényeket. A válás azonban nem csak egyszerűen befolyásolja az életet, de majdnem minden esetben mély, gyötrelmes érzelmi sérülésekkel jár együtt.

Az Ézsaiás 54,6. olyan fiatal nőt ábrázol, aki elvált: „*...mint elhagyott és bántalmazott szellemű asszonyt, hívott téged az ÚrIsten, és mint elutasított (megvetett) ifjúkori feleséget...*” *(eredeti héber szöveg alapján) Ez a fajta szenvedés nem szorítkozik csupán az elvált nőkre. A férfiak is gyakran legalább olyan mélyen szenvednek, mint a nők.

Az Ézsaiástól idézett rész meghatározza a sérülés pontos természetét: ez a megvetés (elutasítás). Isten csodálatos kegyelme Jézus helyettesítő áldozata által gyógyító orvosságot ajánl erre a sérülésre is. Amikor Jézust megfeszítették, magára vette mindazt a gonoszságot, amelyet az emberi faj lázadása eredményezett. Szünetének utolsó fázisa, amely közvetlenül halálát is eredményezte, a megvetettség (elutasítottság) átélése volt.

Ézsaiás próféta Jézusról egy olyan portrét fest, mint aki „*...emberektől megvetett (elutasított) és elhagyott volt, fájdalmak férfia...*” (Ézsaiás 53,3.)

A végső elhagyottságot, elvetettséget azonban nem akkor élte át Jézus, amikor az emberek elhagyták, hanem amikor Isten, az Atya hagyta el; ez jelentette a teljes elvetettség állapotát. De el kellett viselnie ezt, mivel az emberiség bűneivel azonosult. Isten igazsága azt kívánta, hogy Isten elforduljon Tőle, saját Fiától. Becsukta fülét haláltusájának kiáltásai előtt.

Ez a végső elvetés a Máté 27,46-ban olvasható: „*Kilenc óra tájban pedig Jézus felkiáltott nagy hangon, ezt mondta: Éli, Éli, lama sabaktáni? azaz: Istenem, Istenem, miért hagyta el engem?*” Az Univerzum történetében először az Atya nem válaszolt Fia kiáltására. Jézus ezt követően azonnal meghalt. Halálát az elvetettség kínja okozta. Valójában ez volt a halál pontos oka, nem a keresztre feszítés. A keresztre feszítés nem idéz elő ilyen gyors halált. Ezért mondta később Pilátus, aki mindezt nem érthette, hogy csodálja, hogy már meghalt (Jézus). (Márk 15,44.)

Jézus végső kiáltása után, amellyel atyjához könyörgött, Máté így folytatja: „*Jézus pedig ismét nagy hangon kiáltott, és kibocsátotta szellemét.*” (Máté 15,50.)

Jézus szenvedése volt az az ár, amely az emberiség gyógyulását kifizette. „*az Ő sebei által lettünk mi gyógyultakká*” (Ézsaiás 53,5, Pákozdy László Márton) Ebben a gondoskodásban benne van az elvetettségben szenvedők sebeinek gyógyulása is. Jézus elszenvedte azt értünk.

Ha a házasságod felbomlása miatt ilyen sebeket hordozol magadban, itt van három egyszerű lépés, amelyek megtételével gyógyulást nyerhetsz:

Először: ismerd fel, hogy sérült vagy. Ne akard elfedezni ezt, inkább tárd irgalmas Mennyei Atyád szemei elé.

Másodszor: higgy a gyógyulásban, amelyet kizárólag Jézus helyettesítő áldozata tett lehetővé. Alkalmazd Ézsaiás szavait személyesen a saját dolgaidra: az Ő sebei által gyógyultam meg. Minden alkalommal, amikor a fájdalmat érezni kezded, ismételd ezeket a szavakat: az Ő sebei által gyógyultam meg. Ismételd egész addig, amíg a gyógyulás valószínűbb lesz, mint a fájdalom.

Harmadszor: hagyd abba minden keserőséget, neheztelést a volt pároddal kapcsolatban. A megbocsátás egy döntés eredménye, és nem érzelmi hozzáállás kérdése. Nem kell, hogy érezd: akarnod kell. Hívd segítségül a Szent Szellemet, hogy képes légy meghozni a döntést, és fenn is tudd tartani ezt az állapotot. Emlékezz meg arról, hogy az a megbocsátás, amelyet te gyakorolsz másokkal szemben, összemérhető azzal a megbocsátással, amelyet te kapsz Istentől. (Máté 6,14-15.)

Tanácsot kellett adnom egyszer egy olyan hölgynek, akinek a férje tizenöt évig pokollá tette az életét, végül

elhagyta őt és közös gyermeküket. Arra ösztönöztem, hogy bocsásson meg neki.

- Tönkretett tizenöt évet az életemből - kiáltotta méltatlankodva - és azt kéri tőlem, hogy bocsássak meg neki? - Nos, ha ön azt akarja, hogy a hátralévő életét is tönkretegye - válaszoltam -, csak továbbra is nehezteljen rá.

Emlékeztettem, hogy mindig az szenved jobban, aki neheztel, és nem az, akire neheztelnek.

Tekintsd te is ebből a szemszögből! Aki téged megsértett, nem is szentimentális, nem is emelkedett szellem. Nézd hát a saját érdekeidet.

Miután átmentél ezeken a lépéseken, fordíts háttal a múltbéli sérüléseknek, és kötelezd el magad újonnan az Úrnak. Neki terve van az életeddel, amit nem zavarhat meg egy férfi utáni kesergés vagy valamilyen démon. Kövesd Pál példáját: „...*azt, ami hátam mögött van, elfelejtettem, azután ami előttem van, kinyújtom kezemet s célegyenest futok a pályadij felé, melyre az Isten a Krisztus Jézusban oda felhívott.*” (Filippi 3,14, Csia Lajos)

Biztosíthatlak, hogy jónéhány válásnál szolgáltam már. Akik megtették ezeket a lépéseket, azoknak begyógyultak a sebeik. Megújították a hitüket, és elkötelezték magukat egy gyümölcsöző, beteljesült életre.

11

A cölibátus helye

A házasság az élet természetes útja a férfi és a nő számára egyaránt. Isten azonban nem minden gyermekét vezeti ezen az általános úton. Az elkötelezett keresztény számára az élet végcélja nem a földi házasság, hanem az, hogy cselekedje Isten akaratát. Jézus egyszer és mindenkorra példát mutatott a János 4,34-ben: „*Az én eledelem, hogy annak akaratát tegyem, aki elküldött engem és bevégezzen az ő művét.*” Jézus számára Isten akaratát nem foglalta magában a házasság, amikor hústestben itt volt közöttünk. De örömmel várja azt a napot, amikor menyasszonyával, az Egyházzal megünnepelheti az esküvőjét!

Nekünk, keresztényeknek folyamatosan emlékeztetnünk kell magunkat, hogy a legteljesebb értelemben vett tökéletesség nem itt a földön vár ránk. Nem tehetjük meg, hogy teljesen behódoljunk időszakos dolognak. János apostol figyelmeztet erre is: „*és a világrendszer (koszmosz) elműlik, a kívánsága is, aki pedig megteszi az Isten akaratát, az megmarad a világkorszakba (aiónba).*” (1. János 2,17.)

Ahhoz, hogy az életben tartós megelégedettséget és beteljesedést érzünk el, egyetlen biztos, változatlan út vezet: megtalálni Isten akaratát.

Tegyük fel, hogy Isten akaratát nem tartalmazza számodra a házasság. Tegyük fel, hogy azt kéri tőled, amit Jézustól kért, hogy várj a Bárány menyegzőjéig. Mi történik ekkor?

Lehet, hogy ez egy olyan tény, amellyel eddig még nem néztél szembe őszintén. Egyszerűen elhatároztad, hogy megházasodsz, és iparkodsz ezen az úton előre - ám eddig nem jártál szerencsével. Azt mondd: „Imádkoztam és imádkoztam férjért (vagy feleségért), de Isten nem válaszolt.” Nem gondoltál még arra, hogy a nem is válasz?

Ha szembe akarsz nézni ezzel a kérdéssel, alapvető, hogy először felhagyj saját terveiddel, előítéleteiddel, és megnyisd a szíved Isten felé. Gyakori, hogy amikor Isten szólni akar hozzánk, mi nem állunk készen, hogy meghalljuk az Ő szavát. Isten bíztat minket a 46. Zsoltár 11. versében: „*Csendesedjétek és ismerjétek el...*” Erre azt kell válaszolnunk a 85. Zsoltár 8-ból: „*Hadd halljam meg, mit szól az Úr, az Isten...*”

Időt, önfeláldozást és önfegyelmet igényel, hogy a belső csendességnek olyan szintjére tudjunk jutni, ahol már meg tudjuk hallani Isten szavát. Talán ez azzal jár majd, hogy kevesebb idő jut a televízióra vagy baráti fecsegésre vagy társadalmi életre. Lehet, hogy megkívánja, rakjuk félre az újságot vagy a magazint, és egyedül a Bibliával töltünk órákat. De bármi legyen is az ár, nem fogható semmi ahhoz az élményhez, amikor meghalljuk az Ő hangját. Az ár magasnak tűnhet, de a jutalom bőséges.

Biztos lehetsz egy dologban. Ha Istennek az a terve, hogy egyedül maradj, nem fogsz igazi békét, elégedettséget találni addig, amíg minden igyekezeteddel házasodni akarsz. És ha mindezek ellenére házasságot kötsz, nem oldódik fel mély, belső zaklatottságod. Ellenkezőleg, egyre inkább növekedni fog.

Lehetséges, hogy őszintén kerested Isten akaratát házassággal kapcsolatban, és Ő nem adott neked határozott választ semmilyen irányban. Nem adott társat, de azt sem mondta, hogy maradj egyedülálló. Ha ez a helyzet, akkor Dávid tanácsát kell követned a 37. Zsoltár 7-8. verséből: „*Csillapodjál le az Úrban és várjad őt; ne bosszankodjál... csak rosszra vinne!*” Szánd magad oda teljes szívedből, hogy Istent szolgálod a jelenlegi körülményeid között, és jövődet hagyd az Ő kezében. Békés, bizakodó magatartásod megtart nyitottságban minden olyan irányban, ahová az Úr vezetni akar életed során.

Fontos, hogy minden még nem házas keresztény szembenézzen azzal a ténnyel, hogy talán az egyedül való élet lehet Isten terve az életében. Aki ezt a lehetőséget el tudja rendezni magában és ebben is meg tud nyugodni, belső békességet nyer, amelyben egyébként könnyebb meglátni Isten akaratát is. Akinek viszont az agya állandóan a házasságon jár, el fog siklani Isten útmutatásai mellett egyéb területeken is, és ezzel egész élete rossz irányba mehet.

Nézzük meg, melyek azok a főbb okok, amelyek indokolhatják, hogy egy keresztény egyedül álló maradjon. Ezek az okok két csoportba - természetesek és szellemiek - oszthatók. A természetes okok ugyanazok, mint a hitetlen emberek esetében is, visszanyúlnak az egyén életébe, körülményeibe, és semmilyen közvetlen jele nincs annak, hogy isteni beavatkozásra rendeződtek így. Az egyedülállóság szellemi okai viszont kapcsolatban vannak a hívő szolgálatának speciális elhívási területével.

A társnéküliség természetes okát három részre bonthatjuk: fizikai, pszichológiai és szociális okok. A fizikai okok a személy testéhez kapcsolódnak; a pszichológiai okok elméjének, érzelmeinek fejlődésével kapcsolatosak; a szociális okok pedig ahhoz a közegehez, ahol él. Ez a könyv azonban nem foglalkozik az előbb említett területek egyikével sem, nincs szándékomban ezeknek a problémáknak az eredetéről mélyebb analízist adni.

Mindamellet, ha egy keresztény ilyen jellegű problémával vívódik, az a legjobb, ha imádkozik és keresi hivatásos szakértők tanácsát. Ideális esetben ez a szakértő elkötelezett keresztény is lehet vagy olyan, aki legalábbis szimpatizál a tradicionális zsidó-keresztény etikával.

Itt tehát elegendő, ha csupán pillanatképszerűen áttekintünk néhány természetes okot, amely egyedülállósághoz vezethet. Fizikai területen ilyenek lehetnek a súlyos születési rendellenességek (Down-kór, szélhűdés), illetve a súlyos sérülések is ide tartoznak, amelyek pl. bénulást eredményeznek. Más típusú természetes okot szolgáltathat, ha a nemi szervek nem vagy nem normálisan fejlődtek ki. Számos ilyen esetben - de biztos, hogy nem minden esetben - Isten azt kérheti, hogy egyedül álló maradjon az ilyen testi problémával rendelkező személy.

Pszichológiai problémájuk van azoknak az egyéneknek, akiket a hétköznapi nyelven „visszamaradottaknak” nevezünk. Majdnem minden keresztény gyülekezetben akad egy vagy több ilyen személy, és nagyon sokszor ezek a legboldogabb és a legszeretetteljesebb tagjai a gyülekezetnek. Pszichológiai probléma még a pszichopátia, ill. a skizofrénia is; az ilyen problémával küzdők jobb periódusaikban olyan éleselméjűségről és áhitatról tesznek tanúbizonyságot, amelyet szentek is megirigyelhetnének. Mégis, az ilyen és hasonló esetekben az egyedülállóság gyakran Isten tervének tűnik.

Számos szociális helyzet is eredményezhet cölibátust. Egy ilyen előfordult Ruth ősei között is. Nagyanyja korán meghalt, és hat gyermeket hagyott hátra. Caroline, a legfiatalabb lány kb. hat éves volt ekkor. Néhány évvel később az apa ismét megnősült, és Caroline otthon maradt, hogy apjának és mostohaanyjának segítsen. Amikor apja meghalt, már 40 körül járt. Ebben az időben a mostohaanyjának előrehaladott izületi gyulladása volt, és Caroline úgy érezte, kötelessége ápolni őt. Kb. húsz év múlva meghalt ez az asszony is, Caroline ezután egyedül élt, olyan életet tudva maga mögött, amelyben hűsegesen eleget tett a szüleivel szembeni bibliai kötelezettségének.

Vannak olyan területei a világnak, ahol az elérhető keresztény férfiak száma kevesebb, mint a korban hozzájuk illő elkötelezett keresztény nők száma. Ilyen esetben számos keresztény nő jobb, ha úgy dönt, hogy egyedül marad, és a továbbiakban teljes szívéből Istent szolgálja. Ez sokkal jobb, mint egy igába kerülnie egy olyan férfival, aki nem hajlandó az igazi szellemi elkötelezettségre. Az ilyen elhívott nők képezik sok helyi gyülekezet rendkívüli szellemi erejének forrását.

Felmerül a kérdés: Meggyógyíthat-e Isten csodatétellel olyan embereket, akik a fent említett fizikai vagy pszichológiai problémával rendelkeznek? Természetesen, megteheti. Én magam is láttam embereket, akiket megérintett Isten hatalma, és meggyógyultak olyan betegségekből, mint a Down-kór, a paralízis, a skizofrénia vagy a szélhűdés.

De egyúttal el kell azt is ismernem, hogy több olyat láttam, aki nem gyógyult meg. Ugyanúgy imádkoztak értük is, nem volt okunk azt sem feltételezni, hogy kevésbé szentebbek vagy elkötelezettek lettek volna a többiekénél.

Mi a magyarázata ennek? A magam számára kielégítő indokot találtam az 5. Mózes 29,29-ben: „*A rejtett dolgok az Örökkévalóé, a mi Istenünké, de a nyilvánvalók a mieink és gyermeinké mindörökké, hogy megtegyük a*

tannak minden szavát.” (Dr. Bernstein Béla). Annak az oka, hogy Isten számos, talán leginkább kiválasztott gyermeke - igen, még leghatékonyabb szolgálói közül is néhányan - nem gyógyul meg, a „titok” területére esik, és Isten a jelen időben nem fedi fel, miért döntött így. Megtanultam meghajtani fejemet szuverenitása előtt, és Jézussal azt mondani: „*Valóban így van Atyám, mert ezt te is így láttad helyesnek.*” (Máté 11,26.)

Gyakorlatomból és megfigyeléseim során eljutottam abba az állapotba, hogy bízom Isten igazságában. Pálnak azt mondja: „*Legyen elég neked az én kegyelemem...*” (2. Korintus 12,9.)

Amikor Isten ezeket a szavakat mondta Pálnak. Pál komolyan szenvedett, és Isten visszautasította, nem szabadította meg; ugyanakkor biztosította kegyelméről, amely elegendő erőt adott neki, hogy a szenvedéseket le tudja győzni.

Ilyen esetekben Isten kegyelme kétféleképpen működhet: csodálatra méltóan ki tud szabadítani bennünket szenvedésünkből, vagy engedi, hogy a szenvedést okozó helyzetünkben maradjunk; de a szenvedést győzelemmé alakítja. Isten szuverén akaratától függ, melyik utat választja, de akármelyiket is választja, kegyelme mindig elegendő. Valaki a következőképp fejezte ezt ki: Isten akarata sosem helyez engem oda, ahol Isten kegyelme már nem képes megtartani.

Tévedés lenne azt feltételezni, hogy azok a keresztények, akik valamilyen házasságot akadályozó problémával rendelkeznek, nem élvezhetik ugyanazt a békét és boldogságot, mint a többi keresztény. Furcsának tűnhet, de gyakran az ellenkezője az igaz: sok testi fogyatékos keresztény bizonyos értelemben vidámabb és elégedettebb, mint azok, akiket „normálisnak” nevezünk. Tény, hogy igazi békét és beteljesülést csak azok várhatnak, akik megtanulták meghajtani fejüket Isten szuverén akaratára előtt, legyen az egészség vagy folyamatos szenvedés. Gyakori, hogy az ilyen típusú engedelmisséget e „hátrányos helyzetű” keresztények gyorsabban érik el, mint azok, akik teljes fizikai és szellemi egészségnek örvendenek.

Ugyanez igaz azokra is, akik családi vagy más szociális körülményeik miatt döntenek úgy, hogy nem házasodnak meg.

Igen gyakran ezek az emberek boldogabbak és bővítködőbbek Isten szolgálatában, mint a házasok.

Ezzel befejezzük a cölibátus természetes okainak taglalását, és áttérünk a szellemi okokra. Az Újszövetség kétféle ilyen okot tár elénk. Az első Isten szuverén, természetfeletti döntése, a másik az ember saját, akaratú döntése, önfeláldozó tette.

A természetfeletti okok miatti nőtlenség legkézenfekvőbb példája Pál apostol. Ő maga magyarázza el nőtlenségének okait: „*Azt akarom, hogy minden ember úgy legyen, ahogy én, amde kinek-kinek Istentől van a maga külön kegyelemajándéka, egyiknek így, a másiknak úgy.*” (1. Korintus 7,7, Csia Lajos)

Pál számára a nőtlenség nem áldozat - Isten ajándéka volt. Így boldog volt - ha megházasodik, boldogtalan lett volna.

Az „ajándék”-nak fordított görög szó a *kharizma*. Többes száma a *kharizmata*. Ez a szó az eredete a „karizmatikus” nemzetközi szónak is.

A *kharizma* az Újszövetség egyik megkülönböztető jegye, alapvető eleme különleges kinyilatkoztatásának. A „*kharisz*” tőből származik, a „*ma*” szótag hozzáadásával. *Kharisz* szépséget, kegyelmet jelent, és főleg arra a módra utal, ahogy Isten az Ő gyermekeihez viszonyul Jézusba vetett hitük alapján. Az ilyen típusú kegyelmet nem lehet kiérdemelni. Ez egyedül magának Istennek szabad és szuverén akaratából származik.

A szó végéhez kapcsolt *ma* szótag a szójelentését általánosból konkrétá teszi. *Kharisz* a „kegy” általános értelemben, annak minden formáját beleértve, míg a *kharizma* egyedülálló, különleges formáját jelenti ennek a kegyelemnek, amelyet egy bizonyos keresztény kap, hogy Isten célját megvalósítsa saját életében.

Az elmúlt évtizedek alatt a karizmatikus mozgalom ismertté vált, és Isten embereiben világszerte tudatosult, hogy mi a szerepe a karizmáknak a keresztény életben. Ennek az egyik fő hatása az volt, hogy az Egyház ismét szembesült a természetfeletti kereszténység dimenzióival. Különleges figyelem vetült a kilenc karizmára vagy szellemi ajándékra, amelyet az 1. Korintus 12,8-10. sorol fel.

Számos karizmatikus hívő azt gondolja, hogy minden karizma elérhető mindenki számára. Ez azonban nagyon távol van az igazságtól. Isten kegyének huszonnégy különféle megnyilvánulását számoltam össze az Újtestamentumban, amelyeket mind karizmáknak kell neveznünk.

Ezek közül egy, amelyet Pál is említ az 1. Korintus 7, 7-ben, a cölibátus. Amikor a karizmatikus ajándékokról tanítok, időről időre figyelmeztetem a keresztényeket, ha csupán arra kérik Istent, hogy adjon nekik karizmat, anélkül, hogy konkrétan kérnének Tőle, lehet, hogy egyszer csak észreveszik, Isten megadta nekik a cölibátus ajándékát. Legtöbbjük még azzal sincs tisztában, hogy ez is egy karizma.

A *kharizma* szó egyszerű analízise két fontos tényt világíthat meg Pál cölibátusának természetéről. Először azt, hogy az Isten egyik önálló ajándéka, amelyet Pál nem érdemelt, nem érdemelhetett volna meg. Láthatjuk, hogy nem saját döntése alapján jutott erre az elhatározásra: Isten kikutathatatlan bölcsességében adományozta ezt az ajándékot Pálnak, hogy ő Isten céljaira fordíthassa.

Másodszor rá kell jönnünk, hogy Pál nőtlensége egyben a természetes szintnél magasabb szintű állapot volt. Ez nem olyan állapot volt, amelyet a saját erejéből kellett megharcolnia. Nem annak az eredménye volt, hogy szigorú, aszkétikus életgyakorlatot folytatott. Nyilvánvaló, hogy szüksége volt önfegyelemre, hogy ezt az ajándékot sértetlenül őrizze meg, valamint hogy eredeti rendeltetésének megfelelő célra használja. De nincs az az önfegyelem, amely önmagában képes lenne ezt az állapotot létrehozni. Csak Isten természetfeletti beavatkozása képes mindezt.

Fontos azt is észrevennünk, hogy a cölibátus ajándéka Pált nem távolította el Krisztus Testétől vagy akár a mindennapi élet feszültségeitől, kihívásaitól. Folyamatosan - keresztény illetve világi - emberek között volt. Ő maga írta a szellemi ajándékokról: „*Kinek-kinek közhaszonra adják a Szellem megnyilvánulását.*” (1. Korintus 12,7, Csia Lajos) És ez igaz volt a saját cölibátusára is; nem csak egy szűk ösvény volt saját szellemi tökéletesedésének eléréséhez. Cölibátusának az volt a célja, hogy a lehető leghatásosabban tudjon az egész Test építésében részt venni.

Az 1. Korintus 9,5-6. bemutatja azt az ellentétet, amely Pál és Barnabás, valamint a többi apostol szolgálata között fennáll: „*Nincs jogunk arra, hogy egy testvért feleségként magunkkal hordozzunk, mint ahogy a többi apostol, az Úrnak testvérei és Kéfás teszik? Csak nekem és Barnabásnak nincs jogunk arra, hogy ne dolgozzunk?*” Ezt úgy érthetjük, hogy Barnabás Pálhoz hasonlóan nem volt nős. Világos viszont, hogy ők ketten kivételek voltak az apostolok között. A többieknek volt feleségük, és a feleségek elkísérték férjeiket szolgálatuk útjain.

Nyilvánvaló, hogy közvetlen összefüggés van Pál nőtlensége és azok között a különleges terhelések, követelmények között, amelyeknek Isten szolgálatában ki volt léve. És valójában ez a dolog nyitja. Ha Pál megházasodik, vagy a házassága lett volna szörnyűséges, vagy élete céljának nem tudott volna eleget tenni, de a két dolog közül az egyiknek szükségszerűen be kellett volna következnie.

Kézenfekvő számomra, hogy feltételezzem, John Wesley-t Isten ugyanezzel az ajándékkal látta el, de ő nem vette észre. Lehet, hogy házassága élete legnagyobb hibája volt, amely inkább hátráltatta, mint segítette a szolgálatban. Úgy tűnik, nem adott neki személyes boldogságot vagy beteljesülést sem. Fontos tehát, hogy észrevegyük az elhívásnak azt a különleges típusát, amelyhez cölibátus szükséges.

A Máté 19,12-ben Jézus rámutat egy másik cölibátusra, amelynek szintén megvan a helye a keresztény életben: „*Vannak ugyanis heréltek, akik anyjuk méhétől fogva úgy születtek, vannak heréltek, akiket az emberek heréltek ki és vannak heréltek, akik a mennyek királyságáért magukat herélték ki. Aki képes arra, hogy ennek az igének helyet adjon, az adjon neki helyet.*”

Jézus úgy írja le a herélteket, mint akik nem alkalmasak a normális szexuális kapcsolatra. Három úton jöhet létre ez az állapot. Van, aki úgy születik; van, akit az emberek tesznek azzá (kiherélnek) és van, aki saját akaratának döntése alapján lesz az.

Az utóbbi esetben a „mennyek országáért” dönt így, hogy magát korlátozás nélkül Isten szolgálatába tudja állítani. Habár a herélt szót férfiakra szoktuk alkalmazni, de ésszerű, hogy a nőket egyaránt beleértjük ebben az esetben. Ők mindannyian az Úr és Királysága kedvéért mondtak le a házasságról, és a keresztényi szolgálatnak egy olyan formájára szánták el magukat, amely cölibátusban valósulhat meg. Az egyháztörténelem az évszázadok során sok nyilvánvaló példát szolgáltat az ilyen „heréltek”-ről.

Az ebbe a kategóriába tartozó emberek nem rendelkeznek a cölibátus természetfeletti karizmájával. Őket azokkal a szavakkal lehet jellemezni, amelyeket Jézus használt: „*akik magukat herélték ki*”. Cölibátusban való életük saját döntésük következménye, nem Isten szuverén cselekedete. Ők - Pállal ellentétben - tudnának boldog házasságot élni, számukra a cölibátus önfeláldozás, amelyet saját akaratuk hoz létre és tart fenn.

A Bibliában a cölibátusnak tehát két eredetét találjuk meg: lehet Isten ajándéka, illetve lehet az emberi akarat eredménye. Mindkét ok azonos eredményt produkál, amely összefügg az emberi személyiség belső, bonyolult rendszerével.

A mozgó rugók és a megnyilvánulások különböző formáit, amelyek felépítenek egy személyt, olyan folyók sokaságához hasonlíthatnám, amelyek ugyanabból a tóból erednek, így ha az egyik folyó elzáródik, akkor a többi több vizet fog szállítani. Az emberi személyiség egyik fő folyója a házasságban megnyilvánuló szexualitás. Ha egy keresztény életében ez a folyó el van rekesztve, a szellemi, intellektuális és érzelmi energiák erőteljesebben szabadulhatnak fel. Ez pedig olyan tevékenységekben nyilvánulhat meg, mint közbenjárás, kutatómunka, művészeti tevékenység vagy a szegények szolgálata.

Selwyn Hughes nagyon leleményesen összegzi ezeket a tevékenységeket analizésében, melyben a szexualitás helyéről ír a keresztény életben („Every Day With Jesus” 1984, július 27. pénteki szám):

„A szexualitás feladása közel visz Istenhez, és visszaszorítja a szex zsarnoki hatalmát. Alexis Carrel mondja, hogy a világon a legnagyobb teljesítményeket bemutató emberek erősen szexuális beállítottságúak, de a szexet alárendelik azoknak az értékeknek, amelyekért élnek. A házasságban a szexuális vágyat a nemzés és a kölcsönös örömszerzés motiválja. A házasságon kívüli szexuális vágyat el kell fojtani, és energiáját Isten Királyságáért folyó munkára kell fordítani - a legerőteljesebben szexuális beállítottságú személy képes a leghatékonyabban szolgálni.”

Létezik a keresztényeknek olyan speciális rétege, aki nem házasodhat? Kiváltsága ez például a lelkeszi elhívásnak? Az Újtestamentum nem ad útmutatást erre vonatkozóan. Már rámutattunk arra, hogy az apostolok közül csak ketten, Pál és Barnabás rendelkeztek ezzel a különleges ajándékkal. (Sőt, még az sem biztos, hogy Barnabás valóban nőtlen volt.)

Pál állítása szerint egy felvigyázónak⁶: „...egyfeleségű férfinak kell lennie..., aki a saját házát szépen igazgatja (kormányozza), gyermekeit engedelmességben tartja és teljes tisztességben”. (1. Timóteus 3,2-4.) Eszerint egy felvigyázónak (felügyelőnek) házasnak kell lennie és családdal kell rendelkeznie.

Az évek hosszú során gyűjtött tapasztalatom szintén arról győzött meg, hogy ez egy nagyon bölcs, praktikus követelmény. Mivel egyedülálló nők és feleségek egyaránt tartoznak a gyülekezethez, a pásztoroknak gyakran szüksége van a nő szemléletmódjára. A feleség a férj perspektívájától eltérő látásról tud gondoskodni. Szüksége van a feleség védelmére is olyan szituációk esetén, amikor egyébként szexuális kísértésnek lenne kitéve. Nem jó egy lelkes számára, ha sok időt tölt egyedül egy nővel, akár tanácsadás, akár imádkozás során. Sok nem-kívánatos, zavaros kapcsolat fejlődött ki ilyen szituációkból.

Kétségtelenül ez lehet egyik oka, hogy a zsidó vallás elvárja a rabbitól, hogy nős ember legyen. Ebből a szempontból a zsidó vallás közelebb van a Bibliához, mint a tradicionális keresztény tanítás, amely cölibátust követel a klérustól.

Tagadhatatlan, hogy a cölibátus Isten különleges gondoskodása, amelyet szolgálóinak megsegítésére ad. Isteni döntésből fakadó ajándék ez, vagy az emberi akarat döntésének eredménye lehet. Ilyen döntést imádkozó keresztények hozhatnak. Ez a dolog azonban nem követelmény Isten embereinek egyetlen csoportja számára sem.

Házasságban vagy házasság nélkül, de minden ember kap elhívást valamilyen szolgálatra. Mindenkinek tehát azt kell felderítenie, hogy Isten milyen szolgálatra hívta el.

Ruth Történte

12

Találkozzon velem a „King David”-ben

A kezem remegett, a szívem zakatolt, ahogy ott álltam Jeruzsálemben, a postahivatal előtt. Feltéptem a táviratot: „Találkozzon velem a King David Hotelben szeptember 20.-án, 9-órakor. Prince”

Kifújtam a levegőt, és mégegyszer elolvastam a táviratot. Tehát Derek Prince valóban Jeruzsálembé jön Yom Kippurkor (az Engesztelés napja), a zsidó év legszentebb napján, és találkozni akar velem!

Visszasiettem a szállásomra, és térdre estem a keskeny ágy mellett. A Bibliám nyitva feküdt a távirat mellett. „Uram, azt jelenti ez, amit én gondolok? - imádkoztam - Csendesítsd le a szívemet, és segíts, hogy meghalljam a hangod, hogy útmutatásodra várni tudjak.”

⁶ Károli Gáspár és sokan mások sajnos *püspöknek* fordítják, aminek semmi köze sincs a görög *episzkopé* szóhoz (sajnos a könyv magyar fordításában is a *püspök* szó szerepelt)

Ahogy várok Előtte, békesség kezdett betölteni, biztosítékaként annak, hogy Isten vezet engem azon az úton, amelyre előkészített.

De volt még, ami nem hagyott nyugodni: Hogyan lehetséges, hogy Derek Prince, akit én Isten nagy emberének tartok, közeledik hozzám, elvált nőhöz? Mi történik akkor, ha olyan dolgokat „képzelek, amelyekről kiderül, hogy nem is az Úr beszél róluk hosszú hónapok óta? Mi történik, ha megcsalattam? Mi történik, ha engedem, hogy reményem növekedjék, szabadon eresztsem az érzelmeimet, és azután megint megsérülök? Bizhatom benne? Vagy egyáltalán-bármelyik férfit?

Olyan elevenen élt bennem az az éjszaka 1965-ből; hánykolódtam, forgolódtam az ágyban. Zokogtam. Álmaim és vágyaim egy boldog és gondtalan életről már rég elveszítettem. Szívem kalapált, érzelmeim össze voltak kuszálódva. Azon az éjjelen remélni akartam, hogy lehet még új életem, amelyben megtalálom a meglepődöttséget és a beteljesedést. De a félelem is növekedett bennem - a félelem, hogy engem nem lehet már szeretni, vagy hogy én nem leszek képes még egyszer arra, hogy szeressem, és életemet egyedül, magányosan kell leélnem. Vagy ami még ennél is rosszabb, egy másik rosszul sikerült házasságban, aminek megint válás lesz a vége.

Rólam beszélt a Szentírás az Ésaías 54,6-ban: „...mint elhagyott és bántalmazott szellemű asszonyt, hívott téged az ÚrIsten, és mint elutasított (megvetett) ifjúkori feleséget...”. 21 évesen hozzámentem egy zsidó férfihez. Felvettem a zsidó vallást, hátat fordítottam saját örökségemnek, kultúrámnak, és teljesen átadtam magam ennek a kapcsolatnak, amelyről azt hittem, hogy örökké fog tartani. Hittem abban, hogy szerelmünk minden próbát ki fog állni, de tizenhárom év múlva mindennek vége lett. Nem voltam többé kedvére való, nem vágyott többé rám. Talált egy másik nőt. Házasságunk befejeződött.

Zokogásom végül alábbhagyott; elaludtam. Hajnalban arra ébredtem, hogy mialatt aludtam, valahogy megszületett bennem a döntés: egyedül maradok; soha többé nem engedem magam megsérteni egy másik ember érzelmei vagy cselekedetei által. Felszínes kapcsolatokat fogok fenntartani. Nem engedek senkit sem annyira közel magamhoz, hogy képes legyen fájdalmat okozni.

Ez történt 1965-ben. Ám most 1977 van, és nekem döntenem kell, meg merek-e kockáztatni egy szoros kapcsolatot. Mivel nő vagyok, várnom kellett arra, hogy a férfi lépjen először, hogy válaszul el tudjam dönteni, lehet-e bármiről is szó. Ez a távirat azonban biztos jelnek tűnt, hogy Derek Prince megteszi ezt a lépést.

Elkerülhetném a kockázatot. Nem muszáj válaszolnom. Nem tudja a címetem, csak a postafiókom számát. Ha nem megyek el a King Davidbe, az a kapcsolat végét jelentené. De tetszene-e ez Istennek? Megtehetem-e, hogy ne kövessem azt a belső hangot, amely azt mondta: Ez az, amiért elhoztalak Jeruzsálembe. Erre készítettek egész életed során.

Csendesen várok, amíg teljes békesség nem szállt rám. Bizhatom az Úrban, aki kinyilvánította magát nekem Jézuson, a Messiáson keresztül. Így azt mondtam: „Uram, legyen meg a Te akaratod. Nem tudom, mit hoz a jövő, de Te tudod, és én bízom Benned.”

Nem mindig így hoztam meg a döntéseimet. A világválság idején születtem nagy családban. Természetes eszem, erős szervezetem volt. Korán megtanultam magamról gondoskodni és azt, hogy kezdeményező legyek, támaszkodjam saját képességeimre. Gyakran megtörtént, hogy nem feleltem meg saját elvárásaimnak. De mindig így reagáltam: szedd össze magad, tanulj többet, dolgozz keményebben, a következő alkalommal csináld jobban. Időnként teljesen összetörtem az érzelmi viharoktól, amelyeket nem tudtam legyőzni akaraterővel vagy önfegyelmekkel. De sosem fordult elő, hogy Jézust hívjam segítségül.

Michigan-ben, a lutheránus templomban, ahol felnőttem, valahogy nem jutott el a tudatomig, hogy Istennel személyes kapcsolatunk lehet. Sok program volt - vasárnapi iskola, templomi vacsora, konfirmációs osztályok, ifjúsági klub -, de sosem érttem meg a feltámadást, és gyakran összezavarodtam, mert szememben Jézus és Martin Luther egyenrangúak voltak. Jó néhány évre rá megtudtam, hogy öcsém abban a templomban találkozott Jézussal, amikor fiatal volt. Így valószínűleg bennem volt a hiba, amiért nem érttem, mit tanítanak. A templomba járást olyan gyorsan hagytam abba, ahogy csak tudtam, arra a következtetésre jutottam ugyanis, hogy a vallás nem nyújt nekem túl sokat.

Néhány évvel később talákoztam és hozzámentem zsidó férjemhez, aki az Amerikai Tengerésznél volt őrmester. Meglepő módon, ahogy elkezdtem tanulni, hogy felvehessem vallását, felfedeztem Istent, akit a lutheránus templomban sosem ismertem meg. Nem volt még személyes kapcsolatom Vele, de azt biztosan tudtam, hogy Isten létezik és gondoskodik az univerzumról, és bizonyos indokok miatt, amiket csak Ő ismer, kiválasztotta a zsidó népet. Ez az 1950-es évek elején történt, épp a Holocaust után. Problémát okozott, hogy megértsem a zsidó nép egyedülálló elhívását, mert nyilvánvaló volt, hogy Isten szereti őket, de közben mégis annyit szenvednek, amennyit egyik nép sem szenved ezen a földön.

A rabbi azt kérdezte tőlem: „Teljesen biztos vagy abban, hogy fel akarod venni ezt a vallást? Nem könnyű

zsidónak lenni. Senki sem ért meg, és még az is előfordulhat, hogy gázkamrában végzed. Már a felesége vagy a férjednek. Senki sem fogja a szemedre vetni, ha nem veszed fel a hitét is. Legyél teljesen biztos abban, hogy mit akarsz!”

A válaszom teljesen egyértelmű volt: sokkal többet találtam a júdaizmusban, mint amit egy vallástól valaha is vártam. Felvettem a Ruth, „Ábrahám leánya” nevet, és engedelmes, hagyománytisztelő zsidó nő lettem. Kívülről megtanultam zsidó imákat a Sabbatra és a zsidó ünnepekre. Megtanultam, hogyan kell a speciális étkezésekre főzni, hogyan kell feldíszíteni a lakást a különböző ünnepekre. Biztonság és egy bizonyos mértékű békesség volt ezekben a rituálékban éppúgy, ahogy a zsidó közösségekben szövődő kapcsolatokban.

Négy zsidó gyereket adoptáltunk, mert nem tudtam gyermeket kihordani. Egyikük, egy kislány, Oregonban nyugszik a zsidó temetőben. Egyik reggel halva találtam az ágyában. „Bölcsőhalál”. Újkeletű hitem valahogy átsegített a sokkon és bánaton.

Házasságunk tizenhárom éve alatt sokszor költöztünk, mindannyiszor férjem hivatása érdekében. Biztonságunkat a zsinagóga adta, vagy ha a hely túl kicsi volt ahhoz, hogy zsinagógája legyen, akkor a városban levő más zsidó családok. Tipikus zsidó familia képét mutattuk. Növekedtünk, aktívan politizáltunk, és részt vettünk a lakóhely életében, mozogtunk a társadalomban. Lelkes híve voltam a gyermekek zsidó nevelésének. Gyakran több kilométert kellett vezetnem, hogy megfelelő órákat tudjanak venni. Ezzel akartam ellensúlyozni a döntően keresztény társadalmi befolyást.

Azután egyik nap, amikor férjem hazatért egyik üzleti útjáról, kicsomagolt, és a zsebéből a konyhaszekrényre tette a papírokat. Egy motelszámla vonta magára tekintetem: Mr. és Mrs. Baker. Megütközve kaptam fel, de nem volt tévedés. A dolgok kezdtek helyükre kerülni: az „üzleti utak”, amelyek a hétvégéket is igénybe veszik, a csekély érdeklődés a gyermekek iránt, a nekem szánt kritikák, megmérettetésem valamilyen idegen mértékkel. Férjem talált egy másik nőt.

Amikor magamhoz tértem a megrázkódtatásból, elmentem egy megbízható barátnőmhöz (néhány évvel idősebb volt, mint én), hogy tanácsot kérjek. Hibátlan tanácsot adott: ne szólj semmit, csináltasd meg a frizurádat, vegyél új fehérneműt, főzd a kedvenc ételeit: hódítsd vissza.

Hónapokon keresztül tettem, hogy nem tudok semmiről. Minden alkalommal, amikor hazajött, tárt karokkal fogadtam. Örült, de folytatta a másik kapcsolatát. Erre az időre már megtudtam, ki „ő”. Egy új városba költözés terve örömmel töltött el egész addig, amíg ki nem derült, hogy a másik nő is költözik. Azután elmondta, hogy már a gyermekek is megszerették. Ez túl sok volt - tehát amikor nélkülem vitte el a gyerekeket egy kiállításra, „ő” is ott volt. Elmentem egy ügyvédhez.

A következő három év kinszenvedéssel telt. Egész életünk darabokra esett. Beleegyeztem abba a kérésébe, hogy a válást karrierje érdekében ne az ő házasságtörése miatt mondják ki. Beleegyeztem a törvényes különélésbe, amit egy rutin válóper követett. Kettéosztottuk a vagyonunkat, és én a gyerekekkel egy öregebb, kisebb lakásba költöztem. Folytattam a tanulmányaimat, hogy megszerezsem a főiskolai diplomát.

Megállapodásunk baráti volt. Álomban sem jutott volna az eszembe, hogy elhagyja az államot (azaz a bíróság illetékességi területét), és abbahagyja az asszony- és gyerektartás fizetését.

Úgy tűnt, a gyermekeimen kívül mindent elvesztettem. Nem volt férjem, nem volt pénzem, nem volt reménységem - szabályos csatát kellett kezdenem. Megfeszítettem az akaratomat, főiskolai kölcsönért folyamodtam. Lenyeltem a büszkeségemet és részmunkaidős állást vállaltam, kozmetikumokkal házaltam. Az volt a célom, hogy fizetésem legyen, amíg befejezem a főiskolát.

Gyermekeim még többet szenvedtek, Apjuk nincs többé, anyjuk pedig mindig túl fáradt vagy elfoglalt. Sok-sok éjszakán át néztem őket az ágyukban, és bensőmben sírtam: Miért, Istenem, miért? Olyan gyönyörű csecsemők voltak. Olyan sok reménységgel vittük őket haza. De egyedül képtelen vagyok apjuk és anyjuk is lenni. Még anyának sem vagyok olyan jó, mint amilyen szeretnék lenni. Így hát folytattam nap nap után. Megpróbáltam a körülményekhez képest a tőlem telhető legjobbat adni.

Azután valódi szörnyűség tört ránk: beteg lettem. A válás épp befejeződött, a gyerektartás újra megjött, majdnem befejeztem tanulmányaimat. Arra gondoltam, egy kicsit megpihenhetek - és most ez! Bokám kificamodott, majd egy hatalmas harc az influenzával. Helyzetem lehetetlennek tűnt.

Így feküdtem az ágyamon egy délután, és Ábrahám, Izsák és Jákób Istenéhez kiáltottam: „Hol vagy Isten? Nem viselsz gondot rám? Nem tudom ellátni magamat és a gyermekeimet. Nem tudom folytatni. Segíts!”

Hirtelen a szoba atmoszférája elektromossággal telítődött. Valami jelen volt. Erősen, vigasztalóan és békességet árasztóan. Jézus meggyógyított. Tudtam, hogy Jézus volt az. Mint zsidó, még csak nem is hittem Jézusban - és Ő mégis meggyógyított! Majd a jelenlét eltűnt. Szobám megint a megszokott volt. Kábultan feküdtem ott néhány percig, majd felemelkedtem, hogy leteszteljem az erőmet. Amikor a gyerekek hazajöttek az iskolából, már a

konyhában voltam, és süteményt sütöttem.

Csodálatos volt megint jól lenni. Fejest ugrottam a teendőimbe, és nemsokára megint ugyanolyan elfoglalt voltam, mint mindig, napi tizennyolc órán át. Nem akartam megállni, hogy gondolkozzam: Jézus megjelenésének következményeivel nem tudtam szembenézni.

Úgy tekintettem magam, mint egy jelenkori Ruthot. Teljesen elkötelezett voltam Izrael Istenének és az izraeli népnek. És egyszer csak hittem Jézusban. Mit tehetek? Az én esetem volt a legrendkívülibb azok közül, amelyeket addig hallottam. Azt gondoltam, én vagyok az első zsidó, aki valaha is hitt abban, hogy Jézus a Messiás. Fogalmam sem volt arról, hogy élnek zsidók szerte a világban, akik szintén személyesen találkoztak a feltámadott Messiással.

Nem tudtam mást, csak hogy Jézus meggyógyított, és én hittem Benne. De nem tudtam beszélni róla. Zsidó barátaimat kellemetlenül érintette volna, ha Jézus nevét ilyen vonatkozásban említem. Nem akartam elolvasni az Újszövetséget, amelyet új barátom, egy keresztény adott nekem, akinek elmeséltem a dolgot. Féltem attól, hogy jobban megértsem vagy tovább lépjek a megértésben, mert lojális voltam a zsidó valláshoz és a zsidó emberekhez.

Két éven át futottam Isten elől. Nem voltam hálás az Egyetlennek, Aki meggyógyított. Megkeményítettem a szívem, és nem akartam szellemi dolgokon gondolkodni. Összes energiámat belevettem gyerekeim felnevelésébe, karrierembe, közösségi tevékenységeimbe, a társadalmi életbe. Agyam éjjel és nappal el volt foglalva.

Minden jól ment 1970-ig. Ekkor megint beteg lettem. Epehólyagműtétre volt szükség. Szörnyű fájdalmam volt. Nagyon megrémültem. Eszembe jutott két évvel ezelőtti betegségem és a megkönnyebbülés, amikor Jézus meggyógyított, és visszatérhettem a tevékeny életbe. Nem tudtam elképzelni, hogyan várhatnék egy újabb csodát, hiszen nem becsültem meg Jézust még annyira sem, mint az orvosokat, és nem igyekeztem azon sem, hogy megtanuljam, hogyan kell egészségesen élni. Milyen keveset tudtam Isten kegyelméről és könyörületességéről!

Az operáció előtti napon a „Szemben a csodával” című könyvet olvastam Don Bashamtól, amelyet keresztény barátom adott. És most először láttam világosan, hogy Megváltóra van szükségem - nem csak azért, hogy meggyógyítson, hogy az eltervezett dolgokat tovább folytathassam, hanem hogy lemossa bűneimet, és egy új, Istennek tetsző életet adjon nekem. Különösen szükségét éreztem a Szent Szellem hatalmának, hogy ezt az életet élni tudjam - mivel ekkora már beláttam, hogy nem tudok legyőzni minden akadályt csak akaraterővel és kemény munkával. Fájdalom pusztította testem azt súgta, hogy radikális változást kell végrehajtanom életvitelemben.

Ott a kórteremben meghajtottam fejemet, és becsuktam a szememet. Jézus azt mondta: „*azt, aki hozzám jön, ki nem vetem. (nem utasítom el)*” (János 6,37.) Egyszerűen, alázatosan jöttem Hozzá. „Bocsásd meg, hogy ellened vétkeztem - mondtam -, hogy saját utamon mentem. Költözz a szívembe.”

És megtette. Nem volt bonyolult, nem volt érzélgős. Mintha szóbeli megállapodást kötöttünk volna és kezet ráztunk volna egymással a dolog megpecsételésére.

Azután azt mondtam Jézusnak: „Ha a Szent Szellem-keresztség Tőled van, és akarsz, hogy megkapjam, akkor meg akarom kapni.” Újonnal talált Mesterem szavamnál fogott, és furcsa szótagok kezdtek a nyelvemre jönni. Suttogva, nehogy meghalljanak, elkezdtem egy olyan új nyelven beszélni, amelyet sosem tanultam, amelyet a mennyből kaptam. Egy megáradt patakhoz hasonlítottam. Késő éjszakáig feküdtem suttogva. A szavak átfolytak rajtam, ahogy a patak a köveken. Minden hang, minden szótag egyre tisztábbá mosott.

Másnap megoperáltak. Három héttel később visszamentem dolgozni. A gyógyulás gyors volt, felépülésem ámulatba ejtett. Időközben Bibliámat olyan éhséggel kezdtem olvasni, amelyet addig még nem ismertem. Egy érzelemmentes kezdet után szerelmes lettem Jézusba. Semmi sem elégített meg, csak az Ő Igéje és az ima az új nyelven.

De jelentkezett egy probléma. Kétféle elvárás feszültsége nehezedett rám. Az egyik a munkám volt egy közgazgatási szervnél, a másik új szerelmem, amely napról napra növekedett.

Egy éjszaka, négy hónappal később Jézus egy lépéssel tovább vitt. Világossá tette, hogy teljesen át kell adnom magam neki. Ez küzdelemmel járt. Fejlett, erős akaratom volt. Végül elismertem, hogy életem nem volt túl sikeres. Igaz, „Cum Laude” végeztem a főiskolán, miközben három gyereket neveltem és részmunkaidőben dolgoztam, de két év alatt kétszer is beteg voltam. Egyre nehezebbnek találtam azt is, hogy megbirkózzam tinédzser fiammal. Belső békére volt szükségem, amelyet Krisztusban találtam meg. Úgy tűnt, nincs más választásom.

Agyam ugyan folyton azt ismételtette: Mi van ha? Mi van ha? De akaratommal átadtam magam.

Hálószobámban 1971 február 21.-én azt mondtam az Úrnak: „Negyven éves vagyok, nem vagyok erős, fáradt vagyok, felbomlott a házasságom, gyermekeimmel problémák vannak. Nem tudom, Te mit tudsz velem kezdeni. De ha bármire is jó vagyok, most átadom magam Neked.” És Ő elfogadott.

Két éjszakával később, amikor imádkozni kezdtem, Isten válaszolt nekem. Majdnem kiestem az ágyból. Senki nem mondta még, hogy Isten ma is beszél az emberekhez. Megint azt gondoltam, én vagyok az első, akivel ez valaha is megtörtént. Félelmetes volt. Tünődtem, miért engem választott ilyen dologra. Húsz percen át kérdéseket tettem fel neki az életemről, és válaszolt. Ő viszont bizonyos változásokat kért tőlem, azt mondta, hogy engedelmességet vár, és megígérte, hogy irányítani fog mindaddig, amíg hűségesen követem, amit megértek.

A beszélgetés addig folytatódott, amíg valaki másról nem kezdtem kérdezni Őt. Nem dorgált meg. Egyszerűen nem válaszolt. Gyorsan megtanultam a leckét: ne légy kotnyeles!

Az új élet, amelyet másnap elkezdtem, bámulatba ejtő volt. A kétségek és félelmek eltűntek. Minden változást, amit Isten kért, végre tudtam hajtani, mivel biztos voltam abban, hogy az Úr mellettem van. Egyedül leélt éveim alatt nagyon független személyé váltam. Most egy éjszaka alatt megtanultam a Szent Szellemtől függeni. Tudtam, nem engedelmességeknek Neki, ha nem hallom a hangját. Szent tisztelet és félelem készítetett arra, hogy keressem az Urat, nehogy figyelmen kívül hagynom. Csak később vettem észre, hogy megkaptam a Szent Szellemtől a hit ajándékát. Ez az ajándék képessé tesz arra, hogy kilépjek abból a helyzetből, amelyben vagyok, és várni tudjak Istenre, hogy oda vigyen, ahová akarja, hogy kerüljek. A következő hónapokban minden nap egy új kaland volt, ahogy megtanultam meghallani Isten hangját és az engedelmes cselekvést. Megtanultam, hogyan legyek rugalmas, hogyan változtassak irányt a Szent Szellem útmutatása szerint. Szerelmét adta nekem, amely rajtam keresztül másokra is kiáradt.

Új munkám lett. Maryland állam munkaerőgazdálkodási ügyintézője lettem. Ez gyakori utazással járt, autóm mozgó szentélyül szolgált nekem. Amikor beszálltam, az volt az első vágyam, hogy énekeljek. Az Úr énekhangot adott, hogy dicsérjem Őt, és a szívemet dallal töltötte meg. Énekeltem szellemmel, és énekeltem az értelmemmel is; imádkoztam szellemmel, és imádkoztam értelemmel is.

Jézussal való kapcsolatomban sokkal reálisabb volt, mint földi kapcsolataim. Naponta kerestem Őt, és sosem vároztattat meg. Kapcsolatunk öröme olyannyira erősebben hatott minden földi érzelmenél, hogy le sem írhatom. Talán úgy fejezhetném ki: ez volt mennyei vőlegényem udvarlási időszaka; előzetes abból a nászútból, amely majd a Bárány menyegzőjével fog kezdődni.

Ahogy kapcsolatunk mélyült, megtanultam világosabban felismerni hangját, és azonnal követni útmutatását. Ezalatt közbenjáró imába vezetett be. Teljesen természetesen kezdtem el beszélni Neki olyan emberekről és szituációkról, amik foglalkoztattak, és Ő megmutatta, hogyan imádkozzam értük. Elcsodálkoztam, milyen világosan megválaszolta imáimat, azután rájöttem, hogy az Ő akaratával egyező ima megválaszolása örömet okoz Neki.

Úgy találtam meg az örömet az Úrban, ahogy a 37. Zsoltárban meg van írva. Egyre jobban és jobban betöltött Önmagával. Betöltötte az emberek utáni szükségleteimet is. Küldött egy érett keresztény házaspárt, akik a barátaim lettek; egyedülálló nőket, akikkel imádkoztam; fiatal férfiakat és barátokat, akik biztosították a férfi látásmódot, anélkül, hogy érzelmekbe, kompromisszumokba kelljen bonyolódnom. Küldött az életembe egy valódi pásztort szívvel rendelkező lelkész; felkent tanárokat (egyik közülük Derek Prince volt) könyveken, kazettákon és konferenciákon keresztül. Életem teljes volt.

Első jeruzsálemi utam során 1974-ben Isten elhívott, éljek Izraelben. Izraellel érzett együttérzésem már akkor elkezdődött, amikor először olvastam a Bibliát, és elértem Ézsaiás és Jeremiás könyveihez. Azokból értettem meg Izrael Állam születését. Elkezdtem naponta azért imádkozni, hogy az Úr építse fel Jeruzsálemet, és tegye dicsőségessé a földön. (Ézsaiás 62,7.) A Yom Kippuri háborút 1973-ban megsirattam. Többet akartam tenni, mint csak imádkozni. Segíteni akartam.

De még nem voltam egészen felkészülve, amikor Isten szólt, hogy költözzem Izraelbe. Emlékeztem arra az éjszakára 1971-ből, amikor átadtam Neki magam. Tudtam, hogy Ő csak addig vezet engem, ameddig hajlandó vagyok követni azt, amit megértek. Úgy gondoltam, ismerem a hangját. Kockázatos volt mégis. Kérése annyira más volt, mint az én gondolataim. Megint az zakatolt az agyamban: Mi van ha...? Mi van ha...? De Isten nem mondott többet. Döntést kellett hoznom. Végül azt válaszoltam: „Igen, Uram, ha Te ezt akarod, én is ezt akarom.” Hazamentem, elmentem a pásztromhoz, hogy megerősítést kapjak tőle, és azután nekifogtam, hogy engedelmeskedjem.

Ez volt eddigi legnagyobb próbája hitemnek. Nem mentek teljesen simán az előkészületek. Volt férjem, aki időközben újra megnősült és családot alapított, meghallva hitemet a Messiásban, amennyi akadályt csak tudott, annyit gördített az utamba, amikor hozzájárulását kértem, hogy legfiatalabb lányunkat, Erikát magammal

vihessem. Ahogy halasztódott az indulási idő, az ellenség egyre gyakrabban sugdosta fülembe: Valóban azt mondta az Úr? Szét kellett választanom a természetes problémákat, a sátáni ellenállást és azt, hogy épp Isten teszteli-e a szilárdságomat.

Meg kellett ismernem Jézus új dimenzióit. Eladtam, amim csak volt, feladtam az állásomat, kiköltöztem az otthonomból. Ahogy az utazás újabb 6 hónapot késett, a Szentírást növekvő figyelemmel kutattam. A válasz számos versen át érkezett hozzám: Bizz bennem!

Amikor a próba megfelelt már Isten céljainak, elvitt minket Jeruzsálembe. Dicsőséges hazatérés volt. Ő nem csak elhozott engem Erikával fogadott atyáim földjére, hanem bebizonyította hűségét is. 44 éves voltam, erős, egészséges, teli örömmel. Jézus rengeteget tett értem a négy év alatt. És most elhozott az Ő városába - a Nagy Király Városába! Mit akarhatnék még egyáltalán? Őszintén gyönyörködtem benne.

Két és fél évvel később ágyban feküdtem jeruzsálemi otthonomban. Az izraeli orvosok pihenni küldtek. Tehetlenné és gyógyíthatatlanná váltam a hátamban lévő egyik elrepedt porc miatt. Gerincem, amely gyermekkorom óta hajlott volt, nem tudta már tartani a testemet. Hónapok múltak úgy el, hogy nem csökkent a fájdalom. Naponta egy-két órára hagyhattam el az ágyat. A javulásnak semmi jele nem volt.

Egy délután, üres óráimban átlapoztam a jegyzetfüzetemet, amelyben az Úrral való beszélgetéseim voltak feljegyezve. Abban olvastam, hogy 1976 november 4.-én, amikor azon tűnődtem, hogyan tudnám jobban szolgálni Őt, újra elköteleztem magam Neki. Egy üres papírlapon felvázoltam egy szerződést. Felírtam, amit Ő értem tett Jézus vérén keresztül. (Milyen messze vitt azóta az 1971-es nap óta, amikor átadtam Neki magam!) Majd kinyilvánítottam, hogy még teljesebben átadom Neki magam. A lap többi részét pedig üresen hagytam, hogy feltételeivel Ő töltsen meg. Az alján aláírtam.

Most pedig ágyban feküdtem. Ez olyan „feltétel” volt, amire nem számítottam. Azt gondoltam, miután megmentett, egészségben fog megtartani, hogy szolgálhassam. De mégis tehetetlen voltam, és állandó fájdalomban éltem.

A mérleg másik oldalán Vele való ragyogó közösségem volt. Kora reggeltől késő estig és egész éjjel Jézus jelenlétében voltam. Hátamon fekvé csak annyi ideig tudtam a Bibliát tartani, hogy rövid foszlányokat képes legyek elolvasni belőle. Ronggyá hallgattam a Szentírást tartalmazó kazettákat azok alatt a hónapok alatt. A várva várt gyógyulás azonban nem jött, de folytatódott a Vele való beszélgetés és jelenlétének édessége.

Azután egyik nap Derek Prince kopogtatott az ajtómon. Jeruzsálemben volt, hallott rólam, és eljött, hogy felajánlja, imádkozik hátam gyógyulásáért. Meg voltam semmisülve. Habár Jézus szerelmében már évek óta bizonyos voltam, nehéz volt elhinni, hogy Ő egy ilyen kaliberű embert küld hozzám. Szerencsére nem voltam megijedve. Húsz évig forgolódtam az amerikai politikában, ismertem szenátorokat, kormánytagokat. Rendkívüli módon tiszteltem azokat az embereket, akiknek tekintélyük van, ugyanakkor tudok velük oldottan, természetesen viselkedni.

Beinvitáltam a társaságában lévő fiatalemberrel együtt. Először a sérülesemről beszélgettünk, majd Jeruzsálemről. Valódi érdeklődéssel és részvétellel figyeltem Dereket. 62 évesnél jóval többnek látszott. Karja gipszben volt. Felesége két évvel ezelőtt halt meg, és még mindig látni lehetett az arcán a szomorúság és a magány nyomait. Nehéz volt elképzelni, hogy ez ugyanaz az életteli ember, aki olyan erőteljesen prédikált néhány éve, amikor én is hallottam.

Felajánlotta, hogy imádkozik értem. Tudtam, hogy van egy speciális szolgálata a „lábak megnövesztése”, mivel felém is szolgált egy konferencián ezzel. Akkor Derek még nem értette meg teljesen a hit ajándékát, amelyet Isten adott neki, most viszont ő magyarázta, hogy nekem kell „a palackot bezárva tartanom”, hogy Isten csodatévő ereje az én hálaadásom által folytatni tudja bennem a megkezdett munkát, és meggyógyuljak.

Amikor Derek a lábamat megvizsgálta, azt mondta: „Ezek tökéletesen egyformák! Imádkozott már valaki önért?”

„Igen - válaszoltam -, Ön 1971-ben.”

Elégedetten kuncogott: „Jó munkát végeztem!” Mellém állt, és kezét a vállamra tette.

Azután a legnagyobb meglepetésemre prófétálni kezdett. Az üzenet bátorítás volt számomra Istentől. Úgy szólt, hogy én egy fa vagyok az Ő ültetvényében, és semmi sem szakíthat ki onnan. Meglepett, hogy Isten majd nem ugyanezeket a szavakat mondta közvetlenül nekem is nem egészen egy héttel azelőtt. Fel is jegyeztem őket a noteszomba.

Az ajtóból még Derek visszafordult és annyit mondott: „Tartsa zárva a palackot! Ne hagyja abba a hálaadást!” Azután hozzátette: „Imádkozzon értem. Jövő héten Nyugat-Németországba, Münchenbe megyek egy konferenciára. Nem könnyű hely prédikálás szempontjából.” Majd elment.

Visszamentem az ágyhoz, lefeküdtem és köszönetet mondtam Istennek. Még mindig annak a hatása alatt voltam, hogy Isten elküldte őt hozzám. Nagyon becsültem kedvességét és a Szent Szellem iránti érzékenységét. Nagyon értékeltem azt a jelet, amelyet Isten adott, és amelyben jelezte, hogy meghallgatta az imáimat, és azt akarja, hogy gyógyuljak meg.

Nem következett be azonnal drámai fordulat. Amikor a fájdalom erősödött, én azt kiáltottam: „Köszönöm Jézus, hogy a Te csodatévő erőd dolgozik a testemben!” Minimális volt az erőm. Felöltöztem és megfürödtem egyedül, de nem több. Végrehajtottam azokat a gyakorlatokat, amelyeket a gyógytornász előírt. Uszodába jártam, hogy a víz erősítse gyenge hátamat.

Lányom ekkor 17 éves volt, és vissza akart menni az USA-ba főiskolára, de vonakodott engem egyedül hagyni ilyen rokkant állapotban. Végül beleegyeztem, hogy visszamegyek vele Amerikába. Úgy rendeltem meg a jegyemet, hogy egy nappal Rosh Hashana (a zsidó újév) előtt térjek vissza Jeruzsálembe. A légitársaság felajánlott egy toloszékot, és nagyon kedvesen biztosítottak számomra négy ülést, így egész úton feküdni tudtam.

Az indulás előtti héten megint meglepetés ért: kézírásos levél jött Derek Prince-től, amelyben egy Kansas Cityben lévő csoportot említett, akik érdeklődnek Izrael iránt. Meghívott, hogy látogassam meg őket, amikor Amerikában vagyok. Milyen kedves ember - gondoltam - látja, hogy nyugalomra és helyreállásra van szükségem. Álomban sem gondoltam volna, hogy más is jár az eszében. Nem jutott eszembe, hogy ő egy „partiképes” férfi. Ha megfordult volna az agyamban, akkor bizonyára másként reagálok.

Nem vágytam férjhez menni senkihez. Jézussal való kapcsolatomban teljesen kielégítettség érzését tapasztaltam. Azért éltem, hogy örömet okozzak Nekik. Tehetetlenségben eltöltött hónapjaim alatt felfedeztem, hogy a közbenjárás a leghatásosabb szolgálat, amelyet Nekik tehetek. Minden nap hozzáférhetővé tettem magam számukra, hogy imádkozhassam bárkiért és bármiért, amit a szívembe helyeztek. Számos ima, főleg amelyeket Izraelért mondtam, a szemem előtt valósult meg. (A többi pedig folyamatosan kapott választ.)

Írtam egy levelet Derek Prince-nek, hogy köszönetet mondjak, és egy marylandi telefonszámot adtam meg, ahol elérhet. Augusztus 20.-án akartam Kansas Citybe utazni, ám alighogy megérkeztem marylandi szállásomra, megszólalt a telefon. Derek Prince volt az! Meghökkenedtem. Érdeklődött egészségem felől, és mondta, hogy szeretne találkozni velem Kansas Cityben. Néhány nappal később megint telefonált. Barátságos és meleg volt a hangja. Úgy ismertem őt, mint rendkívüli tekintélyű tanítót. Embersége meglepett.

Időközben kezdtem erősödni. Néhány barátom elvitt egy campingbe, így néhány napig egyedül lehettem. Feküdtem a napon, úsztam, és főleg kerestem az Urat, hogy mutassa meg, mit hoz a jövő. Tervem az volt, hogy a lányom nélkül megyek vissza Izraelbe. Anyagi lehetőségeim korlátozottak voltak, ezért világosan kellett tudnom, mi az Úr akarata.

Úgy hagytam el a csendes nyugalomnak ezt a helyét, hogy biztos voltam benne, Isten azt várja tőlem, hogy folytassam a közbenjárást, és tudtam, hogy Ő már előkészítette azokat az eszközöket, amelyekkel rólam gondoskodni fog. Nem tudom megmagyarázni pontosan mi okozta, de nyugodt voltam.

Otthon megtudtam, hogy Derek Prince megint keresett telefonon. Mit akarhatott? Az utazás ügyében minden el volt rendezve. Lehet, hogy visszavonták a meghívást?

De amikor visszahívtam, egyszerűen csak megkérdezte, hogy szolgál az egészségem. Elmondtam neki, hogy pihentem és úsztam.

„Jó úszó?” - kérdezte.

Feleltem neki, de közben arra gondoltam, hogyan kérdezhet egy bibliatanító ilyet egy hölgytől?

Majd így szólt: „Azért telefonáltam, hogy megmondjam: öt perccel az ön gépe után érkezik az enyém is Kansas Citybe. Csak két napot leszek ott. Augusztus 23-án Dél-Afrikába kell utaznom.”

Ahogy telefonbeszélgetésünk után visszamentem a nappaliba, barátnőm kérdő pillantást vetett rám:

- Elmondhatod, miért telefonált?

- Furcsa volt - válaszoltam - Úgy tűnt, csak érdeklődik. Meg azt is megkérdezte, jó úszó vagyok-e?

Rám nézett: „Gondolod, hogy ez jelent valamit?” - Félek erre gondolni - feleltem.

A következő néhány napon számtalanszor vittem ezt az Úr elé. Nem tudtam megérteni, Derek Prince miért közelít hozzám. Említette, hogy keresi Isten akaratát Jeruzsálembe való visszatérése ügyében. Eszembe jutott: talán Isten akarata az, hogy titkárnői gyakorlatomat számára hasznosítsam. De nem voltam abban az állapotban, hogy dolgozhassam. A világon semmim sem volt, amit felajánlhattam volna bárkinek is. Az egyetlen, hogy tudtam imádkozni, és hogy Isten használt engem erre a célra.

Olvastam Derek könyvét: Történelemformálás Ima és Bőjt által⁷, és hallottam számos üzenetét a közbenjáró imával kapcsolatban. Lehet, hogy Isten azt jelzi, hogy imádkozzunk együtt. De nem érttem, hogy lenne ez lehetséges. Olyan sok minden nem volt világos. Végül mindent az Úrra bízom, és úgy mentem Kansas Citybe, hogy mindenre nyitott voltam.

Derek gépe készt. Erika és én Derek barátjának kocsjában vártunk, amíg Ő visszament, hogy felvegye Dereket és csomagjait. Amikor Derek hosszú léptekkel megérkezett, megint erős és vibráló személynek láttam, olyannak, amilyen a bibliakonferenciákon volt évekkel ezelőtt. Legalább tíz évvel tűnt fiatalabbnak, mint két hónappal ezelőtt Jeruzsálemben.

Beült az autóba, és ahogy hátrafordult, hogy köszöntsön minket, hosszan, kutatva nézett rám. Látszólag nyugodt volt, de belül remegtem. Az Úrhoz intézett belső kérdéseimre csak egyetlen válasz jött: Bízz bennem!

Erika és én barátai tágas otthonának lettünk vendégei. Derek megkérte őket, hogy tegyenek egy ágybetétet számomra a padlóra. Ezen könnyebb volt aludnom a hátam miatt. Gyakorlatiassága és figyelme meglepett. Később megismertem abból is valamennyit, ahogy Lydiát, aki nála sokkal idősebb volt ápolta utolsó éveiben. Nagyon más volt, mint amilyenek elképzeltem.

Alig láttam abban a két napban. A házigazda családjával együtt ettünk, csak egy magánbeszélgetésünk volt, amikor tanácsát kértem egy Jeruzsálemmel kapcsolatos dologban. Nagyon szakszerű volt, odaadta nekem két utolsó könyvét. Az egyikbe azt írta: Imáimmal, a másikba: *With my love (Szeretettel)* Gondolatban gyorsan hozzátettem: keresztény... - a szeretetre vonatkozóan.

Az utolsó estén Derek jobbán ültem a vacsoránál. Ránéztem, és meg kellett állapítanom, hogy abszolút semmit nem érzek iránta. Rendkívüli módon respektáltam, mint Isten emberét és felkent bibliaoktatót, de nem állt szándékomban vele még egyszer magánemberként találkozni. Megtiszteltetésnek vettem, hogy figyelemre méltatott, de azt gondoltam, ezzel le is zártunk mindent.

Másnap reggel, mielőtt a repülőterre ment volna, odafordult hozzám: „Határozottan eldöntötte már, hogy visszamegy Jeruzsálembé?” Azt feleltem, hogy a Rosh Hashanara otthon akarok lenni. Ő úgy tervezte, hogy a Yom Kippura Jeruzsálembé jön, és akkor találkozhatnánk. Ennyi.

Vagy mégsem?

A következő tíz napon úsztam, sétáltam, tornáztam, miközben folyamatosan beszélgettem az Úrral. Lakóhelyem mögött volt egy kis csermely egy fahíddal. Éjjel kimentem oda, és fel-alá járkáltam a hídon a holdfényben, kiöntve szívem az Úr előtt. Tudtam, hogy követnem kell a Példabeszédek 4,23-at: „*Minden féltett dolognál jobban őrizd meg a szívedet, mert abból indul ki minden élet.*”

Nem engedhettem szabadon az érzelmeimet, sem a reményt, sem a félelmet. Úgy tűnt. Isten azt akarja, hogy Derek felesége legyek, bár Derek nem adta ilyen típusú érdeklődésének semmi jelét - kivéve, amit a könyvbe írt. De akárhogy is volt, azt éreztem, hogy el kell döntenem, mit tennék, ha ez lenne a tényállás. Tudtam, hogy rendkívüli tisztesség, ugyanakkor nagy felelősség is lenne Derek feleségének lenni. Ha ez Isten terve, akkor meg kell, hogy gyógyítson, hogy mind fizikailag, mind szellemileg erős legyek.

Fel kell azonban mérnem, mibe kerülne ez az egész nekem. Legkisebb gyermekem épp kirepült a fészekből. Arra készültem, hogy olyan mértékű személyes szabadságot élvezzek, amelyre huszonöt éve nem volt módom. Nem kellene senkiért és semmiért felelősséget viselnem. És ami még fontosabb: nem állt szándékomban még egyszer feleségül menni valakihez. Tizenkét éve hagytam el a férjemet, hét éve talákoztam Jézussal. Életem az Úrral teljes kielégülést adott. De mi van, ha Isten mégis azt akarja, hogy férjhez menjek? Merjem ezt visszautasítani?

Kérdések áradata következett: Megreszkírozhatom-e, hogy valakit a szívembe és az életembe engedjek? És ami ennél is félelmetesebb: Lehetek én jó feleség? Mi van akkor, ha nem tudok hozzáidomulni az ő életviteléhez és szokásaihoz? Mi történik, ha az egyedül eltöltött évek után nem vagyok képes az ő szükségleteit az enyéim elé helyezni? Mi lesz, ha nem tudok rugalmas lenni? Tudtam, hogy nagyon sokat utazik. Mi van, ha nem tudom felvenni az iramot? Hátam erősebb volt, de távolról sem voltam egészséges. Mi történik a magánéletemmel - az órákkal, amelyeket egyedül csak az Úrral töltöttem? És mivel járna Derek Prince-re nézve, ha elvenne egy elvált asszonyt?

Nem kaptam világos válaszokat a kérdéseimre. Úgy tűnt van egy másik „feltétel” a szerződésben. Abba kell hagynom saját akaratom követését, és bíznom kell Istenben anélkül, hogy határozott választ kapnék.

Mielőtt elhagytam Kansas Cityt, eljutottam addig, hogy az Úrnak azt mondjam: *Ha Derek Prince megkér, hogy*

⁷ *Shaping History through Prayer and Fasting* (Derek Prince Ministries, Fort Lauderdale, Florida 1973)

legyek a felesége, igent mondok. Ezt nem azért mondtam, mert szerelmes voltam belé, hanem mert szerelmes voltam az Úrba, és kedvére akartam jární. Még mindig „védtem”, óvtam a szívemet.

* * *

Milyen nagyszerű idő következett rám Jeruzsálemben! Szállásomról kilátás nyílt az Óvárosra. A szobámnak volt erkélye, ahol a hosszú estéket tölthettem. Újabb önátadásom nagyobb meghittséget hozott létre az Úrral való kapcsolatomban. A Bibliát szerelmes levélként olvastam. Három éjszakán át a Rosh Hashana és a Yom Kippur között ébren maradtam ezen az erkélyen. Különös módon nem is éreztem az alvás szükségességét.

Mivel a hátam erősebb lett, hosszú sétákat engedhettem meg magamnak szeretett városomban. Folyamatosan hálát adtam Jézusnak gyógyító hatalmáért és jelenléteért.

Azon a napon, amikor találkoznom kellett Derekkel a King Davidben, kora reggel dallal az ajkamon ébredtem: „Béke, béke, csodálatos béke, amely az Atyától száll le...” Gondosan öltöztem, és néhány perccel kilenc előtt elindultam, hogy átsétáljak a szállodába.

Ahogy beléptem a lengőajtón, Derek felállt és eléem jött, hogy köszöntsön. Kezet ráztunk és átmentünk az étterembe. A reggeli a King Davidben pompás büfét jelent. Sokszor körbejártunk, hogy a különböző finomságokat kipróbáljuk. Derek nevetett, amikor látta, hogy ecetes heringet eszem. Elmondta, hogy ő irtózik tőle, és sosem értette, Lydia hogyan képes szeretni az ecetes halat. De most látja, hogy nekem ugyanaz az ízlésem.

Beszélgettünk arról, hogyan töltötte az időt Dél-Afrikában. Azután belenyúlt a zsebébe és kivett egy dobozt. „Hoztam önnek egy kis emléket Dél-Afrikából.”

Kinyitottam, gyönyörű tigrisszem bross volt benne, aranyba foglalva. Ez bizony nem egy „kis emlék” volt. *Ennek az embernek komoly szándékai vannak gondoltam*, és figyelni kezdtem mindarra, amit mondott.

Mivel tudta, hogy én gyakran eljárak Sabbatkor és az ünnepeken a zsinagógába, megkérdezte, elmennék-e este a Kol Nidre szolgálatra. A Hechal Shlomoban. Jeruzsálem fő zsinagógájában vettünk két jegyet. Ahogy kijöttünk az ajtón, rápillantottunk a jegyekre: mindkettőre azt írták héber írással: Prince.

„Ezek szerint ön lenne Mrs. Prince” - nevetett Derek. Szívem ugrott egyet. - Mi történik itt? - kérdeztem az Urat - *Milyen gyorsan halad ez az ember előre?* - De nem kaptam választ.

Ahogy elindultunk a lejtőn lefelé, Derek karjába kapaszkodtam pillanatnyi támaszért. És ő nem engedett el! Ezek szerint Jeruzsálem utcáin fényes nappal karonfogva sétálunk? A lehető leghamarabb diszkréten visszahúztam a karom. Én ugyan igent mondtam az Úrnak, de ettől még nem vagyok hajlandó elveszteni a fejem egy férfi hatására sem, még Derek Prince-ére sem! Amikor visszaértünk a King Davidhez, udvariasan megkérdezte, nem akarom-e vele tölteni a nap hátralévő részét. Beleegyeztem. Letelepeltünk az úszómedence árnyékos székeire.

„Beszéljen magáról. - mondta, ahogy leültünk - Kik voltak a szülei? Milyen családja volt? Hova járt iskolába? Meg akarom ismerni. Semmit ne hagyjon ki.”

Isten hatalmas kegyelmet adott. Természetemnél fogva becsületes vagyok. Lehet, hogy a dolgokat a saját oldalamból látom, de nem torzítok vagy csalok. Így órák alatt elmondtam a történetemet. Kérdezett a volt férjemről, a zsidó vallásra való áttérésemről, a válás okáról. Olyan könnyen lehetett vele beszélgetni.

A reggel elmúlt. Megemlítettem, hogy én Yom Kippurkor a zsidó böjtöt követem, amely naplementétől naplementéig tart. Derek azt mondta, szeretne hozzám csatlakozni. Habár nem voltunk éhesek a nagy reggeli után, mégis kb. két órákor úgy döntöttünk, hogy megebédelünk az étteremben, hogy megerősítsük magunkat a böjt előtt.

Evés közben folytatta kitarító kérdezgetésemet. Végül azt mondtam: „Egyszerűen nem tudok többet beszélni. Nincs több erőm.”

„Annyira lebilincsel mindaz, amit elmesélt-mentegetőzött - Nem vettem észre, mekkora feszültséget okoz ez önnek. Nem voltam korrekt.”

Majd ő kezdett Lydia halála utáni kínlődásáról beszélni kereséséről, hogy megismerje az Úr akaratát élete hátralévő részére: visszatérjen-e Jeruzsálembé, abba a városba, amelyet 1968-ban hagyott el.

Eddig a beszélgetésünk baráti, de kissé formális volt. Attól fogva azonban, hogy beszélni kezdett, a korlátok kezdtek ledőlni, és azt vettem észre, hogy legbensőbb gondolatait is eléem tárja. Ami számomra a legfontosabb volt, önkéntelenül elárulta, hogy mennyire mély kapcsolat fűzi őt az Úrhoz. Jóllehet sikeres keresztény vezető volt nagy szellemi befolyással, mégis épp olyan áhítattal nézett fel az Úrra erőért és személyes útmutatásért, mint én.

Azután elkezdte elmondani, miért hívott meg először Kansas Citybe, majd a King Davidbe. Amikor elmesélte,

mi történt vele júliusban jeruzsálemi tartózkodása utolsó éjszakáján, letettem a villámot és figyeltem. Habár külsőleg nyugodt volt, hangjában érződött az izgatottság egy árnyalata. Szeme csillogott. Leírta látomását, a meredek dombot és a nőt a domb alján.

„Maga volt az a nő - fejezte be, és rámnézett. – Megértettem, hogy Isten azt mondja, ha vissza akarok térni Jeruzsálembe, az első lépés, hogy vegyem el feleségül!” Szünetet tartott, majd gyorsan hozzátette, nem várja el, hogy az ő látomására feleljek, inkább keressem az Urat magam is.

Észre sem vettem, hogy szívem addig milyen gyorsan vert, csak most, amikor hirtelen elcsendesedett. Teljes belső békesség áradt el bennem. Minden a helyére került. Minden kérdés, ami gyötört - miért érdeklődik irántam; miért pont engem választott ki a világ oly sok nője közül; hogy vehet figyelembe egy elvált asszonyt - most választ kapott.

Várta, hogy megszólaljak. Én egyszerűen annyit válaszoltam: - Most már értem.

- Mit ért - kérdezte.

- Úgy éreztem, Isten azt mondja, hogy ön meg fog kérni, legyenek a felesége, de nem tudtam megérteni, miért esett rám a választása. Nem ismert engem és nem tudott semmit rólam. De most már értem. Az ötlet Istentől származik.

Azután a szemébe néztem, és ebben a pillanatban szerelmes voltam belé.

Nem hiszem, hogy befejeztük az ebédet. Ültünk az előtérben, sétáltunk a parkban, pihentünk egy padon az Óvárost nézve. Megmutatta a gyémántot, amit a zsebében tartott egy darab fehér papírba csomagolva. Majd hazamentem egy kicsit pihenni és ruhát váltani. Később elfogyasztottuk a böjt előtti utolsó teáinkat, azután elsétáltunk a zsinagógába, és ott különváltunk a háromórás istentisztelet idejére. Én a női galériára mentem, ő a földszintre a férfiakkal. Rendkívül pontos volt, amikor elváláskor megbeszéltük a helyet, ahol a Kol Nidre után találkozunk.

A galérián elcsöndesítettem a szívemet. Egész nap sodortattam magam az árral. Most megálltam egy percre. Becsuktam a szemem, ahogy felhangzottak az ismerős héber ritmusok és melódiák. Megpihentem az Úr jelenlétében. Csöndesen elköteleztem életemet Neki, az Ő céljaira, és ezután már beleértettem ebbe Derek Prince-szel való házasságomat is.

A Yom Kippur a zsidó év legszentebb napja. Rosh Hashana és Yom Kippur között még a nem vallásos zsidók is keresik a békülést szomszédaikkal. Jótetteket visznek végbe, hogy azok „be legyenek írva az Élet könyvébe a következő évre”.

A Yom Kippur Jeruzsálemben semmihez sem hasonlítható. Minden forgalom leáll, a sürgősségi eseteket kivéve. Nincs rádió vagy TV adás, az egész város csendes. Meghallani a kutyák ugatását, gyerekek sírását, mert nincs közlekedési zaj, amely elfedné ezeket. Sétálni lehet akár az úttest közepén is.

Ahogy kart karba öltve hazafelé tartottunk a zsinagógából, Derek azt mondta: „Valamit mondanom kell neked.” Odasétáltunk egy padhoz és leültünk a holdfényben, előttünk csillogtak az öreg város kivilágított falai.

A Yom Kippur csöndességében Derek megkérdezte: „Megérted, hogy nem kérhetem meg a kezéd?”

Bólintottam. Tudtam tanártársaihoz fűződő kapcsolatáról. „Megállapodtunk, hogy nem hozunk komoly döntéseket személyes életünkben, mielőtt meg nem vitatnánk azt egymással - folytatta. - Nem mondhattam semmit nekik, mielőtt nem tudtam a válaszodat. Most viszont beszélnem kell velük. Október végén fogunk találkozni.”

Szeptember volt. Az több mint egy hónap! „Imádkozom”, válaszoltam.

Azután felálltunk és hazaindultunk. Derek gyengéden nézett rám: „Hiszem, hogy minden rendben lesz - szólt. - Ne aggódj. Hiszek abban, hogy Isten megvilágosította mindkettőnk számára, mi az Ő akarata. Nem tudom azt kérni, hogy reggelizz velem holnap is, de találkozhatunk kilenckor, és együtt tölthetjük az egész napot. Két nap múlva korán el kell utaznom.”

Ez volt kapcsolatunk kezdete: egy nap ünnepélyes ima, böjt. A végén elköteleztük magunkat egymásnak, a jövőnkért az Úrnak, és elbúcsúztunk.

Sok barátom volt Jeruzsálemben, de egy olyan sem, akivel megoszthattam volna, ami a Yom Kippuron történt. Épp úgy, ahogy két évvel ezelőtt, Jézus volt az egyetlen bizalmasom. Kiöntöttem a szívem Neki, és vártam a tanácsára.

Nem volt semmi misztikus Jézussal való kapcsolatomban, meghitt beszélgetés volt egy igazi baráttal. Azokban az években megtanultam meghallani útmutatását a legegyszerűbb dolgokban is - hova menjek vásárolni; mikor

telefonáljak; mikor fogjak bele egy feladatba. Most, hónapokkal a majdnem nyomorék állapotom után, még jobban függtem Tőle. Minden dologban az Ő tanácsát kértem.

Még mindig képtelen voltam hosszabb ideig ülni vagy állni, nem tudtam még dolgozni sem. De egy nagy bank európai forrásból érkező utalványai által mennyei Atyám biztosította az ellátásomat. Megkaptam Derek dél-afrikai útjának a szellemi harcra szóló kazettáit, amelyek új megvilágításban mutatták meg feladatomat. Imádkoztam.

Miközben arra vártunk, hogy Derek találkozzon a tanártársaival, néhányszor röviden beszélgettünk telefonon. Azután november elején megint hallottam a hangját - színtelen volt. Az öröm és a kitörő jókedv eltűnt belőle. Elmondta, hogy társai szerint nem lenne bölcs dolog, ha folytatná velem való kapcsolatát.

Egy fellobbanó szikrával a hangjában még hozzátette: „Megvan már a jegyem. Jeruzsálemben leszek két napig. Jövök, és elmondom személyesen, mi történt, és személyesen köszönök el.” Ez volt minden.

Ledobtam magam a földre az Úr előtt, és azt kiáltottam: „Miért Uram? Miért tetted ezt velem? Miért adtál nekem szerelmet, ha azután visszakéred? Elégedett voltam veled. Nem kerestem férjet. Miért hoztad Dereket az életembe, és azután ezt tetted velem?”

Meglepetésemre Jézus átkarolt, és közben azt mondta: *Bízz bennem!*

Az igazi hit mindig a hihetetlen határán mozog. Vissza visszatérő bizonyosságom volt, hogy mindig az Úr útja a legjobb, máskor meg kétségbe vontam szerelmét és új jelért kiáltottam hozzá. És november 13.-án megadta, amiért imádkoztam és amit reméltem: egy csodát. Egy pillanat alatt meggyógyított! Istent imádtam egy nagy nyilvános összejövetelen, amikor ereje végigsöpört rajtam. Azonnal minden fájdalom elhagyta a testem; az Ő ereje ömlött belém.

Belefeledkeztem az imadásba és jelenlétének örömébe. Az állandó szenvedés hónapjai után, amikor csak a gyógyszeres kezelés adott némi enyhülést, fájdalommentesnek lenni olyan volt szinte, mintha elhagytam volna a testemet.

Egy kopogás a vállamon visszazökkentett a földre. Az emelvényről látták, hogy fénylik az arcom, és odaküldtek valakit, hogy megérdeklődjék, kijönnék-e és bizonyosságot tennék-e arról, amit Isten tett.

Izmaim olyan simán működtek, miközben az emelvényre mentem, mintha selyemből lettek volna. A mikrofonnál álltam némán, és hullt a könnyem. A közönség tele volt turistákkal, idegenekkel, láttam kedves barátokat Jeruzsálemből, akik imádkoztak értem ezalatt a hosszú hét hónap alatt. Arcuk ragyogott, mintha reflektor világította volna meg őket. Nem emlékszem, mit mondtam, hogy írtam le abban a pillanatban azt, ami történt, de azután felnéztem és így szóltam: „Köszönöm, köszönöm barátaim, és köszönöm Uram, Jézus!”

Később megértettem az Úr csodálatos bölcsességét. Azzal, hogy előhívott megosztani a csodát, arra bírta rá, hogy nyilvános megvallást tegyek. Hiszem, hogy ez valóban teljesebbé tette a gyógyulásomat. Ha nem kértek volna arra, hogy bizonyosságot tegyek, lehet, hogy elvesztettem volna a gyógyulást az első alkalommal, amikor megint jelentkezik a fájdalom.

Néhányan azt mondták azok alatt a hosszú hónapok alatt: Követeld a gyógyulásod! De nem tudtam. És most az enyém volt! Időszakonként a fájdalom még jelentkezett, de nem félemlített meg, mert tudtam, hogy ez a folyamat része. Később egy röntgenfelvétel elárulta, hogy Isten többet tett elrepedt porcom egyszerű meggyógyításánál. Kiegyenesítette görbült gerincemet. Mintha új hátam lenne!

Négy nappal később találkoztam Derekkel. Együtt reggeliztünk a King Davidben. Hamuszürke volt az arca, keze remegett. Meg szerettem volna érinteni, hogy megvigasztaljam. Némán imádkoztam, mialatt beszélt. Mást nem tehettem.

Kinyitotta az aktatáskáját, kivett egy levelet és átadta. Tanártársainak aláírása volt rajta. „Megérted - mondta - Elköteleztem magam, hogy megbeszélésekkel velük minden nagyobb döntést. Ez egy nagy döntés. Meg kell tartanom a fogadalmamat.”

Elmondta a következő néhány hónapra szóló úttervét, és megkért, hogy imádkozzam érte, mialatt ő szolgál és utazik. Azután meglepő módon egy üveg házi lekvárt vett elő, amelyet lánya, Anna küldött nekem. A belső hang azt mondta: „Van egy barátod.”

Az egyetlen dolog, ami kicsit felvidította találkoznunkat, beszámoló volt csodálatos gyógyulásomról. Derek annyira hálás volt Istennek. Láta, hogy Isten gondot visel rám. Azután már nem volt mit mondani. Beültetett egy taxiba, és búcsút intett. Elérkezett egy fejezet vége.

* * *

Mit tesz egy nő egy ilyen helyzetben? Elfoglaltam magam. Erősebb voltam minden nap. Képes voltam széken ülni, így újra beiratkoztam a héber „ulpan”-ra. A hét hat napján belemerültem a nyelvtanulásba.

Nem tudtam senkivel megosztani a szívfájdalmam. Álmatlan éjszakákon keresztül sírtam Jézus vállán, majd felkeltem és napközben mosolyogtam. Élveztem gyógyulásomat. Új barátaim lettek az osztályban, és együtt időztem régi barátokkal is. Megpróbáltam keveset gondolkodni, spekulálni.

És imádkoztam. Órákat, éjszakákat, heteket töltöttem imádkozva, böjttel, közbenjárással: nemcsak Derekért, hanem Izraelért és a zsidó emberekért. Szadat, egyiptomi elnök jött Jeruzsálembe Derek elutazásának másnapján. Minden utcasarkon azt beszéltek: Végre béke! Kritikus idő volt. Az Izraelért való imádkozás távol tartotta gondolataimat saját magamtól.

De nem volt könnyű. Megígértem, hogy követem az Urat, ha hallom a hangját. Megnyitottam a szívem Dereknek, mivel hittem abban, hogy ez Isten akarata. Jézus megtörte azt a kemény héjat, amely 1965 körül alakult ki bennem. Csak most vettem észre, mennyire sebezhetővé váltam.

Két választási lehetőségem volt: megkeményíthetem megint a szívem, és nem engedek többé senkit közel magamhoz, vagy bízhatom Jézusban, hogy meggyógyítja megtört szívemet, ahogy meggyógyította sérült hátamat is.

Választottam. A Példabeszédek 3,5-6 megvallásommá lett. Elhatároztam, hogy bízom az Úrban teljes szívemből. Nem próbálom ésszel megérteni. Megismerem Őt minden utamban és bízom Benne, hogy Ő irányítja majd a lépéseimet.

Miközben imával követtem Derek útját, egy furcsa dolog történt. A csalódottság eltűnt, és remény vett rajtam erőt. Mintha egy újabb fejezet kezdődne. Az egyik hét különösen kirívó volt, mialatt Derek Adelaide-ben volt, Ausztráliában. Egy nap a nyelvóra alatt könnyek kezdtek végiggördülni az arcomon. Zavartan kértem elnézést. Miután rendbehoztam magam a mosdóban, buszra szálltam, hogy hazamenjek. De ismét rám törtek a könnyek. A szobámban sírva nyelveken kezdtem imádkozni. Órák múltak el, a teher nem csökkent.

Ez nem volt új jelenség számomra. Gyakorlott voltam a Szellemben való ilyenfajta vajúdásban. Számtalanszor volt részem ilyenben Izraellel kapcsolatban azelőtt és azután is, hogy odatelepültem. Ritkán tudtam, mi okozza ezt, amíg utólag - egy terrorista akció, kormányválság, háború kezdete - ki nem derült. De ezúttal tudtam, hogy Derekkel kapcsolatos.

Három nappal később azt írtam a noteszomba: „Hála Istennek. Adelaide-en túl vagyunk!” Éreztem, hogy valami megtört a szellemi világban.

Korai tavasz köszöntött Jeruzsálemre. A város központjába költöztem, egy egyszobás lakásba. Azután távirat érkezett: „A lutheránus túrával jövök Jeruzsálembe. Találkozz velem a King Davidben reggelire.” És ez volt az új fejezet!

Amikor találkoztunk, azonnal láttam, hogy Derek is találkozott az Úrral. Új szelídség volt a hangjában, megtörtség egész viselkedésében. Kiszolgáltuk magunkat a büfében és csevegtünk, amíg a pincér hozta a teát. Aztán jellemző módon Derek belevágott: „Adelaide-ben végig imádkoztam. Még mindig azt hiszem, Isten akarata, hogy összeházasodjunk. Te kaptál valami kijelentést?”

Elmeséltem, mi történt azon a héten, amikor ő Adelaide-en volt, valamint nem várt, megmagyarázhatatlan reményemet. Csodáltuk, ahogyan munkálkodik a Szent Szellem. A földön lehetséges legnagyobb távolság választott el bennünket, mégis tudtunk egységben imádkozni.

Abban a hitben, hogy Isten elrendezi a dolgokat, arra használtuk az időt, hogy jobban megismerjük egymást. Ahogy mindenfelé sétáltunk Jeruzsálemben, Derek lelkesedve konstataálta erőmet és gyorsaságomat. Ő akkor találkozott velem, amikor tehetetlen voltam; most aktív voltam és energikus. Együtt látogattunk meg szellemi vezetőket, akik személyes barátaim voltak. Tudtam, teszteli, hogy viszonyulok hozzájuk és milyen módon viszonyulnak ők hozzám.

Egy nap egy idősebb keresztény nővel futottunk össze, aki sok éve él a városban. Ez a hölgy lelkes híve Dereknek. A pillanat hatására prófétálni kezdett: „Isten figyelemmel kíséri önt. Rendkívüli férje volt Lydiának. A legjobbat érdemli. Ő magának adja Ruthot.”

Derek megköszönte, de figyelmeztette, hogy még semmi nincs lerögzítve. „A szám le van pecsételve!” - mondta a hölgy és amilyen gyorsan megjelent, úgy el is tűnt.

Amikor Derek visszatért az USA-ba, ismét találkozott a többi tanárral, én pedig visszatértem a tanulmányaimhoz. De tavasz volt. Szívem lebegett, nehéz volt koncentrálni. Azután Derek telefonált, hangja ünnepelt. Tanártársai is imádkoztak, és Isten új megvilágításban mutatta meg nekik a dolgokat. Derek túrát vezet áprilisban Izraelbe. Akkor mindent eltervezünk. Azt mondta, még nem kész arra, hogy Jeruzsálembe költözzön,

és arra kért, jöjjenek el onnan én is, amíg Isten terve szerint megint visszatérünk, és letelepedünk.

Amikor a Ben Gurion repülőtérén találkoztam vele, életem új szakaszba lépett. Addig egy ismeretlen zsidó hívő voltam Jeruzsálemben, most hirtelen belöktek a karizmatikus világ reflektorfényébe. Ahogy bejelentettük az eljegyzésünket Derek közeli barátai kis csoportjának, a túra résztvevői minden figyelmüket erre a dologra összpontosították. Bárhová mentünk, folyton fényképeztek. Egy nő odajött hozzám, amikor sorban álltunk az ebédért, és nem épp kedvesen azt mondta: „Hallottam, hogy Derek Prince megnősül. Te vagy az?” Mosolyogva vallottam be, hogy az én vagyok.

Elválásunk előtt elmentünk egy olyan helyre, ahonnan beláttuk egész Jeruzsálemet. A város fölött bámészkodva elgondolkoztunk azon, amit Isten tett. Azután imádkoztunk: „Uram, telepíts le minket Jeruzsálemben a Te akaratod szerint és a Te idődben.”

Imámat egyes érzésekkel mondtam el. Újabb halál volt számomra, ahogy meghajtottam akaratomat. Jeruzsálem nekem sokkal többet jelentett, mint bármelyik város, amelyben laktam; ez az a hely volt, ahova Isten hívott el engem. De Derek iránti szerelmemet is Isten adta. Bíznom kellett tehát abban, hogy a kettőt összeegyezteti majd az Ő idejében és útján. Világosan tudtam, hogy a menyasszonynak el kell hagynia az otthonát, és oda kell költöznie, ahová a vőlegénye vezet.

Miközben nehéz volt Jeruzsálemet elhagyni, nem volt önfeláldozás Derekkel menni. És jöllehet csak néhány napot töltöttünk együtt nagy-nagy időközönként, a Szent Szellem minden újabb találkozásnál mélyebben kapcsolt bennünket össze. Az, hogy letettük és hagytuk elhalni kapcsolatunkat, mind a kettőnk az Úrhoz vezetett, és elkezdtünk erősebben függeni Tőle. Mivel összetörtségünkben az Úrhoz fordultunk, most többet tudtunk egymásnak adni. Nagyra értékeltünk minden együtt töltött pillanatot.

Júniusban Jeruzsálemből Floridába utaztam. Derek a dél-afrikai gyémántból gyűrűt csináltatott nekem. (Hit Gyémántnak neveztük el, mivel Derek olyan nőnek vette, akit jóformán nem is ismert.)

Esküvőnk a zsidó sátoros ünnep alatt volt, összekapcsolva zsidó és keresztény hagyományokat. Charles Simpson vezette a szertartást, és a többi tanár is ránk helyezte kezét, és megáldott minket. Milyen dicsőséges ünnepség! Visszamentünk Jeruzsálembé nászútra, és néhány hónappal később, hogy héberül tanuljunk, az egyetemre. Derek feleségének lenni és Jeruzsálemben élni olyan volt, mint egy csodálatos álom. Az Úr elkezdett bevezetni minket a közös közbenjárásba. Ennek ereje jóval meghaladta egyéni imaéletünket.

Most vált világossá számomra, hogy egész életem felkészülés volt arra, hogy Derek felesége legyek. Derek barátja a zsidó embereknek és elkötelezett híve Izrael Állam helyreállítása ügyének. Huszonöt évvel ezelőtt Isten bevitt engem a zsidó vallásba. Azonosulásom a zsidó emberekkel és szokásaik, hagyományaik megértése felbecsülhetetlen tőke számára is.

Jeruzsálemben eltöltött éveimben úgy megismertem a várost, mintha saját kertem lenne - üzleteket, parkokat, csendes kis utcákat. Sokat tanultam a Közel-Kelet kultúrájából-amely olyannyira más, mint Amerika vagy Anglia kultúrája -, zsidó gondolkodásmódból, szokásokból, szemléletmódból, üzleti szellemből. Derek miután harminc év múlva visszatért a teljesen megváltozott városba, látta, hogy Isten saját idegenvezetőről gondoskodott számára.

Egészen addig, amíg nem jöttem Jeruzsálembé, nem léptem át az USA határát, jöllehet intenzíven utaztam az országon belül. Az évek, amelyeket viszont ebben a kozmopolita városban töltöttem, segítettek felkészíteni mindarra a szituációra és kultúrára, amellyel utazó szolgálatunk alatt találkoztunk.

Úgy látom, az a legfontosabb feladat, hogy Dereket csendes, békés atmoszférával vegyem körül úgy, hogy ő mindazt fel tudja hozni magából, amit Isten beléhelyezett. Lydia megosztotta velem összes szellemi tudását, bölcsességét és gyakorlatát. Amikor megöregedett, Derek viselte gondját. Most én osztom meg vele magam - gondját viselem, védem őt a szükségtelen zavarásoktól, segítek neki minden lehetséges módon, hogy szabad legyen, hogy keresse az Urat és elő tudjon állni friss kenettel, prófétikus tanítással Krisztus Teste számára. Igaz ez akkor is, amikor Jeruzsálemben vagyunk vagy Floridában a bázisunkon, vagy hónapokon át utazunk. Ez az életforma sokféle jártasságot igényel, amelyet egy életen keresztül kellett megszereznem.

A legfontosabb, hogy Isten szenvedéseken, betegségeken, próbákon, érzelmi nehézségeken és imádkozó, közbenjáró életen keresztül - nehéz volt, amennyire csak nehéz lehetett egy egyedül álló nő számára - bevezetett a Szent Szellemtől való teljes függésbe, amely egész életem minden területére kiterjed. Ez a függés tesz képessé arra, hogy összhangba tudjam hozni gondolataimat és személyiségemet Derekkel anélkül, hogy veszélyeztetve érezném saját személyiségem épségét. Azt hiszem, megértettem, mire gondolt Ádám, amikor azt mondta Évára: „...csontomból való csont, és húsból való hús...” (1. Mózes 2,23.) A Szent Szellemre hagyatkozom, hogy megmutassa, mikor legyek Derek számára elérhető, és mikor húzódjak vissza; mikor beszéljek, és mikor legyek csendes; mikor engedjek, és mikor mondjam el saját látásomat; mikor keressem az ő véleményét, és mikor használjam saját ítélőképességemet.

A hit természetfeletti ajándéka, amelyet Isten adott nekem az elején, párosodott azzal a bizalommal, amely a hét év alatt - míg Vele haladtam - keletkezett, felkészített arra a nagyszabású felelősségre, amit Derek feleségének lenni jelent. „Hit nélkül pedig lehetetlen Istennek tetszeni” (Zsidókhoz írt levél 11,6.), és hit nélkül lehetetlen lenne Derek feleségének lenni is.

Amikor összeházasodtunk, teljes társnak vett be a Derek Prince Ministries-be. Akkor ez egy szerény szervezet volt, amely kazettákat és könyveket adott ki. Egy tucat embert alkalmazott. Azóta az iroda drámai módon kiterjedt. Úgy tűnik. Isten nem tudta felszabadítani tökéletes akaratát az ügynökséggel kapcsolatban egészen addig, amíg nem gondoskodott rólam, mint segítőtársról.

Házasságkötésünk után három hónappal Derek elkezdte rádióprogramját, „Mai nap Derek Prince-szel” néven. 1985-re ez körbejárta a glóbuszt, lefordították a kommunista Kína három fő dialektusára, a mandarinra, kantonira és az amoyra is. A spanyol változat eljutott Dél- és Közép-Amerikába, az orosz fordítás most készül.

Derek anyagai, amelyek számos nyelven megjelentek a nyugati világban, ingyen kerülnek a „Global Outreach” program keretében azokhoz, akiknek nem áll módjukban fizetni; harmadik világbeli keresztény vezetőkhez és a vasfüggöny mögötti országokba. Irodánk nyílt az Egyesült Királyságban, Dél-Afrikában, Ausztráliában és Új Zélandon.

A kis patak folyóvá szélesedett, a folyó folyammá nőtt, a folyam tengerré vált, és a tengerből hatalmas óceán lett. Isten Dereket és Lydiát ugyanabban az igában kapcsolta össze, ugyanaz alatt a teher alatt, hogy szántsanak és vessenek. Most, későbbi éveiben Isten engem kapcsolt Derekhez, hogy Isten teljes terve ilyen módon betöltessék, és vele együtt nekem is részem legyen az aratásban.

Esküvőnkor Derek nekem adta nevét, és megfogadta, hogy megosztja velem mindazt a megbecsülést, tekintélyt és vagyont, amelyet Isten neki adott. Rendkívüli becsben tartom ezeket, tudva, hogy egy nap számot kell adnom Isten előtt mindarról, amit kaptam. „*Mindenkitől, akinek sokat adtak, sokat fognak követelni, többet fognak elkérni attól, akinél sokat tettek le*”. (Lukács 12,48.) Meg vagyok győződve arról, hogy tetszik az Úrnak, ha Dereknek és szolgálatának szolgálók.

Azoknak a fiataloknak pedig, akik hevesen vágyakoznak házasságra, és közben kétségbe vonják Isten irányukban érzett szeretetét, mivel még nem találták meg társukat, meggyőződéssel tudom tanácsolni:

Gyönyörködjél az Úrban, és megadja neked szíved kéréseit!

(Zsoltár 37,4.)